

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

konsultacje społeczne:

27.06.2019 r. – 19.07.2019 r.

Rzeszów, sierpień 2019 r.

Spis treści:

I. WPROWADZENIE.....	4
II. Podsumowanie konsultacji społecznych <i>projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030</i>	7
III. Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w sprawie uwag do <i>projektu Założeń Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030</i>	9

projekt Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Raport z konsultacji społecznych projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Założenia Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

projekt Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

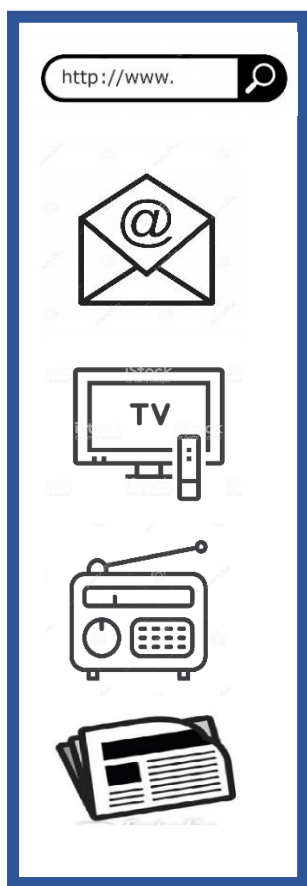
Podstawowym celem *Raportu z konsultacji społecznych projektu Założeń Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030* jest przedstawienie przebiegu konsultacji. *Raport* stanowi całościowe ujęcie zebranych w trakcie publicznej debaty uwag, opinii i postulatów, które następnie posłużyły do uzupełnienia dokumentu.

W dniu 24 czerwca 2019 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą Nr 56/1393/19 przyjął *projekt Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*, w którym dokonano analizy podstawowych obszarów aktywności województwa oraz zidentyfikowano obszary tematyczne i ich priorytety.

Projekt Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 uwzględniał wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach *Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego* opracowanej przez Departament Rozwoju Regionalnego, wyniki pracy Zespołu Roboczego powołanego przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w styczniu br., raport z wyników ankiety internetowej badającej aktualność analizy SWOT *Strategii – Podkarpackie 2020* oraz wyniki warsztatów Zespołu Roboczego, opracowane przez prof. dr hab. Jacka Szlachtę – eksperta nadzorującego prace nad *Strategią*.

Mając na uwadze, iż Samorząd Województwa w swoich działaniach kładzie ogromny nacisk na dialog społeczny, pomimo braku wymogu formalnego w tym zakresie, *projekt Założeń Strategii* został przekazany do konsultacji społecznych.

INFORMACJA o konsultacjach społecznych została ogłoszona:

- na stronie internetowej Samorządu Województwa Podkarpackiego
- poprzez zaproszenia wysłane drogą elektroniczną do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz partnerów społecznych i gospodarczych
- w telewizji
- w radiu
- w prasie

SPOSOBY ZGŁASZANIA UWAG do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 przy użyciu formularza:

- na adres: drd@podkarpackie.pl

- na adres pocztowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego

- osobiście w Oddziale programowania strategicznego Departamentu Rozwoju Regionalnego

- osobiście podczas konferencji konsultacyjnych

W ramach konsultacji zaplanowane zostały cztery spotkania w miastach subregionalnych w województwie podkarpackim. Spotkania te były okazją do dyskusji nad zasadniczymi zapisami konsultowanego dokumentu, w szczególności nad zasadnością wyznaczonych celów i kierunków rozwoju, oczekiwanymi efektami planowanych działań oraz terytorialnym ukierunkowaniem tych działań.

Zgodnie z ustalonym harmonogramem, w dniu 2 lipca br. w Przemyśle, w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej odbyła się pierwsza konferencja otwierająca cykl spotkań konsultacyjnych *projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*, której przewodniczył Pan Piotr Pilch – Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego.

Kolejne spotkanie w ramach konsultacji społecznych odbyło się 3 lipca br. w Tarnobrzegu, w Tarnobrzesckim Domu Kultury pod przewodnictwem Pani Ewy Draus – Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego.

Trzecia konferencja konsultacyjna, której przewodniczyła Pani Maria Kurowska – Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego miała miejsce w dniu 4 lipca br. w Krośnie, w auli Kampusu Technicznego PWSZ.

Czwarte spotkanie organizowane w ramach prowadzonych konsultacji społecznych *projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030* odbyło się

5 lipca br. w sali audytoryjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie pod przewodnictwem Pani Ewy Draus – Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego.

Konsultacje społeczne *projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030* zakończyły się w dniu 19 lipca 2019 r.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym w dniu 25 lipca br. w Muzeum Historycznym w Sanoku zostało zorganizowane dodatkowe spotkanie konsultacyjne.

W trakcie każdego z wyżej wymienionych spotkań prezentacje nt. *Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego* omówił Pan Paweł Wais – Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego, a *projekt Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030* przedstawił i omówił ekspert prof. dr hab. Jacek Szlachta. Prezentacje stanowiły wstęp do dyskusji, w trakcie których uczestnicy zgłaszali swoje uwagi i propozycje do ww. dokumentu.

Ponadto przed rozpoczęciem konsultacji społecznych *projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030* swoje uwagi i opinie zgłosili:

- Pan Paweł Świerczyński – Prezes Aeroklubu Mieleckiego im. Braci Działowskich pismem z dnia 9 stycznia 2019 r., znak: L.Dz.AM/01/2019 zwrócił się z prośbą o ujęcie w planach nowej perspektywy UE tematów, które pozwoliłyby stowarzyszeniu utrzymać dotychczasowe standardy szkoleń lotniczych, uatrakcyjnić i zainteresować lotnictwem większe grupy młodzieży.
- Pan Jan Golba – Prezes Zarządu Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP pismem z dnia 15 maja 2019 r., znak: SGURP.144.05.2019 zwrócił się z prośbą o ujęcie w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego subregionów dla uzdrowisk wraz z przeznaczeniem specjalnych środków na rozwój gmin uzdrowiskowych.
- Pani Danuta Cichoń – Dyrektor Departamentu Gospodarki Regionalnej pismem z dnia 31 maja 2019 r., znak: GC-I.45.4.15.2019.EP w związku z uczestnictwem Województwa Podkarpackiego jako partnera w projekcie pn. *PreservatiOn and promotion of cUltural and natural heRitage through GreenWAYS* ("Zachowanie i promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez Zielone Szlaki"), finansowanym z Programu Interreg Europa na lata 2014 – 2020, oraz mając na uwadze trwające prace związane z określeniem celów strategicznych oraz priorytetów, kierunków rozwoju i projektów strategicznych *Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*, zwróciła się z prośbą o ujęcie w dokumencie zapisów dotyczących budowy i utrzymania na Podkarpaciu turystycznych zielonych szlaków greenways, spełniających wymogi Europejskiej Sieci Greenways.
- Pan Michał Litwin – przedstawiciel Czwórmieścia w e-mailu z dnia 11 czerwca 2019 r. zwraca szczególną uwagę na potrzebę uwzględnienia postulatu rozwoju regionu

Czwórmieście, (tj. Tarnobrzega, Stalowej Woli, Niska i Sandomierza) jako jednego z kluczowych elementów wzrostu gospodarczego województwa podkarpackiego.

- Pan Ernest Nowak – Przewodniczący Związku Bieszczadzkich Gmin Pogranicza pismem z dnia 12 czerwca 2019 r., znak: ZBGP.0350.6.2019 zwrócił się z prośbą umieszczenie w kolejnej perspektywie unijnej 2021-2027 wśród priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego, działań dedykowanych Bieszczadom – istotnych z punktu widzenia rozwoju gmin zrzeszonych z Związku Bieszczadzkich Gmin Pogranicza, pozwalających na realizację celów i zadań Programu Strategicznego Rozwoju Bieszczad.

II. Podsumowanie konsultacji społecznych *projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*

Znaczna część wniosków i uwag zgłaszanych podczas spotkań konsultacyjnych oraz za pośrednictwem formularzy, należała do zagadnień szczegółowych, wykraczających poza przyjęty w *Strategii* poziom szczegółowości, a możliwy do uwzględnienia podczas opracowywania programów wdrożeniowych.

Uwagi do *projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030* dotyczyły uzupełnienia analizy SWOT przez dopisanie mocnych i słabych stron województwa podkarpackiego, jak również szans i zagrożeń, które mają wpływ na jego rozwój. Kolejna część uwag miała na celu modyfikację głównych osi rozwojowych w zakresie dodania nowych obszarów strategicznych, bądź modyfikacji tych zaproponowanych. Osoby zgłaszające uwagi bardzo dużą wagę przywiązywały do, istniejących w dalszym ciągu w naszym województwie, braków infrastrukturalnych, takich jak niewystarczająco rozwinięta sieć transportowa (kolejowa i drogowa), potrzeby budowy nowych instalacji wodno-kanalizacyjnych oraz zbiorników wodnych zapewniającym zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i antropogenicznym.

Uwagi przekazane w ramach konsultacji społecznych zostały poddane analizie pod kątem ich zasadności i możliwości uwzględnienia w tekście końcowym *Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*.

W trakcie trwania konsultacji do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego **wpłynęły ogółem 334 uwagi** do *projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*.

Uwagi do *projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030* zgłosiło **80 podmiotów**.

Spośród wszystkich 80 podmiotów uwagi zgłosiło: 54 przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych, 8 przedstawicieli instytucji pozarządowych, 5 przedstawicieli instytucji otoczenia biznesu, 4 osoby fizyczne, 3 przedstawicieli jednostek organizacyjnych Województwa Podkarpackiego, 2 przedstawicieli szkół wyższych, 2 przedsiębiorców oraz 2 przedstawicieli administracji rządowej.

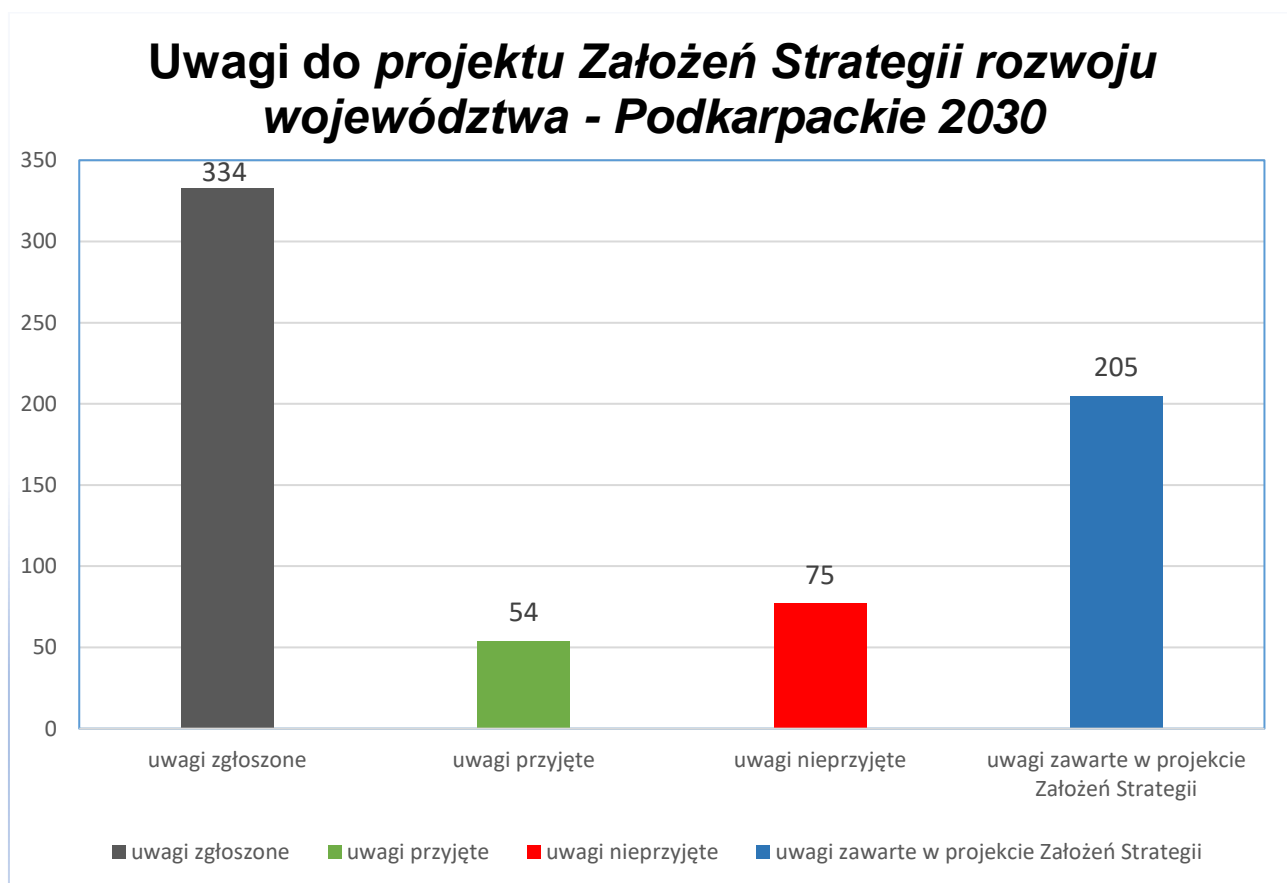
Podmioty zgłaszające wnioski przede wszystkim zwracały uwagę na konieczność uzupełnienia, dostosowania do stanu faktycznego lub doprecyzowania opisów zawartych w *projekcie*.

III. Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w sprawie uwag do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 wpłynęły **334 uwagi**. Po analizie **przyjęto 54 uwagi**, **nie przyjęto 75 uwag** ze względu na ich wysoką szczegółowość. W przypadku **205 zgłoszonych uwag** stwierdzono, iż proponowane zapisy mieszczą się w obecnym projekcie Założeń Strategii.

Uwagi, które wpłynęły w czasie konsultacji społecznych zostaną wykorzystane w późniejszych pracach analitycznych nad *Strategią rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie - Jarosław Krzysztofik	1.	13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z <i>Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego</i> , s. 17-18	Proponuje się dodanie zapisu od nowego akapitu: „Należy zwrócić uwagę na dynamicznie rozwijający się w regionie sektor ekonomii społecznej i solidarnej, który to działa na styku kilku obszarów, z których najważniejsze to włączenie społeczne, pomoc społeczna, rynek pracy, a także szeroko rozumiany kapitał społeczny. Rosnąca liczba podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej, ich potencjał w zatrudnianiu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym m.in. osób niepełnosprawnych (zarówno ruchowo, jak i intelektualnie), długotrwale bezrobotnych może stanowić ważny element w rozwiązywaniu problemów wykluczenia społecznego, jak również rynku pracy w województwie podkarpackim. Rosnąca liczba zatrudnienia oraz liczba nowoutworzonych miejsc pracy w tych podmiotach w bezpośredni sposób przekłada się na wskaźniki dotyczące rynku pracy w	Sektor ekonomii społecznej i solidarnej w województwie podkarpackim, z mnogością form podmiotów oraz zróżnicowanym zakresem pracy, stanowi ważny element w pracy z osobami o szczególnie trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Zapewnienie warunków do rozwoju sektora ekonomii społecznej i solidarnej w województwie podkarpackim stanowi ważny element w ograniczaniu skali ww. problemów. Wysokość środków jakie zaplanowane zostały w RPO WP 2014-2020 oraz jakie są planowane w ramach EFS+ na lata 2021-2027 wskazuje jak ważny jest to sektor w ramach szeroko rozumianego włączenia społecznego.	Uwaga zostanie uwzględniona Zostanie dodany zapis dotyczący ekonomii społecznej.

			<p>województwie. Warto zaznaczyć rolę prowadzonej reintegracji społecznej, która pozwala na nabycie kompetencji społecznych i powrót do życia w społeczności lokalnej, osób dotkniętych problemami t.j. długotrwałe bezrobocie, uzależnienie od alkoholu, narkotyków i innych substancji czy osób opuszczających zakłady karne, które mają problemy z integracją ze środowiskiem, co z kolei przekłada się na usamodzielnienie się ekonomiczne części z tych osób.</p>		
	2.	<p><i>13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego, Wnioski i rekomendacje, ss. 18-19.</i></p>	<p>Proponuje się dodanie pkt 13.13) o treści: 13.13). Ważnym potencjałem regionu jest dynamicznie rozwijający się sektor ekonomii społecznej i solidarnej z mnogością form podmiotów oraz zróżnicowanym zakresem pracy. Stanowi ważny element w pracy z osobami o szczególnie trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Zapewnienie warunków do rozwoju sektora ekonomii społecznej i solidarnej w województwie podkarpackim stanowi ważny element w ograniczaniu skali ww. problemów.</p>	j.w.	<p>Uwaga zostanie uwzględniona.</p> <p>Zostanie dodany zapis w brzmieniu: „13.13 Ważnym potencjałem regionu jest dynamicznie rozwijający się sektor ekonomii społecznej i solidarnej z mnogością form podmiotów oraz zróżnicowanym zakresem pracy z osobami o szczególnie trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Zapewnienie warunków do rozwoju sektora ekonomii społecznej i solidarnej w województwie podkarpackim stanowi ważny element w ograniczaniu skali ww. problemów.</p>

	3.	15. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Mocne strony, s.20	<p>Proponuje się dodanie kolejnego tiretu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dynamicznie rozwijający się sektor ekonomii społecznej i solidarnej oraz wzrost liczby miejsc pracy w sektorze 	Następuje ciągły wzrost podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych, w 2019 roku w KRS zarejestrowanych było m.in. 114 spółdzielni socjalnych oraz funkcjonuje 140 przedsiębiorstw społecznych, 37 WTZ, 12 ZAZ, 17 CIS i 10 KIS. Do tego dochodzą inne podmioty jak ngo, spółdzielnie inwalidów, zakłady pracy chronionej i spółdzielnie pracy, które tworzą wiele miejsc pracy dla najbardziej oddalonych od rynku pracy osób.	<p>Uwaga zostanie uwzględniona.</p> <p>Dodany zostanie zapis w analizie SWOT.</p>
	4.	15. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Szanse, s. 21-22	<p>Proponuje się dodanie kolejnego tiretu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rosnąca świadomość społeczeństwa dot. społecznie odpowiedzialnych zakupów (np. produktów regionalnych, produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej, produktów wytworzonych przez osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne intelektualnie i ruchowo, osoby wychodzące z nałogów, itp) 	Niemalże cały czas można zaobserwować nastawienie konsumentów na odejście od jednakowych, „taśmowych” produktów na rzecz produktów regionalnych wytworzonych przez lokalnych wytwórców/producentów, bardzo dużą popularnością cieszą się produkty i usługi podmiotów ekonomii społecznej, które mają swój indywidualny charakter oraz są wytwarzane przez osoby zagrożone wykluczeniem lub wykluczonych społecznie (długotrwale bezrobotni, osoby niepełnosprawne intelektualnie i ruchowo, osoby wychodzące z nałogów, itp.)	<p>Uwaga zostanie uwzględniona.</p> <p>Dodany zostanie zapis: „Rosnąca świadomość społeczeństwa dot. społecznie odpowiedzialnych zakupów (np. produktów regionalnych, produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej”.</p>
	5.	17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie	Proponuje się zmianę na: Obszar tematyczny II. Kapitał ludzki i społeczny [wyzwania	Ekonomia społeczna stanowi ważny element kapitału ludzkiego, społecznego	<p>Uwaga zostanie uwzględniona.</p> <p>Zapis zostanie zmodyfikowany.</p>

		2030, Obszar tematyczny II. Kapitał ludzki i społeczny, s. 24	demograficzne; edukacja; rozwój usług społecznych; rozwój sektora ekonomii społecznej, wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego i budowanie kapitału społecznego; włączenie społeczne; budowanie tożsamości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe; wzmacnianie świadomości społecznej w zakresie zdrowia i rekreacji]	i włączenia społecznego, powinna być traktowana jako osobne zagadnienie, a nie rozdzielać jej pomiędzy różne inne dziedziny.	
	6.	18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), Obszary zagrożone trwałą marginalizacją (projekt KSRR 2030), s.26	Proponuje się dodanie po akapicie: „Szansą na częściowe ograniczenie tych problemów może stać się tworzenie nowych przedsiębiorstw społecznych, w tym spółdzielni socjalnych. Podmioty te mogą być odpowiedzią zarówno na wyzwania demograficzne, jak również zapewnić dostęp do usług społecznych przy zaangażowaniu nadwyżki siły roboczej w rolnictwie, tworząc nowe miejsca pracy poza nim. Znaczne środki zaplanowane w ramach Perspektywy Finansowej UE 2021-2027 pozwolą na zapewnienie odpowiedniego wsparcia tak finansowego, jak również pozafinansowych form (np. mentoring, doradztwo, animacja).	Wyzwania jakie stawiane są przed ekonomią społeczną i solidarną w dużej mierze odnoszą się do świadczenia usług społecznych a także zapełnienie luki usług opiekuńczych świadczonych dla osób starszych z jednej strony, oraz dla najmłodszych z drugiej (żłobki, przedszkola, itp.). Tworzące się przedsiębiorstwa społeczne i spółdzielnie socjalne są mocno osadzone w środowisku w którym powstają, zatem utworzone miejsca pracy trafiają bezpośrednio w lokalny rynek pracy.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Odnosi się ona do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją (projekt KSRR 2030), które zostały zdefiniowane w dokumencie przygotowanym przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Samorząd województwa obowiązany jest uwzględnić OSI krajowe w dokumentach regionalnych. Propozycja zostanie wykorzystana na etapie tworzenia właściwego dokumentu strategii rozwoju województwa.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				

	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Oddział Agencji Rozwoju Przemysłu S.A w Mielcu – Danuta Borowiec	7.	15. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Szanse, str. 22	Możliwość korzystania przez przedsiębiorców na terenie całego województwa, realizujących nowe inwestycje, ze zwolnienia z podatku dochodowego w ramach programu Polska Strefa Inwestycji	realizacja: - ustawy z dnia 10 maja 2018 r o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2018 r., poz. 1162), - rozporządzenie RM z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 1713), w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji - rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1698 – pkt. 7 i 12)	Uwaga zostanie uwzględniona. Dodany zostanie zapis: „Możliwość korzystania przez przedsiębiorców na terenie całego województwa, realizujących nowe inwestycje, ze zwolnienia z podatku dochodowego w ramach programu Polska Strefa Inwestycji”.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Tarnobrzaska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. – Bogusław Kobytecki	8.	Strona 18 pkt 13.5) Strona 24 Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Postuluję o wpisanie chemii do Inteligentnych Specjalizacji Województwa Podkarpackiego, nie jako dodatkowej specjalizacji ale zawartej w jakości życia.	Aktualnie w rozmowach z Grupą Kapitałową Siarkopol planowany zakres prac badawczych oraz rozwojowych bardzo trudno jest przypisać do zawartych w specjalizacji Jakość Życia, czy też wymienionych	Uwaga nie została uwzględniona. Wyznaczenie Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Podkarpackiego zostało poprzedzone procesem

				<p>w specjalizacji Automotive (Produkcja siarki na potrzeby opon samochodowych)</p> <p>Bez spełnienia warunku inteligentnej specjalizacji, żaden projekt z tej branży nie może być realizowany,</p> <p>a przecież powinniśmy wspierać rodzimy przemysł chemiczny.</p>	<p>przedsiębiorczego odkrywania, a specjalizacje zostały wskazane w Regionalnej Strategii Innowacji. Nie ma możliwości na obecnym etapie przygotowywania nowej strategii wyznaczania nowych (dodatkowych) specjalizacji, musi to zostać poprzedzone odpowiednim procesem. Obecnie prowadzony jest monitoring regionalnych inteligentnych specjalizacji, którego wyniki, jak również spełnienie warunków wskazanych w dokumentach europejskich i krajowych, pozwoli na dokonanie zmian Regionalnej Strategii Innowacji.</p>
Informacja o zgłaszającym uwagi	<p align="center">Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030</p>				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Stowarzyszenie Opieki nad Twierdzą Przemyśl i Dziedzictwem Kulturowym Ziemi Przemyskiej – Bogdan Motyl	9.	<i>Obszary zagrożone trwałą marginalizacją (projekt KSRR 2030) str. 26</i>	Konieczność budowy i rozbudowy nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych Przemyśla z Sanokiem i Krosnem	Dotychczasowe połączenia są bardzo niebezpieczne i nie wydolne, zwłaszcza w kontekście zwiększonego ruchu pojazdów ciężkich na trasach Przemyśl, Sanok i Krosno, związanego z przejściami granicznymi oraz budową „Via Carpatia”. Połączenie kolejowe doliną Sanu było projektowane od dawna i pozwoliłoby na otwarcie szlaku kolejowego	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>W ramach pkt. 13 istnieje zapis: „W dalszym ciągu potrzebne są działania zwiększające spójność wewnętrzną regionalnego systemu komunikacyjnego i jego</p>

				<p>z Przemysła przez Sanok, Tunel Łupkowski na południe Europy. Wpłynęłoby to na rozwój, tych najbardziej zaniedbanych regionów województwa podkarpackiego i pokazałoby, że te regiony należą również do UE, bo czasami można pomyśleć że to już nie jest Unia tylko jakiś region zagraniczny. Wbrew pozorom wpłynęłoby to, również na rozwój turystyki, gdyż turyści oprócz pięknych widoków cenią sobie komfort bezpiecznej podróży, spowodowałoby to napływ turystów z południa Europy, którzy aby dotrzeć do regionu przemyskiego i sanockiego muszą podróżować okrężnymi drogami kołowymi i kolejowymi, ale przecież tak nie było zawsze, doprowadziły do tego kolejne wojny i nieudolne rządy.</p>	<p>powiązania z układem zewnętrznym.” Akapit <i>Obszary zagrożone trwałą marginalizacją na str. 26 Założeń Strategii</i>, odnosi się do obszarów zdefiniowanych w projekcie <i>Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030</i>. Infrastruktura drogowa jest ważnym elementem Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030. W przygotowanej analizie SWOT w Słabych stronach została dostrzeżona niewystarczająco rozwinięta sieć drogowa, szczególnie w kierunku południowym. Natomiast rozwój nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych jest ujęty w Założeniach w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.</p>
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie –	10.	3. <i>Mega-trendy światowe, jako istotna przesłanka dla nowej strategii wojewódzkiej, str. 6</i>	Punkt 3.5 Rekomendacje i wnioski.	Podkarpackie Centrum Nauki jako instytucja popularyzująca naukę i technikę, może	Uwaga zostanie uwzględniona.

Podkarpackie Centrum Nauki – Tomasz Michalski			Do listy tworzonych instytucji ekosystemu innowacji dodać: „Podkarpackie Centrum Nauki”	i powinna stać się jednym z elementów systemu innowacyjności, jako miejsce i działalność rozbudzająca zainteresowania nauką i techniką, odkrywanie preferencji zawodowych oraz kształtowanie postaw innowacyjnego i aktywnego rozwiązywania wyzwań cywilizacyjnych. PCN powinno być miejscem, gdzie inspiruje się młodych ludzi do odkrywania, pasji i do wyboru naukowo-technologicznej ścieżki kariery zawodowej, która następnie mogą rozwijać na kolejnym etapie w instytucjach wspierających młodych innowatorów jak np. w PCI.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Pierwszy zastępca Prezydenta Miasta Mielca – Paweł Pazdan	11.	13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z <i>Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego</i> , str. 19	13.13) Potrzebne jest znacznie szersze niż dotąd wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Duże zapotrzebowanie społeczne na terenie GM Mielec.	Uwaga zostanie uwzględniona. Do obecnego zapisu 13.12 dodany zostanie zapis w brzmieniu: „zmiany w sektorze energetycznym prowadzą do znacznie szerszego niż dotąd wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych”.

	12.	13. <i>Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego, str. 19</i>	13.14) Potrzebne jest zwiększenie poziomu retencji wód powierzchniowych	Słabe strony z analizy SWOT - niski poziom retencji wód powierzchniowych (niewystarczająca liczba małych i dużych zbiorników retencyjnych, polderów oraz zły stan zabudowy regulacyjnej rzek)	Uwaga zostanie uwzględniona. Do obecnego zapisu 13.12 dodany zostanie zapis w brzmieniu: „Potrzebne są systemowe działania na w zakresie gospodarki wodnej poprawiającej retencję wód i zabezpieczających przed powodzią”.
	13.	13. <i>Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego, str. 19</i>	13.15) Potrzebne jest zwiększenie poziomu poboru wód głębinowych w udziale zaopatrzenia mieszkańców w dobrej jakości wodę pitną	Słabe strony z analizy SWOT - niewystarczający dostęp do wody odpowiedniej jakości, ...	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Zapis w pkt. 13.12 odnosi się do zgłoszonej uwagi. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy i nie mieści się w konwencji dokumentu Założeń. Zostanie wykorzystany na kolejnym etapie prac nad strategią..
	14.	17. <i>Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030. Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju, str. 24</i>	„(...) bezpieczeństwo energetyczne i OZE; rozwój działań zmniejszających niską emisję (...)”	Priorytetowe działania w skali całego kraju	Uwaga zostanie uwzględniona. Dodany zostanie zapis: „ochrona jakości powietrza”

	15.	17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030. Obszar tematyczny II. Kapitał ludzki i społeczny, str. 24	„(...) wyzwania demograficzne; edukacja – rozwój Zintegrowanej Strategii Umiejętności, której założeniem będzie tworzenie możliwości i warunków do rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmacniania kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia; rozwój usług społecznych (...) ”.	<p>Potencjał mieszkańców, ich wiedza oraz kompetencje kulturowe, społeczne i zawodowe, a także łączące ich poczucie wspólnoty stanowią podstawę dalszego rozwoju miasta. Dlatego cele jakie sobie stawiamy wymagają włączenia wszystkich w życie miasta umożliwiając tym samym koordynację działań podejmowanych w różnych dziedzinach, przez różne podmioty i w różnym czasie, zwiększając w ten sposób ich spójność i efektywność. Cele związane z racjonalizacją wydatków w obszarze oświaty wynikają ze zbyt niskiego poziomu otrzymywanej subwencji. Jeżeli mamy takie możliwości – decydujemy wspólnie o rozwoju miasta.</p> <p>Stworzenie odpowiednich warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach /przedszkolach i placówkach oświatowych, z uwzględnieniem demografii, dynamicznych zmian otoczenia prawnego w obszarze prawa oświatowego oraz możliwości finansowych gmin województwa podkarpackiego.</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Rozwój Zintegrowanej Strategii Umiejętności mieści się w Priorytecie edukacja. Proponowana uwaga jest zbyt szczegółowa na etapie Założeń, zostanie wykorzystana w kolejnym etapie prac nad Strategią.</p>
--	-----	--	--	--	--

				<p>Głównymi celami w obszarze edukacji województwa podkarpackiego powinny być:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zwiększenie sprawności reagowania systemu edukacji na potrzeby rynku pracy; 2. wspieranie większego uczestnictwa dorosłych w uczeniu się we wszystkich formach; 3. wzmacnianie wykorzystania umiejętności na rynku pracy i w miejscu pracy; 4. wzmacnianie koordynacji i struktur zarządzania umiejętnościami. <p>Realizacja wymienionych celów nadrzędnych może odbywać się poprzez wdrożenie celów szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cele związane z budową nowej infrastruktury oświatowej, modernizacją istniejącej, w tym termomodernizacją budynków, likwidacją barier architektonicznych na rzecz osób niepełnosprawnych, zakupem wyposażenia itp., • cele związane z poprawą jakości nauczania w zakresie podstawy programowej wyrównywaniem szans edukacyjnych skierowanych do uczniów niepełnosprawnych oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do zmian na rynku pracy, 	
--	--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> • cele związane z realizacją zajęć dodatkowych wykraczających poza podstawę programową, tj. zajęć z dodatkowym nauczaniem języków obcych, zajęć sportowych czy artystycznych, w tym zagospodarowaniem uczniom czasu poza godzinami lekcji, aby dać impuls do tworzenia podstawy zintegrowanych programów edukacji kulturalnej dla budowania kreatywnego i kulturowo świadomego społeczeństwa, • cele związane z pozyskiwaniem środków zewnętrznych poprzez aktywny udział szkół i przedszkoli w realizacji przedsięwzięć Unii Europejskiej, • cele związane z pomocą najłabszym uczniom oraz uczniom zagrożonym patologią i wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie im bezpieczeństwa i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego jak również poprzez realizację programów wychowawczych, • cele związane z podnoszeniem poziomu pracy kadry pedagogicznej i kierowniczej, podnoszeniem kwalifikacji oraz kształceniem 	
--	--	--	--	--	--

				<p>zawodowym służące wzmocnieniu autorytetu i wartości zawodu nauczyciela,</p> <ul style="list-style-type: none"> • cele związane ze zwiększeniem roli rodziców w życiu szkół dające poczucie współdecydowania w sprawach ważnych dla wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży oraz cele skierowane do rodzin poprzez podniesienie poziomu ich umiejętności i kompetencji wychowawczych (ze szczególnym naciskiem na rodziny dysfunkcyjne), • cele związane z kształtowaniem nawyków prozdrowotnych i proekologicznych, wyrównaniem szans i korygowaniem deficytów rozwojowych oraz zapobieganiem uzależnieniom i patologiom społecznym. 	
	16.	<p><i>Rozdział 17 Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa –Podkarpackie 2030, obszar Tematyczny III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju, str. 24 i 25</i></p>	<p>„(...) rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej, dworcowej i drogowej, systemów intermodalnych)</p> <p>„(...) rozwój infrastruktury wodno-ściekowej, infrastruktury w gospodarce odpadami komunalnymi; zwiększanie retencji; transport publiczny niskoemisyjny.”</p>	<p>Uzupełnienie zapisów o infrastrukturę dworcową, która w wielu miejscach naszego województwa wymaga modernizacji.</p> <p>Obszar tematyczny I <i>Gospodarka oparta na wiedzy</i>, jako kierunek rozwoju wskazuje gospodarkę cyrkularną - w kontekście wiedzy odnosi się to do zmiany nawyków zarówno firm jak i mieszkańców (konsumentów) będących</p>	<p>Uwaga zostanie uwzględniona.</p> <p>Zostanie wprowadzony zapis dotyczący „infrastruktury towarzyszącej”.</p>

				<p>odpowiedzią na problem zwiększającego się zanieczyszczenia środowiska w tym marnowanie surowców. Konsekwentnym uzupełnieniem gospodarki cyrkularnej jest ujęcie w obszarze III <i>Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju</i> zapisu dającego możliwość wzmocnienia obszaru gospodarki odpadami poprzez rozwój całościowego systemu zbierania jak i zagospodarowania odpadów (budowa lub modernizacja odpowiednich instalacji, punktów naprawy, odnowy itp.).</p>	
	17.	<p><i>Rozdział 17 Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa –Podkarpackie 2030, obszar Tematyczny IV Dostępność usług, str. 25</i></p>	<p>„(...) dostępność do przestrzeni publicznych umożliwiających włączenie społeczne, w tym miejsc atrakcyjnych dla młodzieży;”</p>	<p>Depopulacja staje się obecnie jednym z głównych problemów małych i średnich miast. Jak pokazują badania, decyzje młodych o emigracji podejmowane są często już w wieku nastoletnim. Wśród głównych przyczyn wskazywana jest niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego, dlatego tak ważne jest zapewnienie w mieście przestrzeni i różnorodnej oferty spędzania wolnego czasu dla młodych ludzi.</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>
	18.	<p><i>Uwaga ogólna</i></p>	<p>Do obszarów szczególnego wsparcia należy włączyć również miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze, które zostały</p>		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze zostały</p>

			wskazane w dokumencie: Delimitacja miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, opracowanym przez PAN dla potrzeb Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.		ujęte w rozdziale 18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI).
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Wójt gminy Przemyśl - Andrzej Huk (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 2 lipca br. w Przemyślu)	19.	<i>Uwaga ogólna</i>	Strategia powinna zawierać zapisy, które będą dawały możliwość gminom pozyskiwania środków zewnętrznych na inwestycje w zakresie wodno-kanalizacyjnym	Gminy powiatu przemyskiego posiadają deficyt infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, jak również nie posiadają wystarczających środków finansowych na ich realizację.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.
	20.		Strategia powinna zawierać zapisy dotyczące rozwoju infrastruktury drogowej.	Wsparcie środków rządowych oraz Samorządu Województwa Podkarpackiego jest niezbędne aby skomunikować gminy z autostradą A4 oraz drogą S19.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.
	21.		Strategia powinna odnosić się do rozwoju instytucji kulturowych.	Rozwój kultury jest bardzo ważny dla funkcjonowania społeczeństwa, a samorząd lokalny nie ma wystarczających środków finansowych, które mogą być przeznaczone na jej rozwój.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój instytucji kultury został ujęty w Obszarze tematycznym IV. Dostępność usług:

					dostępność do usług publicznych odpowiedniej jakości (zdrowotnych, edukacyjnych, kultury i rekreacji...).
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Wojciech Bakun – Prezydent Miasta Przemyśl (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 2 lipca br. w Przemyślu)	22.		Ważnym elementem przygotowywanej Strategii jest jakość powietrza.	Problem złej jakości powietrza dotyczy obszaru całego województwa. Działania podejmowane przez poszczególne gminy, aby odniosły zakładany efekt muszą być ze sobą skoordynowane.	Uwaga zostanie uwzględniona. W ramach obszaru tematycznego dodany zostanie zapis: „ochrona jakości powietrza” Ponadto w zapisach Założeń znajdują się odniesienia do problematyki ochrony powietrza. Intensywna antropogenizacja środowiska przyrodniczego przejawiająca się zanieczyszczeniami powietrza (szczególnie pyłowymi) została określona jako Zagrożenie w analizie SWOT, a rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Piotr Bednarczyk – Urząd Miasta Lubaczów (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 2 lipca br. w Przemyślu)	23.		Założenia Strategii nie odpowiadają głównym wyzwaniom, takim jak na przykład, bardzo duży odpływ ludności z powiatu lubaczowskiego.		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Jednym z wniosków rozdziału Założeń Strategii pt. Zmiany w Unii Europejskiej wyzwaniem dla Polski i województwa podkarpackiego jest zapis: „Wyzwaniem dla władz regionalnych jest zatrzymanie procesów migracyjnych poza województwo, w szczególności osób młodych”. Zjawisko migracji jest widoczne także w innych powiatach województwa. Szerzej zjawisko migracji i depopulacji zostało przedstawione w Diagnostyce.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Adam Pawluś – Starosta Powiatu Jasielskiego (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania)	24.	str. 30 Założeń Strategii	Włączenie do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krosno miasta Jasła lub utworzenie nowego obszaru funkcjonalnego MOF Jasło		Uwzględnienie uwagi jest zależne od wyników ekspertyzy.

konsultacyjnego 4 lipca br. w Krośnie)					UMWP zlecił badanie dotyczące aktualizacji miejskich obszarów funkcjonalnych województwa podkarpackiego. Wyniki badania będą stanowiły podstawę do wskazania regionalnych biegunów wzrostu.
Adam Pawluś – Starosta Powiatu Jasielskiego (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 4 lipca br. w Krośnie)	25.	str. 25 Założeń Strategii - Terytorialny wymiar Strategii.	<p>Dodanie nowego obszaru tematycznego: V Obszary Strategicznej Interwencji Regionalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> I obszar: Obszar Gmin dorzecza Wistoki II obszar: Beskid Niski 	<p>Obszar Gmin Dorzecza Wistoki jest to związek ponadgminny, który funkcjonuje nie tylko w województwie podkarpackim, ale również obejmuje część województwa małopolskiego. Związek posiada znakomite sukcesy jeśli w zakresie projektów wodno-kanalizacyjnych oraz odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Z kolei jeżeli chodzi o rozwój turystyki mówi się ciągle o Bieszczadach, a zapomina się o Beskidzie Niskim. Beskid Niski posiada duży potencjał, który jest niewykorzystany.</p>	<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Wyznaczone zostały jako OSI regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju a jako osi krajowe obszary zagrożone trwałą marginalizacją.</p>
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Bogusław Szveda – Przewodniczący Rady Porozumienia	26.		Brak wystarczającego podkreślenia w dokumencie zagrożeń		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.

<p>Zagłębia Ambitnej Turystyki (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 4 lipca br. w Krośnie)</p>			związanych z zapaścią demograficzną		<p>Jednym z wniosków rozdziału Zmiany w Unii Europejskiej wyzwaniem dla Polski i województwa podkarpackiego jest zapis: „Wyzwaniem dla władz regionalnych jest zatrzymanie procesów migracyjnych poza województwo, w szczególności osób młodych”. Jako zagrożenia wskazano: „niekorzystne trendy demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa (szczególnie na obszarach wiejskich)”.</p>
	27.		Brak turystyki w inteligentnych specjalizacjach województwa podkarpackiego.		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Obecnie wskazana w RSI inteligentna specjalizacja wiodąca – jakość życia obejmuje także „zrównoważoną i odpowiedzialną turystykę”.</p>
	28.		Dokument powinien ujmować dane w oparciu o podział gminny, a nie powiatowy (ze względu ich wewnętrzne zróżnicowanie).		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Poziom prezentacji danych został dostosowany do możliwości ich generowania oraz możliwości budowania instrumentów realizacji.</p>

	29.		Dokument powinien bardzo mocno podkreślać znaczenie gospodarki cyrkularnej.		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Gospodarka cyrkularna została ujęta w Obszarze tematycznym I. Gospodarka oparta na wiedzy, w rozdziale 3. Megatrendy światowe, jako istotna przesłanka dla nowej strategii wojewódzkiej oraz we wniosku 3.8) Restrukturyzacja kierunków interwencji polityk europejskich wymaga inteligentnego dostosowania także w przypadku województwa podkarpackiego. Dlatego Strategia powinna umożliwiać adaptację priorytetów rozwojowych regionu do zmienionej sytuacji, nowych wyzwań i kierunków interwencji (przykładem jest gospodarka cyrkularna, e-gospodarka itd.).</p>
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Bożena Kapuściak – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania)	30.	Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju.	W przedmiotowym obszarze tematycznym nie ujęto miasta Tarnobrzega jako obszaru	Miasto Tarnobrzeg powinien być objęty szczególnym wsparciem ponieważ posiada wysoki poziom wypłacanych zasiłków, a także	<p>Uwaga nie została uwzględniona.</p> <p>Obszary wymagające szczególnego wsparcia</p>

konsultacyjnego 3 lipca br. w Tarnobrzegu)			wymagającego szczególnego wsparcia.	wysokie bezrobocie kształtujące się na poziomie 9%. Wskaźniki te potwierdzają, że jest obszar ubogi wymagający wsparcia.	w kontekście równoważenia rozwoju zostały zdelimitowane w 2014 r. w opracowaniu pod nazwą „Obszary w województwie podkarpackim wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju, przygotowanym w ramach prac nad Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Badanie zostało powtórzone w 2019 r. i ponownie wskaźniki dla miasta Tarnobrzega nie pozwoliły zakwalifikować go do tej kategorii OSI.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Jerzy Sudół - Starosta Powiatu Tarnobrzckiego (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 3 lipca br. w Tarnobrzegu)	31.		Strategia powinna podkreślać braki w infrastrukturze drogowej i konieczności nowych inwestycji w tym obszarze.	Właściwa sieć drogowa pozwoli na otworzenie się regionu na zewnątrz i wpłynie na rozwój wewnętrzny. Obecnie barierą jest brak odpowiedniego połączenia z Warszawą. Odczuwalny jest brak obwodnic Kolbuszowej, Nowej Dęby i Tarnobrzega, które powinny stanowić jeden ciąg komunikacyjny.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Brak bezpośredniego połączenia drogowego i kolejowego ze stolicą kraju oraz niewystarczająca sieć drogowa, szczególnie w kierunku południowym (słaba

					dostępność komunikacyjna tej części regionu) zostały zdefiniowane jakie słabe strony województwa podkarpackiego w przeprowadzonej analizie SWOT. Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.
32.		Niezaakcentowanie w projekcie Założeń problematyki służby zdrowia.	Do rozwiązania nadal pozostają kwestie personelu medycznego niższego szczebla (szczególnie w wieku 50 - 60 lat) oraz brak lekarzy. Wieloletnie zapóźnienia w zakresie kształcenia medycznego nadrabia Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. Natomiast brak ośrodków kształcenia wpływa na niską liczbę lekarzy. Wiele do nadrobienia pozostaje stale w infrastrukturze medycznej tj. remonty placówek, powiększanie oddziałów szpitalnych i finasowanie nowych.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Jako słabą stronę województwa wskazano zbyt małą w stosunku do potrzeb liczbą lekarzy (w tym specjalistów) przypadającą na mieszkańców w regionie. Problem braku średniego personelu medycznego, w świetle danych nie jest znaczący.	
33.		Ujęcie w Strategii zapisów dotyczących infrastruktury przeciwpowodziowej, zwłaszcza na rzekach Łęg i Trześniówka.	Wały na Wiśle i Sanie są na bieżąco modernizowane. Natomiast wiele szkód powodują występujące z koryta rzeki Łęg i Trześniówka.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został	

					ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju. Infrastruktura przeciwpowodziowa na rzekach Łęg i Trześniówka będzie przedmiotem prac analitycznych na późniejszym etapie przygotowywania Strategii.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Jacek Rożek - Wicestarosta Powiatu Tarnobrzskiego (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 3 lipca br. w Tarnobrzegu)	34.		Strategia powinna odnieść się do niewystarczająco rozwiniętej infrastruktury drogowej.	Bardzo oczekiwana inwestycją jest budowa zjazdu do drogi wojewódzkiej łączącej objazd do LHS i zakładów zbrojeniowych i odpowiedni zjazd do poligonu. Ważne jest również rozważenie możliwości budowy mostu we Wrzawach, przez które przebiega droga województwa i przeprawa promowa, w celu nadania funkcji rozwojowych.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Brak bezpośredniego połączenia drogowego i kolejowego ze stolicą kraju oraz niewystarczająca sieć drogowa, szczególnie w kierunku południowym (słaba dostępność komunikacyjna tej części regionu) zostały zdefiniowane jakie Słabe strony województw podkarpackiego w przeprowadzonej analizie SWOT. Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych

					i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju. Propozycja zapisu nie mieści się w konwencji założeń, zostanie wykorzystana na kolejnym etapie prac nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Paweł Maciaszczyk – Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnobrzegu (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 3 lipca br. w Tarnobrzegu)	35.		Strategia powinna podkreślać rolę niższego i wyższego personelu medycznego.		Uwaga zostanie uwzględniona Zapis w SWOT otrzyma brzmienie: „Zbyt mała w stosunku do potrzeb liczba lekarzy (w tym specjalistów) przypadająca na mieszkańców w regionie oraz pogłębiające się braki kadrowe średniego personelu medycznego, zwłaszcza w szpitalach powiatowych”. Ponadto, w rozdziale 16 znajduje się zapis „Dobra jakość kształcenia w

					województwie stanowi istotny potencjał, wymagający konsekwentnego pielęgnowania. Wartością jest rozwój ośrodka akademickiego oraz sieci wyższych szkół zawodowych”. Dostęp do usług , w tym zdrowotnych został wskazany w ramach obszaru tematycznego IV.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Ewa Leniart Wojewoda Podkarpacki (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	36.		Odzwierciedlenie w zapisach Strategii pięciu filarów wskazanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), która została przyjęta przez Radę Ministrów 14.02.2017 r., tj.: reindustrializacja, rozwój innowacyjnych firm, kapitał dla rozwoju, ekspansja zagraniczna, rozwój społeczny i rozwój terytorialny.	Filary te są podstawą dla odpowiedzialnego rozwoju państwa i winny znaleźć odzwierciedlenie w Strategii rozwoju województwa gdyż przyczynią się do rozwoju społeczno – gospodarczego województwa. Wskazane filary winny być dopasowane do możliwości rozwojowych województwa podkarpackiego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozdział 9 Założeń Strategii traktuje o modyfikacji polityki społeczno-gospodarczej Polski na lata 20-te XXI wieku wynikające ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.
	37.		Ujęcie w zapisach Strategii kwestii rozwoju obszarów wiejskich, zwłaszcza w kontekście polityki górskiej, która powinna być kontynuowana.	Uwzględniając uwarunkowania klimatyczne, gospodarcze i krajobrazowe naszego regionu powinna być kontynuowana	Uwaga zostanie uwzględniona. Zapis pkt 13.7 otrzyma brzmienie:

				polityka górską, która decyduje o rozwoju obszarów wiejskich.	„13.7) Konieczne jest odwrócenie niekorzystnych tendencji w podkarpackim rolnictwie i zwiększenie jego konkurencyjności, a także wzmocnienie roli w działaniach dotyczących rozwoju obszarów wiejskich i pozytywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze z uwzględnieniem specyfiki ziem górskich.
	38.		Zaakcentowanie w Strategii problematyki rozwoju małych miast.	Funkcjonowanie i rozwój małych miast, których specyfika jest inna niż w pozostałych województwach, jest obszarem newralgicznym. Władze lokalne są zobowiązane do zapewnienia instrumentów pozwalających na zabezpieczenie potrzeb usługowych, funkcjonalnych i rozwoju tych terenów.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Problematyka małych miast ujęta została w Założeniach Strategii w rozdziale 18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), w którym mowa jest o miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz została wskazana regionalna polityka miejska uwzględniająca wszystkie typy ośrodków miejskich.
	39.		Uwzględnienie w zapisach wsparcia dla wyjątkowych obszarów tj. gminy w Dolinie Błękitnego Sanu	Wymienione obszary nadal oczekują na wykorzystanie ich potencjału, pomimo	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.

			czy Bieszczady.	dotychczasowej obecności w licznych programach i strategiach.	Zapisy dotyczące wsparcia dla Gmin położonych w Dolinie Błękitnego San i Bieszczad zamieszczone zostały w Założeniach Strategii w rozdziale 18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), w którym mowa jest o obszarze Bieszczad i obszarze gmin „Błękitnego San”.
	40.		Wprowadzenie zapisów umożliwiających zintensyfikowanie działań z zakresu współpracy międzynarodowej zwłaszcza ze Słowacją.	Województwo podkarpackie jest województwem granicznym UE. Granica z Ukraina jest granicą zewnętrzną UE, natomiast granica ze Słowacją ze względu na wewnętrzny charakter implikuje zdarzenia o charakterze gospodarczym, z których województwo winno korzystać w swoim rozwoju.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Zintensyfikowanie działań z zakresu współpracy międzynarodowej zostało ujęte we Wniosku 2.2 Wzrasta znaczenie współpracy transgranicznej zarówno w ramach Unii Europejskiej, jak też na granicach zewnętrznych, wyrazem tego jest sukcesywny wzrost finansowania, jak też wzrost znaczenia europejskich strategii makroregionalnych. Stąd potrzebna jest intensyfikacja działań na rzecz przygotowania Strategii Karpackiej, jak też aktywność w wymiarze

					transgranicznym w kierunku Słowacji i Ukrainy.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Teresa Pamuła Wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Podkarpackiego (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	41.		Strategia jako podstawowy dokument winien zapewniać równomierny rozwój zarówno w przypadku małych miast, jak i gmin.	W województwie podkarpackim dzięki dotychczasowym instrumentom małe miasta stale się rozwijają, ale nadal jest to proces nierównomierny. W przypadku małych gmin barierą jest wkład własny, dzięki któremu ośrodki te mogą aplikować o fundusze krajowe i unijne. Stąd też gminy leżące na pograniczu tj. Ustrzyki Dolne, Lubaczów, Tyrawa Wołoska, Wielkie Oczy, które mają potencjał do występowania o środki finansowe na rozwój infrastruktury, muszą uzyskać wsparcie Samorządu Województwa w tym zakresie. Zapisy Strategii muszą zagwarantować równomierny rozwój wszystkim podmiotom.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Problem współfinansowania inwestycji ze środków europejskich został wskazany w Założeniach w części 8. Wskazano tam także proponowane zmiany w finansowaniu europejskiej Polityki Spójności, w tym zwiększenie poziomu dofinansowania, co może stanowić barierę dla samorządów. Problematyka małych miast oraz gmin ujęta została w Założeniach Strategii w rozdziale 18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI).

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Wiesław Stanaszek Naczelnik Wydziału Rozwoju Urzędu Miejskiego w Dębicy (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	42.		Zamieszczenie w Strategii zapisów umożliwiających wykorzystanie potencjału gospodarczego zwłaszcza młodych ludzi i wzmocnienie przedsiębiorczości w regionie.	Mała aktywność gospodarcza na terenie miasta Dębica jest dużym problemem. Wynika ona z nieefektywnego wykorzystania potencjału młodych ludzi, którzy są bardzo przedsiębiorczy, jednakże potrzebują i oczekują wsparcia w tym zakresie. Stąd też w Strategii powinny znaleźć się zapisy, które umożliwią ukierunkowanie interwencji, by umożliwić młodym wchodzenie na rynek i odpowiednie funkcjonowanie na nim, czy to indywidulanie, czy przy inkubatorach bądź innych ośrodkach wspierających.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Niski poziom przedsiębiorczości w regionie został zdefiniowany w analizie SWOT jako Słaba strona. Wykorzystanie potencjału gospodarczego, w tym również osób młodych oraz wzmocnienie przedsiębiorczości zostało ujęte w Obszarze tematycznym I. Gospodarka oparta na wiedzy który traktuje o takich zagadnieniach jak: nauka, badania i szkolnictwo wyższe (wysoko wykwalifikowane kadry); inteligentne specjalizacje województwa; innowacje i nowoczesne technologie (w tym w rolnictwie); gospodarka cyrkularna. Propozycje zostaną wykorzystane na kolejnym etapie prac nad Strategią.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Grzegorz Skrzypek Zastępca Burmistrza Miasta Przecław (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	43.		Zaakcentowanie w zapisach Strategii kontynuacji inwestycji w zakresie infrastruktury wodno – kanalizacyjnej.	Na terenie gminy Przecław, a także na innych obszarach województwa nadal istnieje problem infrastruktury wodno – kanalizacyjnej. Pomimo zaangażowania dotychczas znacznych środków, nadal potrzeby kanalizacyjne dotyczą 50% obszaru gminy. Dodatkowo trudności implikuje również niewystarczająca sieć rowów melioracyjnych i przydrożnych, a także konieczność modernizacji istniejących. Zagadnienia te są bardzo istotne w aspekcie obecnych zmian klimatycznych.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju zawiera w swoim zakresie rozwój infrastruktury wodno-ściekowej.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Małgorzata Wajda Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania)	44.		Ujęcie w zapisach Strategii kontynuacji inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy	Dzięki efektywnemu wykorzystaniu środków UE możliwe było zrealizowanie wielu strategicznych inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Strategia województwa powinna zapewnić	Uwaga zostanie uwzględniona. Dodany zostanie pkt 13.12 dotyczący problematyki bezpieczeństwa. Ponadto, zmiany klimatyczne oznaczające między innymi

konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)				kontynuację działań w tym zakresie, gdyż obok niezbędnych nowych inwestycji, modernizacji i konserwacji wymagają te funkcjonujące aby nadal właściwie pełniły swoją funkcję.	znacznie większą częstotliwość występowania ekstremalnych zjawisk (powodzie, huragany, susze itd.) zostały dostrzeżone w rozdziale 3 Założeń pt. Mega-trendy światowe, jako istotna przesłanka dla nowej strategii wojewódzkiej. Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Waldemar Ślusarczyk - Burmistrz Miasta Nisko (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	45.		Wprowadzenie zapisów do Strategii, które położą nacisk na problematykę tworzenia nowych miejsc pracy i aktywizowanie rynku pracy, a także przyciąganie inwestorów poprzez przygotowywanie terenów pod działanie SSE.	Konieczność rozwiązania kwestii z zakresu procesów tworzenia nowych miejsc pracy i aktywizowanie rynku pracy. Pozwoli to przede wszystkim na wzmocnienie regionu, a także ograniczy proces migracji zwłaszcza osób młodych poza region. Dostępność dla inwestorów obszarów	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Sytuacja oraz procesy zachodzące na regionalnym rynku pracy ujęte zostały w rozdziale 13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-

				przygotowanych pod funkcjonowanie SSE, przyczyniłaby się znacznie do rozwoju regionu poprzez realizację nowych inwestycji, rozwój współpracy zagranicznej i powstawanie nowych miejsc pracy.	gospodarczej województwa podkarpackiego. Natomiast rozwój gospodarczy zawarty jest w Obszarze tematycznym I. Gospodarka oparta na wiedzy.
	46.		Ujęcie w Strategii problematyki rozwoju sieci dróg z uwzględnieniem dróg powiązanych z kolejowymi liniami szerokotorowymi.	Dostosowana do potrzeb sieci dróg, jest bardzo istotna z punktu funkcjonowania i rozwoju gminy i miasta Nisko.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej ujęty został w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju [bezpieczeństwo energetyczne i OZE; rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych); dostępność komunikacyjna wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych)].

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Ewa Borowiak - Zastępca Dyrektora Podkarpackiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	47.		W projekcie Założeń brak jest odniesień do potencjału turystycznego Beskidu Niskiego.		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Wskazany został potencjał turystyczny regionu. Uwaga dotycząca odniesień do potencjału turystycznego Beskidu Niskiego zostanie wykorzystana na kolejnym etapie prac nad Strategią.
	48.		Rozgraniczenie w zapisach Strategii turystyki ekologicznej i turystyki zrównoważonej, gdyż nie są to określenia tożsame.	Zakres turystyki zrównoważonej jest obszarem zagadnieniowo szerszym, więc należy uważać, aby nie zawęzić pewnych działań bądź ograniczyć dostęp do nich.	Uwaga zostanie uwzględniona. Uwaga będzie wykorzystana na kolejnym etapie prac nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Bogusław Szweda - Przewodniczący Rady Zagłębia Ambit Turystyki (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	49.		Zaakcentowanie potencjału turystycznego i społecznego Beskidu Niskiego.		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Wskazany został potencjał turystyczny regionu. Uwaga dotycząca odniesień do potencjału turystycznego Beskidu Niskiego zostanie

					wykorzystana na kolejnym etapie prac nad Strategią.
	50.		Ujęcie w Strategii zapisów dotyczących wsparcia rozwoju agroturystyki i funkcjonowania gospodarstw agroturystycznych, które winny być traktowane jako obiekty gospodarcze.		Uwaga zostanie uwzględniona. Uwaga będzie wykorzystana na kolejnym etapie prac nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Ryszard Bieniek - Zastępca Dyrektora Wydziału Pozyskania Funduszy Urzędu Miasta Rzeszów (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	51.		Mając na uwadze rozwój Rzeszowa, tekst Strategii powinien umożliwić jego dalszy rozwój jako stolicy województwa, w wymiarze komunikacyjnym, społecznym, kulturalnym i naukowym.	Strategia rozwoju województwa będzie niezbędnym elementem aplikowania o środki w nachodzącej perspektywie finansowej, które są głównym źródłem inwestycji.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rola Rzeszowa została podkreślona w rozdziale 16. Potencjały regionalne województwa podkarpackiego w którym stwierdzono, że Rzeszów stał się w ostatnich dekadach metropolią, która skutecznie konkuruje z innymi takimi ośrodkami w Polsce i Europie i pozytywnie oddziałuje na procesy gospodarcze w skali całego województwa. Natomiast w rozdziale 18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa –

					<p>wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) Rzeszów został określony jako stolica województwa, która pełni kluczową rolę w zakresie rozwoju gospodarczego regionu. Jego oddziaływanie jest bardzo mocne zarówno na obszar funkcjonalny jak również można zaobserwować zależności w odniesieniu do innych biegunów wzrostu. Pozycja miasta jest również stabilna w odniesieniu do innych miast wojewódzkich Polski południowo-wschodniej.</p>
<p>Paweł Potyrański – Dyrektor Wydziału Pozyskania Funduszy Urzędu Miasta Rzeszów</p>	52.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Pkt 17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 (str. 24)</p>	<p>Niezbędne jest zaznaczenie kluczowej roli Rzeszowa, jako stolicy województwa podkarpackiego, dla rozwoju regionu.</p>	<p>Rozwój Miasta Rzeszowa, jak też jego obszaru funkcjonalnego, jest procesem długofalowym na którego dynamikę bardzo duży wpływ będzie miało nadal skuteczne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania (w tym środków pomocowych z Unii Europejskiej i budżetu państwa). W związku z powyższym ważną kwestią jest, aby w Strategii rozwoju województwa podkarpackiego do roku 2030, pojawiły się, analogicznie jak w Strategii do roku 2020, zapisy wprost odnoszące się do Rzeszowa. To bowiem pozwoli na ubieganie się miastu na wsparcie nie tylko z programu regionalnego, ale także</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Rola Rzeszowa została podkreślona w rozdziale 16. Potencjały regionalne województwa podkarpackiego w którym stwierdzono, że Rzeszów stał się w ostatnich dekadach metropolią, która skutecznie konkuruje z innymi takimi ośrodkami w Polsce i Europie i pozytywnie oddziałuje na procesy gospodarcze w skali całego województwa.</p> <p>Natomiast w rozdziale 18. Terytorializacja polityki</p>

				<p>programów operacyjnych na poziomie kraju w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027, a także z budżetu państwa.</p> <p>Należy podkreślić, że centra wzrostu, jakimi niewątpliwie są stolice województw, znacząco wpływają zarówno na ich bezpośrednie otoczenie, jaki i na cały region. Zmniejszenie potencjału takich ośrodków powoduje gwałtowne, niekorzystne zmiany społeczno-gospodarcze zarówno w danym ośrodku wzrostu jak i dalszym jego otoczeniu, a także całym regionie.</p>	<p>rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) Rzeszów został określony jako stolica województwa, która pełni kluczową rolę w zakresie rozwoju gospodarczego regionu. Jego oddziaływanie jest bardzo mocne zarówno na obszar funkcjonalny jak również można zaobserwować zależności w odniesieniu do innych biegunów wzrostu. Pozycja miasta jest również stabilna w odniesieniu do innych miast wojewódzkich Polski południowo-wschodniej. Szczegółowe zapisy będą dopracowane na etapie prac nad właściwym dokumentem strategii.</p>
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Teresa Kubas-Hul - Pełnomocnik Rektora ds. Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych w Wyższej Szkole Prawa i Administracji (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania	53.		Przy przygotowywaniu finalnych zapisów Strategii należy wziąć pod uwagę właściwy dobór odpowiednich polityk i instrumentów wsparcia dla poszczególnych obszarów naszego województwa.		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Szczegółowe zapisy będą dopracowane na etapie prac nad właściwym dokumentem strategii.

konsultacyjnego 5 lipca br. w Rzeszowie)	54.		Monitowanie Strategii poprzez zastosowanie jednolitego pakietu wskaźników i definicji do na poziomie województwa i w strategiach samorządowych.	Ważne jest określenie zakresu wskaźników, aby była możliwa ocena realizacji strategii i osiągnięcia zakładanych celów. A następnie mogłyby być opracowywane konstruktywne wnioski	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Szczegółowe zapisy będą dopracowane na etapie prac nad właściwym dokumentem Strategii.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Marek Iwasieczko - Wójt Gminy Medyka	55.	Str. 18 pkt 13.4	Oraz budowa dróg rokadowych łączących przejścia graniczne w tym łączącą przejścia graniczne w Korczowej i Medyce.	Powyższe zapisy pozwolą o ubieganie się o środki pomocowe.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. W pkt 13.4 znajduje się odniesienie do konieczności poprawy dostępności zewnętrznej i wewnętrznej. Szczegółowe zapisy będą dopracowane na etapie prac nad właściwym dokumentem Strategii.
	56.	Str. 21 – Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> Brak dróg rokadowych łączących przejścia graniczne w tym łączącą przejścia graniczne w Korczowej i Medyce. 	Powyższe zapisy pozwolą o ubieganie się o środki pomocowe.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Jako słabą stronę wskazano niewystarczającą sieć drogową regionu. Szczegółowe zapisy będą dopracowane na etapie prac nad właściwym dokumentem Strategii.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Jan Pyrkosz - Wójt Gminy Radomyśl nad Sanem	57.	<i>pkt. 18 str. 34 wnioski i rekomendacje</i>	Zapewnienie środków finansowych na realizację inwestycji w ramach programu „Błękitny San”.	W chwili obecnej program nie posiada środków finansowych umożliwiających realizację zadań zmierzających do ochrony wód rzeki San jak i rozwoju gmin objętych programem.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Program Strategiczny Błękitny San został wskazany jako OSI. Wskazano także, że jego realizacja odbywa się z uwzględnieniem możliwości finansowania ze środków UE.
	58.	<i>ppkt 13,3) str. 18</i>	Uwzględnienie w strategii inwestycji drogowej pn. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 856 Antoniów – Dąbrowa Rzeczycka na terenie Gminy Radomyśl nad Sanem	Droga stanowi najkrótszy dojazd przez Stalową Wolę do drogi ekspresowej S 19, autostrady A-2 oraz będzie stanowić łącznik do planowanej budowy drogi S-76.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Jako słabą stroną wskazano niewystarczającą sieć drogową regionu. W pkt 13.4 znajduje się odniesienie do konieczności poprawy dostępności zewnętrznej i wewnętrznej. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	59.	<i>ppkt 13,3) str. 18</i>	Uwzględnienie w strategii inwestycji drogowej pn. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 854 Annopol – Gorzyce na terenie Gminy Radomyśl nad Sanem wraz z	Droga stanowi połączenie województwa podkarpackiego i świętokrzyskiego z lubelskim. Istniejąca przeprawa promowa na rzece San nie zapewnia połączenia	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Jako słabą stroną wskazano niewystarczającą sieć drogową regionu. W pkt 13.4 znajduje

			budową mostu Czekaj Pniowski – Wrzawy	komunikacyjnego województw polski południowej z północną. Budowa mostu w tym terenie zmniejszy bariery komunikacyjne. Most może stanowić istotne znaczenie dla obronności kraju jako dojazd na planowaną reaktywację poligonu wojskowego w Lipie położonego na terenie gminy Radomyśl nad Sanem.	<p>się odniesienie do konieczności poprawy dostępności zewnętrznej i wewnętrznej.</p> <p>Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>
60.	13.8 str. 18	Uwzględnienie w strategii rozwoju rozbudowy tras rowerowych przy drogach wojewódzkich na terenie północnej części Gminy Radomyśl nad Sanem nawiązujących do trasy Green Velo.	Inwestycja wpisuje się we wnioski i rekomendacje ppkt 13.8) i umożliwi szersze wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i przyczyni się do rozwoju turystyki i rekreacji.	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do ewent. wykorzystania w pracach nad Strategią.</p> <p>Rozdział 13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego zakończony jest wnioskiem 13.8) Potrzebne jest znacznie szersze niż dotąd wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego w rozwoju funkcji turystycznej województwa. Potrzebne są działania integrujące branżę turystyczną.</p>	
61.	str. 21 słabe strony analizy SWOT – zły stan zabudowy regulacyjnej rzek	Uwzględnienie w strategii rozwoju modernizacji prawego wału przeciwpowodziowego rzeki San na	Inwestycja służy poprawie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego Gminy Radomyśl nad Sanem szczególnie	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.	

			<p>odcinku Radomyśl nad Sanem – Rzeczyca Długa – Stalowa Wola</p>	<p>zagrożonej ze względu na swoje niekorzystne położenie przy ujściu Sanu do Wisły. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego spowoduje większą atrakcyjność terenów wiejskich położonych przy rzekach.</p>	<p>Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w dalszych pracach nad Strategią.</p> <p>Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju. [bezpieczeństwo energetyczne i OZE; rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych); dostępność komunikacyjna wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych); rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie retencji; transport publiczny niskoemisyjny].</p>
--	--	--	---	--	--

	62.	<i>str. 21 słabe strony analizy SWOT - niski poziom retencji wód powierzchniowych (niewystarczająca liczba małych i dużych zbiorników retencyjnych)</i>	Budowa zbiorników małej retencji.	Inwestycje takie służą poprawie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz zapobiegania skutkom suszy całego województwa.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Jako słaba strona został wskazany niski poziom retencji wód. Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju. [bezpieczeństwo energetyczne i OZE; rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych); dostępność komunikacyjna wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych); rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie retencji; transport publiczny niskoemisyjny].
--	-----	---	-----------------------------------	--	--

	63.	<i>str. 22 zagrożenia analizy SWOT – wzrost liczby uzależnionych oraz zachorowań na choroby cywilizacyjne.</i>	Uwzględnienie w strategii rozwoju inwestycji polegającej na budowie ponadregionalnego domu opieki dla psychicznie chorych mężczyzn w północnej części województwa podkarpackiego.	Na terenie północnego Podkarpacia brak jest tego rodzaju placówki. Na północy Podkarpacia (np. Gmina Radomyśl nad Sanem) można przyjmować pacjentów z kilku sąsiednich województw. Potrzeba stworzenia takiego miejsca zniweluje zagrożenie diagnozowane w analizie SWOT – wzrost liczby osób uzależnionych oraz zachorowań na choroby cywilizacyjne.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	64.	<i>3.7) str. 6</i>	Zwiększenie środków finansowych w Programie Operacyjnym na inwestycje w ogniwa fotowoltaiczne, farmy fotowoltaiczne oraz wymianę oświetlenia ulicznego na energooszczędne.	W obecnej chwili duże znaczenie ma inwestowanie w urządzenia wykorzystujące naturalne zasoby środowiska. Zadanie wpisuje się w wnioski pkt. 3 ppkt 3.7)	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią/Programem operacyjnym. Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju zawiera w swoim zakresie rozwój bezpieczeństwa energetycznego i Odnawialne Źródła Energii.
	65.	<i>pkt. 17 Obszar tematyczny III str. 24-25</i>	Ujęcie w strategii potrzeby rozwoju budowy sieci kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach wiejskich.	Inwestycja wpisuje się w III obszar tematyczny – infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju. W dalszym ciągu szczególnie na obszarach wiejskich realizacja tego typu inwestycji jest bardzo trudna ze względu na duże rozproszenie zabudowy oraz duże koszty	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią/Programem operacyjnym.

				realizacji znacznie obciążające budżety gmin wiejskich.	Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju zawiera w swoim zakresie rozwój infrastruktury wodno-ściekowej.
	66.	<i>pkt.3 możliwość świadczenia społeczeństwu lepszej palety usług publicznych – str. 5 ppkt. 13.3) str. 18</i>	Utworzenie Programu „Bezpieczna Droga do Szkoły” na obszarach wiejskich.	Program dla wszystkich szczebli samorządu, gdyż szkoły znajdują się przy różnych kategoriach dróg publicznych. Bezpieczne dojście/dojazd dzieci do szkół zapewnia chodniki, ścieżki rowerowe, przejścia i oznakowanie.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Powiat łańcucki	67.	<i>Pkt nr 17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030;</i> <i>Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.</i>	Mając na uwadze fakt, iż inwestycje o charakterze infrastrukturalnym mają istotne znaczenie dla zapewnienia dalszego rozwoju Podkarpacia, bardzo prosimy o uwzględnienie w zapisach nowej Strategii Województwa Podkarpackiego do roku 2030 ważnych inwestycji drogowych na terenie Powiatu łańcuckiego, tj.: 1. Budowa nowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 777 Naklik - Leżajsk - Łącut - Szklary w m.	Dotychczas istniejące rozwiązania komunikacyjne na DW 777 nie	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i nie mieszczą się w konwencji Założeń. Będą wykorzystane w trakcie prac nad Strategią. Rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej ujęty został w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju [bezpieczeństwo energetyczne

			<p>Łańcut i Wola Dalsza wraz z budową i przebudową niezbędnej infrastruktury technicznej, budowli i urządzeń budowlanych w ramach zadania p.n.: „Budowa DW 877 - łącznik pomiędzy autostradą A4 i DK 94”;</p> <p>2. Budowa tunelu pod przejazdem kolejowym linii nr 91 Kraków Główny – Medyka na międzynarodowym szlaku linii kolejowej E 30 w Łańcucie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 877 Łańcut – Leżajsk</p>	<p>zapewniają w godzinach szczytu płynnego zjazdu z autostrady A4 i powodują wielokilometrowe korki na drodze wojewódzkiej od węzła autostradowego „Łańcut” do ul. Sikorskiego w Łańcucie - Osiedle Trześnik.</p> <p>Brak bezkolizyjnego skrzyżowania z linią kolejową ogranicza plany rozwoju Podkarpackiej Kolej Aglomeracyjnej relacji Rzeszów – Przeworsk. Wzrost natężenia ruchu pociągów i szynobusów szybkiej kolei szynowej spowoduje wydłużenie czasu zamknięcia rampy do około 8 godzin w ciągu doby. Sytuacja ta jeszcze pogłębi i tak już istniejące utrudnienia komunikacyjne na drodze wojewódzkiej nr 877. Wydłużony czas oczekiwania na rampie oraz wzrost natężenia ruchu pojazdów opuszczających węzeł „Łańcut” z autostrady A-4 już powoduje wstrzymanie zjazdu z autostrady</p>	<p>i OZE; rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych); dostępność komunikacyjna wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych)].</p>
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi

Urząd Gminy w Dydni - Alicja Pocałun - Wójt Gminy Dydnia	68.	<i>Część 11 Projekty strategiczne KSRR 2030, str. 14, 15 Wnioski i rekomendacje pkt. 11.1)</i>	Ujęcie, w ramach przeglądu projektów strategicznych, koncepcji budowy zbiorników retencyjnych w tym zbiornika retencyjnego (mokrego) wielozadaniowego Temeszów w gminie Dydnia.	Wprowadzenie do programu projektów strategicznych koncepcji budowy zbiorników retencyjnych na terenie województwa w tym budowy zbiornika wodnego Temeszów w gminie Dydnia zagwarantuje zabezpieczenie przeciwpowodziowe oraz rozwój infrastruktury turystycznej i wzrost przedsiębiorczości. Projektowany w chwili obecnej (wpisany do Planu zagospodarowania województwa podkarpackiego) suchy polder w miejscowości Temeszów w żaden sposób nie rekompensuje 50-letniego zastoju gospodarczego części gminy Dydnia, który spowodowany był „widmem” zbiornika retencyjnego Niewistka-Dynów – a inwestycja ta byłaby taką rekompensatą.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Projekty strategiczne KSRR 2030 wynikają z zapisów dokumentów programowych krajowych przedstawionych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju. [bezpieczeństwo energetyczne i OZE; rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych); dostępność komunikacyjna wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych); rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie
--	-----	--	---	---	--

					retencji; transport publiczny niskoemisyjny].
69.	<p><i>Część 13 Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego, str. 18</i></p> <p><i>Wnioski i rekomendacje pkt. 13.4)</i></p>	<p>Należy zgodzić się z tym, iż, nastąpiła wyraźna poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej za sprawą autostrady A4 oraz rozpoczętych prac w ramach szlaku Via Carpatia, jednakże stan drogi wojewódzkiej nr 835 pozostawia wiele do życzenia w związku z tym należy zintensyfikować działania związane z kompleksową przebudową tej drogi i wprowadzić stosowne zapisy do Strategii, które będą podstawą do rozpoczęcia prac projektowych.</p>	<p>Tereny wydłuż dróg wojewódzkich szczególnie w południowej części województwa podkarpackiego skupiają większość zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej. Zatem rozwój gospodarczy miejscowości, poszczególnych gmin, a szczególnie bazy turystyczno-rekreacyjnej uzależniony jest bezpośrednio od dostępności komunikacyjnej, Wymieniony ciąg drogowy (<i>jest w bardzo kiepskim stanie technicznym</i>), szczególnie na odcinku wzdłuż Doliny rzeki San, posiadającej nieocenione walory historyczne (<i>np. Szlak Architektury Drewnianej, Szlak Ikon i wiele innych obiektów zabytkowych</i>), turystyczne i rekreacyjne, gdzie (<i>brak przemysłu</i>) dotychczasowa utrudniona dostępność do tych terenów powoduje migrację ludności do większych regionów, a wspomnianych otaczających obszarach obserwuje się postępujący zastój gospodarczy.</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p> <p>Rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej ujęty został w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju [bezpieczeństwo energetyczne i OZE; rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych); dostępność komunikacyjna wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych); rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie</p>	

					retencji; transport publiczny niskoemisyjny].
	70.	<i>Część 13 Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego str. 18 Wnioski i rekomendacje pkt. 13.8)</i>	Gmina Dydnia posiada bardzo duże walory środowiska przyrodniczego, które przyczyniają się do rozwoju funkcji turystycznej województwa podkarpackiego niemniej jednak walory te byłyby znacznie większe w przypadku budowy zbiornika wielozadaniowego (mokrego) w miejscowości Temeszów, którego jedną z funkcji byłaby funkcja rekreacyjna. W związku z powyższym wnioskujemy o uwzględnienie tego zadania w Strategii.	Budowa zbiornika wodnego o funkcji rekreacyjnej podniosłaby w znacznym stopniu walory turystyczne województwa podkarpackiego. Zbiornik ten stałby się alternatywą dla zbiornika Solina za sprawą zewnętrznej dostępności komunikacyjnej (międzynarodowego portu lotniczego w Jasionce, autostrady A4, oraz szlaku Via Carpatia) i usytuowaniem w niewielkiej odległości od miasta Rzeszów.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią. Rozdział 13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego zakończony jest wnioskiem 13.8) Potrzebne jest znacznie szersze niż dotąd wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego w rozwoju funkcji turystycznej województwa. Potrzebne są działania integrujące branżę turystyczną.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Gmina Baranów Sandomierski - Marek Mazur	71.	<i>Całość dokumentu – wprowadzenie nowego zapisu</i>	Wprowadzenie zapisów odnoszących się do szeroko rozumianej turystyki, kultury i rekreacji. Proponuje się wprowadzenie zapisów dotyczących wskazania obszaru Gminy Baranów Sandomierski, a w	Zamek w Baranowie Sandomierskim uznawany jest za jedną z najpiękniejszych i najlepiej zachowanych rezydencji w Polsce i jest jednym z ważniejszych zabytków naszego kraju. Elementem o dużej wartości	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

			<p>szczególności miasta Baranów Sandomierski, jako jednej z głównych atrakcji turystycznych Województwa Podkarpackiego. Główną atrakcją turystyczną Miasta jest renesansowy zamek uznawany za perłę architektury renesansu w Polsce, który w połączeniu z historyczną, objętą ochroną konserwatorską, zabudową Miasta stanowi bardzo ważny i atrakcyjny punkt na mapie turystycznej Województwa Podkarpackiego.</p>	<p>historyczno-kulturalnej i tym samym turystycznej jest stara, małomiasteczkowa zabudowa Baranowa Sandomierskiego z rynkiem i domami z przełomu XIX i XX wieku. Na terenie Miasta znajduje się również późnorenesansowy zabytkowy Kościół p.w. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela, wzniesiony w latach 1604-1607, pierwotnie jako zbór kalwiński, a następnie przekształcony w kościół. Wyposażenie kościoła stanowią XVIII-wieczne późnobarokowe ołtarze i obrazy, m.in. obraz Świętej Rodziny (kopia dzieła Rafaela Santi) oraz rzeźby św. Kazimierza Królewicza i św. Kingi. Przy wejściu do kościoła zobaczyć można barokową chrzcielnicę kamienną z 1669 r. Położenie Baranowa Sandomierskiego w bliskiej odległości od innych znaczących turystycznie miejsc, takich jak Jezioro Tarnobrzeskie, obszar Natury 2000 Tarnobrzaska dolina Wisły, szlak turystyczny Centralnego Okręgu Przemysłowego (COP), powoduje iż zasadnym staje się wpisanie Baranowa Sandomierskiego do Strategii Województwa, jako miejsca o dużym potencjale rozwoju turystyki.</p>	<p>W analizie SWOT zdiagnozowano, że do Słabych stron należy zaliczyć niewytaczającą liczbę markowych, wysokostandardowych produktów turystycznych oraz słaba infrastruktura turystyczna. Rozdział 13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego zakończony jest wnioskiem 13.8) Potrzebne jest znacznie szersze niż dotąd wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego w rozwoju funkcji turystycznej województwa. Potrzebne są działania integrujące branżę turystyczną. infrastrukturą turystyczną.</p>
--	--	--	---	--	---

	72.	<i>Całość dokumentu – wprowadzenie nowego zapisu</i>	Wprowadzenie zapisu dotyczącego konieczności wykonania bezpośredniego połączenia komunikacyjnego terminala przeładunkowego LHS Wola Baranowska z drogą krajową nr 9, z pominięciem gęsto zabudowanego obszaru miejscowości Baranów Sand., Skopanie i Wola Baranowska w Gminie Baranów Sandomierski, przez który aktualnie przebiega transport z terminala, powodując duże obciążenie dróg wojewódzkich nr 872 i 985, a tym samym istotne niedogonienia i zagrożenia w ruchu drogowym na tym obszarze.	Linia LHS, tzw. szeroki tor, którą zarządza spółka PKP LHS Sp. z o.o., jest najdłuższą na terenie Polski kolejową linią szerokotorową, przeznaczoną do transportu towarowego. Liczy blisko 400 km długości, obejmując swoim zasięgiem region południowo-wschodniej Polski (woj. lubelskie, podkarpackie, świętokrzyskie, małopolskie i śląskie). Łączy granicę polsko-ukraińską w Hrubieszowie ze Śląskiem, gdzie w Sławkowie kończy swój bieg. Zlokalizowany w miejscowości Wola Baranowska terminal przeładunkowy odgrywa znaczącą rolę na mapie gospodarczej Województwa Podkarpackiego. Bardzo duża i wciąż rosnąca ilość towarów przeładowywanych na terminalu, jak również dalsze plany rozbudowy infrastruktury przeładunkowej, powodują konieczność rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej łączącej terminal z siecią dróg, krajowych. Wnioskuje się o skoordynowanie przedmiotowej rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej z planowaną budową nowym śladem, w standardzie drogi ekspresowej, drogi krajowej nr 9.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowana uwaga jest zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią. Rozwój infrastruktury kolejowej ujęty jest w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju w którym mowa jest o rozwoju infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych).
--	-----	--	---	---	--

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Hugetech sp.z.o.o - Daniel Dereniowski – Prezes Zarządu	73.	<p>Część 3 – Mega-trendy światowe, jako istotna przesłanka dla nowej strategii wojewódzkiej (strona 3)</p> <p>„Sposobem odpowiedzi UE i jej państw członkowskich na to wyzwanie jest zwiększenie wydatków na badania i rozwój, stymulowanie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, rozwijanie inteligentnych specjalizacji gospodarczych, wdrażanie modelu poczwórnej helisy itd. Szczególnie zagrożone ekspansją NIS są słabiej rozwinięte regiony UE, takie jak między innymi województwo podkarpackie, bowiem ich specjalizacja gospodarcza dotyczy produktów i usług, jakie mogą być wytwarzane poza Europą przy znacznie niższych kosztach produkcji. Kolejnym mega-trendem są zmiany związane z rozpowszechnieniem informacyjnych i komunikacyjnych technologii</p>	Warto zasugerować możliwość adaptowania specjalnych mechanizmów pozyskiwania przez jednostki administracji publicznej (ze szczególnym uwzględnieniem JST) innowacji w obszarach IT poprzez możliwość współpracy z wyspecjalizowanymi akceleratorami tworzonymi w regionie, które pozyskując potrzeby technologiczne od administracji publicznej mogą wspierać rozwój pomysłów startupowych jednocześnie stawiając admin		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>

		(ICT), co oznacza uprzywilejowanie państw i regionów najskuteczniej wdrażających koncept społeczeństwa informacyjnego. Dostęp do usług ICT społeczeństwa (obywateli), podmiotów gospodarczych i społecznych, a także administracji publicznej oznacza obniżenie kosztów funkcjonowania państwa, gospodarki i społeczeństwa, stworzenie możliwości sieciowania, a także możliwość świadczenia społeczeństwu lepszej palety usług publicznych.”			
	74.	Strona 17 – 12.5 - 12.5) Instrumenty koordynacji działań prorozwojowych, powinny być w dalszym ciągu rozwijane. Samorząd województwa powinien w dalszym ciągu integrować wokół celów wyznaczonych w strategii rozwoju województwa podmioty i środowiska mające wpływ na realizację zadań prorozwojowych.	Powinno dbać się o równomierny rozkład działań prorozwojowych zwłaszcza w zakresie tworzenia nowych podmiotów gospodarczych – w rozwiniętych ekosystemach innowacji (w tym w szczególności startupowych) istnieje grono wzajemnie uzupełniających się podmiotów, które potrafią na każdym etapie wspierać i rozwijać nowe przedsiębiorstwa – system naczyń połączonych powinien wyglądać następująco – regionalne inkubatory przedsiębiorczości rozumiane jako wsparcie doradcze i mentorskie pozwalające osobom z pomysłami zwalidować pierwsze koncepcje biznesowe – następnie	Obecnie poprzez Polski Fundusz Rozwoju realizowane są te działania w skali kraju, jednak na tle innych województw bardzo niewiele instytucji prorozwojowych w regionie posiada kompetencje i możliwości sięgania po środki centralne – np. w Przypadku programu realizowanego przez PARP w zakresie tworzenia akceleratorów dla startupów w całej Polsce wschodniej znajduje się tylko jeden akcelerator – realizowany przez nas z Podkarpacia. Warto pomyśleć nad podobnymi projektami wzmacniającymi potencjał ściągania innowacyjnych	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

			fundusze załączkowo (w formie inwestycji lub srodków pożyczkowych) – potem akceleratory przyspieszające rozwój biznesów w oparciu o realne potrzeby rynku (w tym klientów korporacyjnych) a na końcu fundusze inwestycyjne wzrostowe – pozwalające na rozwój danego przedsięwzięcia po za granicami regionu i kraju.	firm i zatrzymywania tych istniejących w regionie.	
75.	Strona 18. 13.6) Kluczowe jest utrzymanie wysokiej dynamiki wdrażania innowacji i poprawa efektywności tego procesu mierzona znacznie większą niż obecnie liczną patentów i kwotą przychodów z działalności innowacyjnej. Należy uwzględnić globalne trendy gospodarcze, w tym Przemysł 4.0, gospodarkę cyrkularną.	Warto postawić sobie za cel angażowanie korporacji we wspólne publiczno- prywatne przedsięwzięcia w zakresie tworzenia nowych produktów opartych na wiedzy – bardzo dobrym przykładem jest tutaj sieć inkubatorów firmy Samsung, które w kooperacji z uczelniami (m.in. Politechnika Rzeszowska oraz Politechnika Lubelska) wspierają rozwój startupów na wczesnym etapie rozwoju, jednocześnie rozwijając perspektywiczne obszary takie jak Przemysł 4.0	Sami realizujemy takie programy na zlecenie korporacji i samorządów i chętnie podzielimy się szczegółowym doświadczeniem w tym zakresie.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.	
76.	Strona 24 – pkt 17. „ Obszar tematyczny I. Gospodarka oparta na wiedzy [nauka, badania i szkolnictwo wyższe (wysoko wykwalifikowane kadry); inteligentne specjalizacje województwa; innowacje i nowoczesne technologie (w tym w	Warto w ramach programu wyznaczyć obszar narzędzi takich jak fundusze wysokiego ryzyka.	Inne województwa w tej perspektywie we współpracy z BGK uruchomiło szereg funduszy inwestycyjnych (również z kapitałem prywatnym), których celem jest ściąganie najlepszych pomysłów biznesowych i lokowanie ich w danym regionie, jednocześnie wspierając ich rozwój finansowo i merytorycznie	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.	

		rolnictwie); gospodarka cyrkularna]”			
	77.	Strona 27. „Zakłada się, że interwencje realizowane w ramach programu powinny być w szczególności skoncentrowane na uzupełnieniu braków w wyposażeniu infrastrukturalnym, poprawie warunków rozwoju przedsiębiorczości i tworzeniu trwałych i dobrych jakościowo miejsc pracy, poprawie atrakcyjności inwestycyjnej całego makroregionu. Wpłynie to w efekcie na podniesienie konkurencyjności regionalnych gospodarek oraz długofalowe pobudzenie aktywności ekonomicznej.”	W przypadku infrastruktury dla przedsiębiorczości warto przemyśleć działania dla zwyczajnego rozwoju biur coworkingowych dla startupów i małego biznesu – z naszego doświadczenia wiemy, że dla wielu osób możliwość pracy w dobrze wyposażonej przestrzeni wśród innych osób z ambicjami i pomysłami zwiększa przychody i chęć do pracy. Obecnie brakuje w centrach miast odpowiednich przestrzeni tego typu. Nie powinny to być jednak projekty na tworzenie nowych budynków tylko mniejsze wsparcie finansowe (lub zwrotne/pożyczka) na rozwój tego typu przestrzeni i adaptacje już istniejących budynków.		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Osoba fizyczna nr 1*. *Pseudonimizacja danych, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit a ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119z 04.05.2016).	78.		W związku z możliwością składania propozycji dotyczących strategii rozwoju Województwa Podkarpackiego proszę wsparcie czynionych przeze mnie od 1992 r. starań mających na celu połączenie (od północy z Litwą)		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu Uwaga jest zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania

			<p>trzech miast wojewódzkich: Białegostoku, Lublina i Rzeszowa linią kolejową dużych prędkości (KDP) tworząc trasę przez Brzozów i Łupków na południe Europy. (Została już podjęta decyzja o budowie kolejowej linii dużej prędkości z Tallina przez Rygę do granicy litewsko-polskiej. Planowana prędkość maksymalna na tej linii to 240 km/h, dla ciężkie pociągów towarowych - nacisk na oś 25 ton). Linia ta przez teren Bieszczadów mogłaby zostać zrealizowana na estakadach. Dla Polski połączenie taką trasą dałoby wielorakie korzyści w tym m. in. odciążenie transportu drogowego, rozwój wymiany gospodarczej, nowe miejsca pracy. Dodatkową zaletą jest możliwość wykorzystania terenów będących własnością PKP, a włączenie w projekt innych krajów, czy zainteresowanych jednostek, mogłoby zmniejszyć koszty inwestycji. W większości krajów zachodniej części Unii Europejskiej linie kolejowe dużych prędkości są budowane wzdłuż autostrad i wzajemnie się uzupełniają. Jedyną międzynarodową kolejową linią przebiegającą przez Rzeszów jest linia E 30 (CE 30). Nawet po remoncie tej trasy jak również połączenia z Warszawą, przewidywane prędkości nie będą</p>	<p>w pracach nad Strategią/Programem Operacyjnym.</p> <p>Rozwój infrastruktury kolejowej ujęty jest w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju w którym mowa jest o rozwoju infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych).</p>
--	--	--	---	--

			<p>konkurencyjne w porównaniu z krajami zachodniej części Unii Europejskiej. W ramach klasyfikacji do ERTMS (Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym) prędkość 160 km/h jest przyjmowana jako minimalna, a docelowo dąży się do zwiększania prędkości ruchu pociągów do 500 km/h. Z możliwości budowy linii dużych prędkości przy wykorzystaniu funduszy z Unii Europejskiej skorzystała m.in. Hiszpania, co klasyfikuje ją pod tym względem w czołówce krajów unii.</p>		
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
<p>Osoba fizyczna nr 2*.</p> <p>*Pseudonimizacja danych, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit a ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119z 04.05.2016).</p>	79.		<p>W związku z możliwością składania propozycji dotyczących strategii rozwoju Województwa Podkarpackiego proponujemy następujące rozwiązania związane z rozwojem transportu:</p> <p>1. Dobudowanie ok. 10 kilometrowego odcinka nowej linii kolejowej dwutorowej w rejonie Sandomierza mające na celu dodatkowe skrócenie trasy kolejowej między Rzeszowem a</p>		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu</p> <p>Uwaga jest zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią/Programem Operacyjnym.</p> <p>Rozwój infrastruktury kolejowej ujęty jest w</p>

		<p>Warszawą oraz zbliżenie kolei do centrum Sandomierza. W chwili obecnej stacja Sandomierz jest oddalona od centrum miasta ok. 3 km, a odcinek linii kolejowej zawarty między stacją Sandomierz a stacją Stary Garbów ma okrężny przebieg i objeżdża Góry Pieprzowe. Budowa linii była planowana w 2005 roku i zostało na nią opracowane studium wykonalności.</p> <p>2. Budowa drugiego toru i zwiększenie prędkości do 160 km/h na odcinku Rzeszów-Kolbuszowa-Sandomierz celem zwiększenia przepustowości linii i skrócenia czasu podróży.</p> <p>3. Budowa obwodowej linii kolejowej dla potrzeb ruchu towarowego na północ od Rzeszowa. W związku ze spodziewanym w najbliższych latach znacznym wzrostem ruchu pociągów pasażerskich i towarowych przyjeżdżających, odjeżdżających i przejeżdżających przez stację Rzeszów Główny, warto się zastanowić nad powrotem do planów powstałych w latach 60-tych ub. wieku polegających na budowie linii (obwodnicy kolejowej dla miasta Rzeszowa), która miała się zaczynać na wysokości strefy ekonomicznej „Rzeszów Dworzysko” w Rzeszowie (odgałęziane się od istniejącej</p>		<p>Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju w którym mowa jest o rozwoju infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych).</p>
--	--	---	--	---

			<p>magistrali Kraków-Rzeszów) a kończyć na stacji Strażów.</p> <p>Istniejąca bocznicą ze stacji Strażów do elektrociepłowni Rzeszów</p> <p>Zależę miała wchodzić w skład planowanej niegdyś linii towarowej.</p> <p>Uwzględniając, że w wyniku następujących czynników:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie kolei aglomeracyjnej dla miasta Rzeszowa, a w związku z tym spodziewanego wzrostu natężenia ruchu pociągów regionalnych we wszystkich czterech kierunkach ze stacji Rzeszów Główny (stacja Rzeszów jest 4-kierunkowym węzłem kolejowym); - spodziewanego wzrostu ruchu dalekobieżnego na linii Rzeszów-Ocice po zakończeniu jej elektryfikacji; - spodziewanego wzrostu ruchu dalekobieżnego na magistrali Wrocław-Katowice-Kraków-Przemyśl/Kijów; - spodziewanego wzrostu ruchu międzyregionalnego na odcinku Rzeszów-Kraków, - następującego stopniowo wzrostu ruchu towarowego na magistrali Kraków-Przemyśl/Medyka w wyniku kończącej się modernizacji odcinka Kraków-Rzeszów i rewitalizacji Rzeszów-Przemyśl; 		
--	--	--	--	--	--

		<p>- spodziewanego dalszego znacznego wzrostu liczby pociągów towarowych na magistrali Katowice - Kraków - Przemyśl / Medyka jaki należy uwzględnić po zakończeniu modernizacji odcinka Katowice-Kraków do 160 km/h (pociągi pasażerskie) i 120 km/h (pociągi towarowe), co ma nastąpić w 2020 roku;</p> <p>Stacja Rzeszów Główny ze względu na ograniczoną przepustowość będzie bardzo przeciążona. Nie planuje się bowiem się w wyniku modernizacji budowy dodatkowych peronów i torów stacyjnych pozwalających przejąć częściowo ruch.</p> <p>Ciekawym mogłoby być wybudowanie linii na estakadach. Są one alternatywnym rozwiązaniem, efektywnym pod względem architektonicznym, a jednocześnie porównywalnym w zakresie finansowym i dającym możliwość łatwiejszego wkomponowania w teren (takie rozwiązanie byłoby również interesujące dla uzupełnienia brakującego połączenia przez Wiśtok w dzielnicę).</p> <p>4. Elektryfikacja dwóch tras kolejowych linii nr. 106 Rzeszów - Jasto i nr. 25 Dębica-Ocice.</p> <p>5. Budowa nowej linii kolejowej Strzyżów - Brzozów - Sanok (ok. 45</p>		
--	--	--	--	--

			<p>km) planowanej jeszcze przed I wojną światową celem skrócenia czasu przejazdu między Rzeszowem a Zagórzem do około 1 godziny. W wyniku tego czas przejazdu na trasie Zagórz – Warszawa wyniósłby około 4 godzin. Linia zyskałaby znaczenie międzynarodowe łącząc Zagórz przez Łupków ze Słowacją. Trasa byłaby uzupełnieniem planowanej budowy linii Podleż – Piekietko w Województwie Małopolskim.</p> <p>6. Reaktywowanie dwóch linii nr. 102 na odcinku Przemyśl-Malhowice i nr 108 Zagórz-Krościenko celem utworzenia przygranicznego ruchu międzynarodowego w relacjach Przemyśl-Chyrów i Sanok (Zagórz)-Chyrów wraz z ewentualnym powrotem ruchu tranzytowego przez Ukrainę z Przemyśla do Zagórza.</p> <p>7. Rewitalizacja linii nr. 101 Munina-Lubaczów-Horyniec Zdrój-Hrebenne do prędkości min.100 km/h celem skrócenia czasu podróży do uzdrowiska Horyniec i dalej do Zamościa.</p>		
--	--	--	--	--	--

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Adam Kuśnierz Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Tarnobrzegu Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Wisłosan	80.	24 – Obszar tematyczny III 27 – Program Polska Wschodnia+	Budowa parków przemysłowych	Wyposażenie terenów przeznaczonych pod przemysł (mpzp) w odpowiednią infrastrukturę: drogi odpowiedniej kategorii, kolej, media.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Polska Wschodnia jest OSI wyznaczonym na poziomie krajowym, do którego odnoszą się zapisy dokumentów krajowych. Szczegółowe zapisy dotyczące programu dla Polski Wschodniej w kolejnej perspektywie finansowej zostaną uzgodnione w Umowie Partnerstwa.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Fundacja Wspierania Bioróżnorodności horb – Grzegorz Chłopicki	81.	Str. 5 pkt 3	W przedstawieniu mega trendów nie ma zostać wspomniany globalny zanik bioróżnorodności, zagrożenie usług ekosystemowych i konieczności przeciwdziałania tym zmianom	Obecny trend wymierania gatunków, wylesiania, zaniku ekosystemów ma charakter światowy. Szczęgólnego znaczenia nabierają obszary charakteryzujące się wysokim kapitałem ekologicznym zrównoważonym rozwojem, o wysokiej wartości usług ekosystemowych i	Uwaga zostanie uwzględniona W części 3 Mega-trendy... Przed zdaniem „Odpowiedzią na to wyzwanie jest ....” zostanie dodany zapis: „Obserwowany jest globalny zanik bioróżnorodności, a szczególnego znaczenia

				bioróżnorodności. Należy do nich Podkarpacie. Elementem strategii powinno być utrzymanie tej wartości	nabierają obszary cechujące się wysokim kapitałem ekologicznym zrównoważonym rozwojem, o wysokiej wartości usług ekosystemowych i bioróżnorodności.”
	82.	Str 8 pkt 5.4	Znaczenie instrumentów finansowych w ochronie środowiska – zmonetaryzowanie kapitału przyrodniczego –	ostoje przyrody powinny obecnie być elementem gospodarki i ze względu na znaczenie funkcji ekosystemów o najwyższej wartości przyrodniczej, wartość ta powinna być zabezpieczona obligacjami skierowanymi na cel zachowania tych wartości. Często pojawiający się mediach i debacie publicznej problem zmian klimatycznych i powiązanych z tym emisji gazów wynikających z postępu cywilizacyjnego nie jest skorelowany z zanikiem w skali globalnej kompletnie funkcjonujących ekosystemów. Dlatego tereny posiadające ekosystemy funkcjonujące w kompletny sposób i oferujące szeroki zakres usług powinny być rzeczywistym elementem rynkowego regulowania wpływu na środowisko w miejsce spekulacyjnego obrotu emisjami CO2 lub ściśle skorelowane z tym obrotem	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i nie mieszczą się w konwencji Założeń. Będą wykorzystane w trakcie prac nad Strategią.
	83.	Pkt 13 str. 17	Kapitał Ekologiczny województwa Podkarpackiego	Należy używać określenia kapitał ekologiczny dla obszarów o tak wysokiej wartości przyrodniczej ze względu na ich rzeczywiste	Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń.

				znaczenie dla gospodarki poprzez świadczenie usług ekosystemowych	We wskazanym miejscu znajdują się odniesienia do Diagnozy społeczno-gospodarczej województwa. Proponowana uwaga zostanie wykorzystana w pracach nad Strategią.
	84.	Pkt 13.7 str. 18	Zachowanie tradycyjnego, ekstensywnego rolnictwa będącego gwarantem zachowania bioróżnorodności	Niskotowarowe rolnictwo oparte na tradycyjnych metodach gospodarowania, niedużych areałach ,gwarantujących dużą mozaikowość środowiska i krajobrazu jest kluczowym elementem aktywnego utrzymania bioróżnorodności i powinno stanowić oś strategii województwa podkarpackiego dla działań związanych z ochroną przyrody i zachowania kapitału ekologicznego	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Zarząd Powiatu w Jaśle – Adam Pawluś (Starostwo Powiatowe) Do formularza dołączone zostało Stanowisko połączonych Komisji Rozwoju Regionalnego i Komisji	85.	Regionalna Polityka Miejska - ZIT, Regionalne bieguny wzrostu, Mapa, (str. 30)	Miejski Ośrodek Funkcjonalny: Krosno - Jedlicze poszerzyć o Jasło, tworząc MOF: Krosno - Jedlicze - Jasło	Zgodnie z dokumentem „Priorytety polityki społeczno-gospodarczej Polski do roku 2030” jednym z priorytetów jest „rozwój terytorialnie	Uwzględnienie uwagi jest zależne od wyników ekspertyzy. UMWP zlecił badanie dotyczące aktualizacji miejskich obszarów funkcjonalnych województwa

<p>Karpackiej Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie inwestycji infrastrukturalnych strategicznych dla rozwoju południowo-zachodnich obszarów województwa podkarpackiego, w tym powiatu jasielskiego z dnia 23 lipca 2018 r.</p> <p>Do formularza dołączono 11 listów poparcia podpisanych przez burmistrzów, wójtów i prezesa Związku Gmin Dorzecza Wisłoki.</p>				<p>zrównoważony" (str. 11). W duchu tego priorytetu jest włączenie Jasła do MOF wraz z Krosnem i Jedliczem</p>	<p>podkarpackiego. Wyniki badania będą stanowiły podstawę do wskazania regionalnych biegunów wzrostu.</p>
	86.	<p>Obszary tematyczne Strategii (str. 25)</p>	<p>W obszarze tematycznym V: „Terytorialny wymiar Strategii” wprowadzić jako „Obszary strategicznej interwencji regionalnej”:</p> <p>1) „Beskid Niski”</p> <p>2) „Obszar Gmin Dorzecza Wisłoki”</p>	<p>Wymienione w p-ktach 1 i 2 obszary ze względu na swoją specyfikę wymagają strategicznej interwencji na poziomie regionalnym, podobnie jak „Bieszczady”, czy „Błękitny San”.</p> <p>Takie ujęcie planowania Obszarów Strategicznej Interwencji zapewniac będzie lepsze wykorzystanie endogenicznych zasobów województwa oraz bardziej zrównoważony rozwój.</p> <p>Województwo podkarpackie ma potencjał do rozwoju funkcji turystycznych, obszar Beskidu Niskiego i Gmin Dorzecza Wisłoki oraz znajdujące się tam zasoby przyrodnicze i kulturowe są dotąd wykorzystywane w rażąco niskim stopniu (np. turystka kwalifikowana).</p> <p>Przestrzenne rozłożenie regionalnych inteligentnych specjalizacji, tj.: jakość życia na południu województwa. Ocena walorów estetycznych krajobrazu na tym obszarze należy do</p>	<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Wyznaczone zostały jako OSI regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju a jako OSI krajowe obszary zagrożone trwałą marginalizacją.</p>

				<p>najwyższych w kraju (źródło: Koncepcja Przestrzennego... 2030, s. 123).</p> <p>Inwestycje dla turystyki: budowa zbiornika wielofunkcyjnego „Kąty - Myscowa” na rzece Wisłoka oraz w zakresie infrastruktury (np. 4 razy mniejsza długość szlaków turystycznych niż w województwie małopolskim)</p>	
87.	Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju (str. 24)	W obszarze tematycznym III „Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju" umieścić likwidację wykluczenia komunikacyjnego południowej części województwa podkarpackiego przez budowę nowych i modernizację istniejących linii kolejowych I dróg szybkiego ruchu	<p>Południową część województwa podkarpackiego cechuje wykluczenie komunikacyjne, w kontraście do północnej jego części. Sytuację tę może poprawić choćby przedłużenie linii kolejowej Nr 25 Łódź Kaliska - Dębica do Jasła, modernizacja drogi krajowej Nr 73 od Pilzna do Jasła, czy budowa drogi szybkiego ruchu Jasło - Jedlicze - Krosno - droga S19</p> <p>Od dostępności komunikacyjnej obszarów: „Beskid Niski” i „Gmin Dorzecza Wisłoki" jest zależny rozwój turystyki.</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju wskazuje na rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych), dostępność komunikacyjną wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych).</p>	
88.	Obszar tematyczny I. Gospodarka oparta na wiedzy (str. 24)	W obszarze tematycznym I. Gospodarka oparta na wiedzy, wprowadzić nowoczesne technologie i rozwój przemysłu chemicznego w tym budowę trzeciej (po Orlen i Lotosie) dużej rafinerii na Podkarpaciu.	<p>Nowoczesne technologie dotyczą nie tylko informatyki, kosmonautyki itp.</p> <p>Należy rozwijać nowoczesny przemysł chemiczny, który na Podkarpaciu ma duże tradycje,</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Uwaga jest zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach prac nad Strategią.</p>	

			Dostosowanie profilu kształcenie od poziomu zawodowego do wyższego do wymogów nowoczesnej gospodarki i specyfiki gospodarki regionu.	bliskość złóż surowcowych. System szkolnictwa, zwłaszcza zawodowego wymaga dostosowania do wymogów zmieniającej się gospodarki.	
	89.	Obszar tematyczny IV. Dostępność usług (str. 25)	W obszarze tematycznym IV. Dostępność usług, wprowadzić rozwój usług turystycznych z wykorzystaniem walorów turystycznych Podkarpacia.	Podkarpacie posiada wiele niewystarczająco wykorzystanych turystycznie walorów jak: „szlak architektury drewnianej”, unikatowe cmentarze z okresu I wojny światowej itd.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Turystyka jako działalność gospodarcza została uwzględniona w Obszarze tematycznym I. Rozwój infrastruktury służącej rozwojowi zrównoważonemu, w tym umożliwiającej rozwój turystyki znajduje się w obszarze III.
	90.	13,3 Strona 18	Poprawa poziomu opieki psychiatrycznej poprzez remont lub budowę nowej infrastruktury.	Przestarzała i niewydolna infrastruktura psychiatryczna na terenie województwa podkarpackiego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych prac nad Strategią.
	91.	Strona 21 Analiza SWOT Słabe strony	Zwiększenie ilości lekarzy i pielęgniarek oraz położnych poprzez system stypendialno-lojalnościowy Zarządu Województwa Podkarpackiego	Pogłębiające się braki kadrowe w służbie zdrowia, szczególnie w szpitalach powiatowych.	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis w SWOT otrzyma brzmienie: „Zbyt mała w stosunku do potrzeb liczba lekarzy (w tym specjalistów) przypadająca na mieszkańców w regionie oraz pogłębiające się braki kadrowe średniego personelu

					medycznego, zwłaszcza w szpitalach powiatowych”.
	92.		<p>Wsparcie rodziny, wzmocnienie jej aktywności oraz bezpieczeństwa, zwłaszcza rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez:</p> <p>a) Zwiększenie zakresu i poprawę jakości usług społecznych: aktywizujących i wspomagających dla rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, dzieci i młodzieży przebywającej lub opuszczającej pieczę zastępczą, osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym tj. korzystających z pomocy społecznej, starszych, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych</p>		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.</p>
	93.		<p>Zwiększenie aktywności i samodzielności osób niepełnosprawnych, poprzez:</p> <p>a) ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych i medycznych,</p> <p>b) wzmocnienie i poszerzenie zakresu stosowania form aktywizacji społecznej i zawodowej</p> <p>c) promowanie właściwych postaw społecznych wobec</p>		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.</p>

			niepełnosprawności, zapewniających integrację tych osób ze społecznością lokalną		
	94.		Wsparcie i aktywizacja osób w podeszłym wieku, poprzez: a) Rozwój rynku usług senioralnych, b) zwiększenie aktywności seniorów i ich udziału w życiu społeczności lokalnych (tworzenie lokalnych rad senioralnych, grup samopomocowych, wolontariatu), c) zwiększenie dostępności usług i form wsparcia (usługi edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne)		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.
	95.	Pkt 9, str. 11	Rozwój opieki nad osobami niesamodzielnymi. Działania szczegółowe: 1. Zwiększenie ilości placówek całodobowych świadczących usługi opiekuńcze (Domy Pomocy Społecznej, Rodzinne Domy Pomocy), 2. Rozwój opiekuńczych usług środowiskowych (tworzenie Dziennych Domów Pomocy, Środowiskowych Domów Samopomocy), 3. Opracowanie diagnozy dotyczącej osób niesamodzielných na terenie województwa, powiatu (monitorowanie liczebności	Stopniowy wzrost liczby osób" niesamodzielných, wymagających pomocy całodobowej i środowiskowej	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.

			osób niesamodzielnych, ich sytuacji życiowej oraz stopnia zaspokajania podstawowych potrzeb)		
	96.		Potrzeba budowy zbiornika retencyjnego na terenie Powiatu Jasielskiego. Potrzeba realizacji inwestycji zwiększających zabezpieczenie powodziowe oraz gwarantujących zaopatrzenie w wodę.	Niewystarczająca liczba zbiorników retencyjnych. Niewystarczający dostęp do wody odpowiedniej jakości. Zagrożenie powodziowe. Zły stan zabudowy regulacyjnej rzek.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju: rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie retencji.
	97.	Wnioski i rekomendacje, pkt 13.7, str. 18	Konieczne jest odwrócenie niekorzystnych tendencji w podkarpackim rolnictwie i zwiększenie jego konkurencyjności poprzez wsparcie rolnictwa ekologicznego. Wzmocnienie działań dotyczących rozwoju obszarów wiejskich, w tym rolnictwa ekologicznego, przyczyni się do pozytywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze i zachowanie zrównoważonego ekosystemu.	Rozdrobnione gospodarstwa rolne na Podkarpaciu są szansą na powstawanie gospodarstw ekologicznych. Zwiększający się trend konsumpcji żywności ekologicznej, wymaga również wsparcia na etapie edukacji poprzez tworzenie kierunków kształcenia w zakresie rolnictwa ekologicznego. Preferencyjne wsparcie finansowe dla absolwentów takich	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				szkół przyczyni się do wyboru tego typu kształcenia oraz powstawania gospodarstw ekologicznych.	
	98.		Bezpieczeństwo ekologiczne przygotowanie regionu do ochrony przed katastrofami i klęskami żywiołowymi.		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju: rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie retencji.</p>
	99.		Ochrona przed zagrożeniami powodziowymi obszarów o wysokim potencjale strat powodziowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi (osuwiskami), a także ochrona przed suszą. Działania w tym zakresie obejmują wdrażanie zasad racjonalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych, tworzenie sprawnego systemu retencji wodnej oraz modernizacji urządzeń melioracyjnych.		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju: rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój</p>

			Istotnym elementem działań przeciwpowodziowych będzie tworzenie oraz zachowanie naturalnej retencji wodnej (m. in. zalesianie, ochrona lasów łęgowych, odpowiednie użytkowanie gruntów rolnych).		infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie retencji.
	100.		W zakresie osuwisk istotne będzie wyznaczenie dokładnej lokalizacji i zasięgu osuwisk aktywnych oraz okresowo aktywnych, a także terenów zagrożonych rozwojem ruchów masowych.		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu Problematyka osuwisk będzie rozwijana w części poświęconej zabezpieczeniu przed zagrożeniami..
	101.	17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030 (str. 25).	W treści „W toku dyskusji warsztatowych ustalono także, że te 4 podstawowe obszary tematyczne Strategii powinny zostać uzupełnione przez terytorialny wymiar Strategii obejmujący:" wnioskuje się o uwzględnienie w tym zapisie również wyników konsultacji społecznych przedmiotowego dokumentu	Wyłonienie na tym etapie potencjalnie kompletnej listy regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji, zapewni lepsze możliwości odpowiedniego przygotowania strategicznych dokumentów, również w kontekście harmonogramu prac nad dokumentami.	Uwaga zostanie uwzględniona Wymiar terytorialny został wskazany w Założeniach. Przedstawiono OSI krajowe i OSI regionalne.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A.	102.	Strona 13 10.5) Projekt KSRR 2030 rozwija model identyfikacji a	Działania na rzecz koncentrowania wysiłków rozwojowych w oparciu o wspieranie regionalnych inteligentnych specjalizacji powinny	Instrumenty inwestycyjne dostępne dla starupów powstających w województwie podkarpackim opierają się przede wszystkim na	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.

		<p>następnie wspierania regionalnych inteligentnych specjalizacji, co powinno stać się także elementem strategii podkarpackiej do roku 2030.</p>	<p>zostać wsparte dodatkowymi instrumentami, które pozwoliłyby na efektywne inwestowanie w innowacyjne projekty biznesowe. W szczególności zasadnym jest stworzenie podstaw dla regionalnych mechanizmów inwestycyjnych np. funduszy inwestycyjnych, które mogłyby stanowić istotne wsparcie dla spółek typu startup w fazie wzrostu.</p>	<p>wspieraniu udzielanym w początkowej fazie działalności i są oparte na środkach dostępnych w ramach projektów oferowanych przez podmioty i instytucje powołane do realizacji działań o takim profilu (PARP). Należy rozważyć rozwinięcie tego modelu i przyjęcie komplementarnych rozwiązań, tak aby startupy w trakcie fazy wzrostu mogły sięgnąć po środki pochodzące z budżetu województwa dedykowane firmom prowadzącym innowacyjną działalność o profilu zbliżonym z regionalnymi specjalizacjami. System obsługi środków na rozwój startupów mógłby z jednej strony opierać się na agencjach rozwoju regionalnego i IOB działających w Mielcu, Tarnobrzegu, Stalowej Woli, Krośnie, Przemyśle i Rzeszowie, które posiadają kluczowe zasoby i wiedzę nt. działań o takim profilu, a z drugiej strony powinien uwzględniać otoczenie rynkowe i stymulować współpracę gospodarczą m.in. z funduszami Venture Capital, które aktualnie działają poza województwem podkarpackim i stanowią odrębną grupę strategiczną szeroko rozumianego sektora wspierania (inwestowania) w innowacyjne firmy.</p>	<p>Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>
--	--	--	---	---	---

	103.	<p>Strona 14</p> <p>11. Projekty strategiczne KSRR 2030</p> <p>Innowacyjne partnerstwo terytorialne (opracowanie i przetestowanie nowych innowacyjnych instrumentów w celu minimalizowania/redukcji barier rozwojowych i wzmocnienia aktywności gospodarczej w zdiagnozowanych niszach/potencjałach rozwojowych),</p>	<p>Uruchomienie regionalnego instrumentu inwestycyjnego (np. fundusz inwestycyjny zamknięty), który byłby utworzony i (współ) zarządzany i przez podmioty działające na rzecz wsparcia startupów. Istniejące bariery wejścia w zakresie rozpoczęcia działalności o takim charakterze determinują konieczność uwzględnienia m.in. zaangażowania kadry tych instytucji, które obecnie realizują działania na rzecz startupów w ramach np. Platform Startowych realizowanych z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia przy wsparciu np. Podkarpackiego Funduszu Rozwoju, który mógłby w przyszłości stanowić trzon dla rozwijanych instrumentów inwestycyjnych.</p>	<p>Aktywność innowacyjna w regionie powinna bazować na efektywnych instrumentach wspierających, które stanowią specjalistyczną domenę i działalność wymagającą rozwoju kadr, które nabydą kompetencje i umiejętności pozwalające zarządzać instrumentami finansowymi i tym samym pozwolą na integrację horyzontalną w zakresie inwestowania portfelowego. Profesjonalizacja w tym zakresie ożywi działalność inwestycyjną i będzie długofalowo wzmacniać kulturę innowacji opierającą się na modelu zakładającym maksymalne dopasowanie "ścieżek wsparcia" do mechanizmów rynku kapitałowego. Zgodnie z zasadą zarządzania wielopoziomowego (multilevel governance) uznaje się, że równoprawny udział aktorów publicznych, prywatnych i społecznych w procesie rozwoju regionalnego i świadczeniu usług publicznych stanowi właściwy model realizacji Strategii i procesów rozwojowych.</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>
	104.	<p>Strona 18</p> <p>13.5) Inteligentne specjalizacje gospodarcze regionu dają szansę budowania silnej zdywersyfikowanej branżowo regionalnej gospodarki,</p>	<p>Działania wspierające rozwój przedsiębiorstw typu startup powinny uwzględniać uruchomienie projektu "szybkiej ścieżki akceleryacyjnej", która byłaby realizowana w ramach regionalnych partnerstw technologicznych pomiędzy</p>	<p>Mechanizm ten pozwalałby na ożywienie współpracy pomiędzy firmami i stanowiłby skuteczny "wzorzec" implementacji innowacji w ramach regionalnych inteligentnych specjalizacji. Działanie pozwala uzyskać synergję w postaci wzmacniania kultury</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do</p>

		<p>zajmującej istotne miejsce w globalnym łańcuchu dostaw. Zwiększa się udział przemysłu w gospodarce regionu.</p> <p>13.6) Kluczowe jest utrzymanie wysokiej dynamiki wdrażania innowacji i poprawa efektywności tego procesu mierzona znacznie większą niż obecnie liczną patentów i kwotą przychodów z działalności innowacyjnej. Należy uwzględniać globalne trendy gospodarcze, w tym Przemysł 4.0, gospodarkę cyrkularną.</p>	<p>startupami, podmiotami regionalnymi wspierającymi startupy na etapie inkubacji i prac nad MVP a firmami działającymi w regionie. W szczególności należy wskazać, iż rozwiązania techniczne mogące powstawać w ramach rozwojowych będą mogły zostać szybciej poddane walidacji rynkowej oraz wejść w fazę prac przemysłowych.</p>	<p>innowacji i realizację działań w modelu poczwórnej heliksy (biznes-uczelnie-administracja-media). Kluczowe dla skuteczności zaproponowanego mechanizmu będzie uwzględnienie gratyfikacji dla firm, które zdecydują się przystąpić do akceleracji. Zachęta o charakterze finansowym połączona z promocją w mediach i możliwością wdrożenia innowacji pozwala na zainteresowanie firm taką formułą współpracy.</p>	<p>wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>
105.	<p>Strona 27</p> <p>Program Polska Wschodnia+ Program Polska Wschodnia jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i ma służyć rozwojowi innowacyjności i konkurencyjności pięciu województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego. Z Programu</p>	<p>Należy rozważyć potraktowanie działań ujętych w POPW (I i II oś programu) jako inicjatyw mogących zostać wspartych regionalnymi instrumentami takimi jak opisana powyżej "szybka ścieżka akceleracyjna".</p>	<p>Powiązanie celów Strategii i POPW w kolejnej edycji może przyspieszyć fazę testów/walidacji rynkowej rozwiązań/produktów/usług oferowanych przez startupy i zwiększyć tym samym efektywność instrumentów wsparcia. Dodatkowo można uznać, iż mechanizm ten wzmacniałby usieciowienie współpracy i premiowałby strategię kooperacji innowacyjnych firm. Efekty tych działań mogłyby na dalszym etapie rozwoju firm ułatwić im pozyskiwanie środków na dalszy rozwój z funduszy VC oraz źródeł wymagających od beneficjentów na starcie wykazania się</p>	<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Polska Wschodnia jest OSI wyznaczonym na poziomie krajowym, do którego odnoszą się zapisy dokumentów krajowych. Szczegółowe zapisy dotyczące programu dla Polski Wschodniej w kolejnej perspektywie finansowej zostaną uzgodnione w Umowie Partnerstwa.</p>	

		<p>dofinansowywane są projekty nastawione na biznes: aktywizacja startupów, wdrażanie innowacji w MŚP, zdobywanie zagranicznych rynków, rozwój firm z wykorzystaniem wzornictwa przemysłowego oraz projekty infrastrukturalne: drogi, ekologiczny transport miejski, koleje. Analiza dotychczasowego wsparcia w makroregionie pokazuje wyraźne efekty rozwojowe, jednak skala zapóźnienia i problemy demograficzne sprawiają, że konieczne jest kontynuowanie programu wspierającego rozwój we wschodniej Polsce. Zakłada się, że interwencje realizowane w ramach programu powinny być w szczególności skoncentrowane na uzupełnieniu braków w wyposażeniu infrastrukturalnym, poprawie warunków rozwoju przedsiębiorczości i tworzeniu trwałych i dobrych jakościowo miejsc pracy, poprawie atrakcyjności inwestycyjnej całego makroregionu. Wpłynie to w efekcie na</p>		<p>doświadczeniem w kooperacji z przedsiębiorstwami.</p>	
--	--	--	--	--	--

		podniesienie konkurencyjności regionalnych gospodarek oraz długofalowe pobudzenie aktywności ekonomicznej. Program Polska Wschodnia + obejmuje w całości województwo podkarpackie.			
106.	Strona 24 Pkt. 17 Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa Podkarpackie 2030 Pkt. 18 Obszary Strategicznej Interwencji Regionalne bieguny wzrostu	<p>Zwracamy uwagę na potrzebę uwzględnienia w obszarze tematycznym I – Gospodarka oparta na wiedzy narzędzi wsparcia nowoczesnych form prowadzenia działalności gospodarczej w tym przedsiębiorstw typu startup. Organizowanie i wzmacnianie podmiotów organizujących inkubacje i akceleracje startupów z uwzględnieniem całego obszaru woj. podkarpackiego.</p> <p>Tworzenie komplementarnych i uzupełniających się działań w obszarze wsparcia startupów wzmacniających oddziaływanie interwencji PCI zwłaszcza z uwzględnieniem podkarpackich biegunów wzrostu. Organizowanie działań wzmacniających Podkarpacki Ekosystem startupowy i Podkarpacki Ekosystem wsparcia nowoczesnej przedsiębiorczości. Uwzględnienie działań wspierających akceleracje startupów zwłaszcza w ramach</p>	<p>Wymienione działania wykazują spójność i komplementarność z obszarem tematycznym II Kapitał ludzki i społeczny, przez wzmacnianie kapitału społecznego będącego podstawą środowisk startupowych. Za wskazanymi działaniami przemawiają również:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tendencje światowej gospodarki wykazujące coraz większe znaczenie przedsiębiorstw typu startup w tworzeniu produktu krajowego i strukturze zatrudnienia. - coraz większy udział startupów we wdrażaniu innowacji w firmach. - potrzeba rozwoju innowacyjnych obszarów w celu wzmacniania Podkarpacia jako regionu konkurującego ze światowymi liderami we wdrażaniu technologii. Budowa gospodarki opartej na wiedzy wymaga wsparcia elastycznych form prowadzenia działalności gospodarczej. 	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>	

			regionalnych inteligentnych specjalizacji jako jeden z zasadniczych Obszarów Strategicznej Interwencji.		
	107.	Strona 8 pkt 5.5 – wzrastać będzie rola PPP finansowaniu przedsięwzięć gospodarczych Strona 13 pkt 10 Cel 3 został rozpisany na: wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem, wzmacnianie współpracy o zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym (...) strona 18 pkt 13.3 znacząca poprawa wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną strona 19 pkt 13.10 model rozwoju z wykorzystaniem równomiernie rozmieszczonych w przestrzeni miast wskazywanych jako regionalne bieguny wzrostu s 25 Obszar tematyczny IV	Dla wymienionych fragmentów opracowania interesującym rozwiązaniem wpisującym się we wskazane rekomendacje wydaje się być pakiet narzędzi i zmian określanych mianem smart city. Sugerujemy rozważenie wprowadzenie instrumentu wspierającego miasta borykające się z utratą dotychczasowych funkcji i stojących przed wyzwaniem dostosowania swojej oferty usługowej do zmieniających się potrzeb.	Przeciwdziałanie zjawiskom utraty funkcji miast średnich wymaga wprowadzenia elastycznych niestandardowych rozwiązań tworzących przestrzeń do uruchamiania mechanizmów łączących potencjał środowisk gospodarczych, zasobów społecznych oraz przestrzeni publicznej. Zastosowanie rozwiązań smart city w celu poprawy jakości życia pozwoli na uzyskanie efektu synergii w dynamicznym rozwoju ośrodków miejskich przy użyciu zaangażowania społecznego i zasobów firm.	Uwaga zostanie uwzględniona W części Regionalna polityka miejska str. 30 zostanie dodany zapis: „Należy także uwzględnić rozwiązania wpisujące się w koncepcje smart city na rzecz poprawy jakości życia i zwiększenia partycypacji społecznej”.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna - Wioletta Rejman	108.	p. 17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju	Obszar tematyczny V. Turystyka zrównoważona [działania minimalizujące	Dotychczasowe analizy i szereg diagnoz na poziomie regionalnym (np. zawartych w Strategii kreacji i	Uwaga nie zostanie uwzględniona

		<p>województwa – Podkarpackie 2030 (s.24)</p>	<p>negatywny wpływ turystyki na środowisko naturalne i kulturę lokalną, generujące zatrudnienie lokalnych mieszkańców skutkujące minimalizacją wpływu strumienia zysków z turystyki na zewnątrz regionu – kapitał winien być wykorzystany na rzecz regionu i jego mieszkańców, w tym: szkolenia i konsultacje z zakresu turystyki zrównoważonej, inwestycje w nowoczesną zrównoważoną infrastrukturę turystyczną jak - duże standaryzowane obiekty noclegowe oraz campingi; rozwiązania ekologiczne i zrównoważone w obiektach noclegowych. Terytorializacja: - Bieszczady - Dolina Sanu - Beskid Niski - Rostocze Wschodnie</p>	<p>promocji marki województwa podkarpackiego) wskazują, iż w województwo podkarpackie można podzielić na dwa obszary geograficzne, których potencjał rozwoju znacznie się różni. Potencjał rozwoju północno-zachodniej części regionu to przede wszystkim rozwój przemysłu (w tym lotniczego). Natomiast potencjał południa i południowego-wschodu Podkarpackiego to tereny turystyczne o znaczących walorach przyrodniczych i kulturowych w dużej mierze objęte ochroną. Ze względu na duże zalesienie oraz potencjał do rozwoju turystyki zrównoważonej, w tym ekologicznej, (zgodnie ze światowymi trendami) istnieją duże przesłanki, aby nadać turystyce odrębne miejsce w głównej osi priorytetowej zamiast dopisywania jej fragmentarycznie w poszczególnych osiach (wprowadzając jednej z najbardziej znaczących gałęzi rozwoju regionu).</p>	<p>Wyznaczenie osobnego obszaru tematycznego dla turystyki zrównoważonej byłoby zaburzeniem proporcji dokumentu. Potencjał turystyczny województwa został w Założeniach wskazany. Turystyka jako działalność gospodarcza została uwzględniona w Obszarze tematycznym I. Rozwój infrastruktury służącej rozwojowi zrównoważonemu, w tym umożliwiającej rozwój turystyki znajduje się w obszarze III.</p> <p>W odniesieniu do OSI, zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.</p>
109.	<p>p. 15 Analiza SWOT województwa podkarpackiego: Mocne strony: „Sprzyjające warunki środowiskowe dla rozwoju rolnictwa ekologicznego i turystyki przyrodniczej, w tym walorów uzdrowiskowych” (s. 20)</p>	<p>Sprzyjające warunki środowiskowe dla rozwoju rolnictwa ekologicznego i turystyki zrównoważonej, przyrodniczej, w tym walorów uzdrowiskowych.</p>	<p>Prosimy o baczne dostosowanie terminologii w tym zapisie. tj. poszerzenie zakresu słowa „ekologiczny” o znacznie szerszą definicję tj. „zrównoważony”.</p> <p>Niezwykle istotne jest wdrażanie rozwiązań ekologicznych, ale także zrównoważonych związanych m.in.</p>	<p>Uwaga zostanie uwzględniona</p> <p>Zapis w analizie SWOT otrzyma proponowane brzmienie</p>	

				ze wspieraniem lokalnych inicjatyw i angażowaniu lokalnych społeczności.	
	110.	p. 15 Analiza SWOT województwa podkarpackiego Słabe strony: „Niewystarczająca liczba markowych, wysokostandardowych produktów turystycznych oraz słaba infrastruktura turystyczna” (s.21)		W strategii nie zauważamy rozwiązania / odpowiedzi na to jak zaradzić temu zjawisku.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Została przedstawiona analiza SWOT, a propozycje kierunków działań zostaną wypracowane w trakcie kolejnych prac nad Strategią.
	111.	17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju (s. 24)	„Rozwój infrastruktury turystycznej, w tym obiektów noclegowych, kempingów i atrakcji turystycznych.”	Niemalże połowa województwa podkarpackiego to obszary chronione, równocześnie charakteryzuje je zazwyczaj duży potencjał turystyczny. Rozwój infrastruktury turystycznej tworzonej zgodnie z filozofią zrównoważonego rozwoju pozwoli na rozwój gospodarczy tych obszarów przy zachowaniu ich naturalnych walorów.	Uwaga zostanie uwzględniona W opisie obszaru tematycznego III, przed zapisem dotyczącym infrastruktury w zakresie bezpieczeństwa, dodany zostanie zapis: „rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki”.
	112.	18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) Obszar Bieszczad (s. 32)	Proponujemy dopisać po drugim paragrafie: Drugą znaczącą barierą w rozwoju turystycznym obszaru Bieszczad jest znikoma liczba dużych standaryzowanych obiektów noclegowych oraz kempingów.	Najmocniejszą stroną obszaru Bieszczad jest potencjał turystyczny. Kluczowym czynnikiem hamującym rozwój turystyki jest brak infrastruktury turystycznej.	Uwaga zostanie uwzględniona Wprowadzony zostanie zapis: „Znaczącą barierą w rozwoju turystycznym obszaru Bieszczad jest niezadowalający stan infrastruktury turystycznej”.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Urząd Miasta Tarnobrzega - Dariusz Bożek - Prezydent Miasta Tarnobrzega	113.	Str. 8 pkt. 5.2	Podjęcie działań w zakresie utrzymania dotychczasowego poziomu współfinansowania własnego do 15 % .	Podniesienie poziomu współfinansowania projektów finansowanych ze śr. UE do 30% może być istotnym problemem dla zadłużonych samorządów i wpłynie na ograniczenie ilości realizowanych inwestycji w gminach.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Wskazano w dokumencie propozycje zmian w europejskiej Polityce Spójności. Decyzje dotyczące poziomu finansowania ze środków UE zostaną podjęte na poziomie UE.
	114.	Str. 11 pkt. 8.5	Wybór inwestycji powinien szczególnie uwzględniać potrzeby inwestycyjne miast, które utraciły funkcje społeczne i gospodarcze w celu wzmocnienia ich potencjałów, nadania nowych funkcji oraz wprowadzenia zmian w strukturze gospodarczej miast.	Skierowanie środków dedykowanych na finansowanie inwestycji kluczowych w miastach tracących funkcje społeczne i gospodarcze pozwoli na rozwój tych ośrodków, zmianę profilu miast, np. przeobrażenie miasta przemysłowego na miasto o profilu turystycznym, rekreacyjnym i ekologicznym. Tego rodzaju działanie przyczyni się do wykreowania nowego wizerunku miasta, które kojarzone było np. z upadłą gałęzią przemysłu. Bez wsparcia finansowego i dialogu z samorządami trudno będzie w najbliższym czasie zapewnić zrównoważony rozwój województwa podkarpackiego i wpłynąć na poprawę sytuacji	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. W Założeniach znajdują się zapisy dotyczące szczególnej roli miast. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				gospodarczej. Stabość finansowa i gospodarcza miast tracących funkcje - gospodarcze powoduje dalsze zapóźnienia w rozwoju województwa nie tylko w skali kraju ale i w UE. Należy skierować środki i działania w te obszary, które stwarzają szanse na rozwój miast, a tym samym obszarów funkcjonalnych.	
115.	Str. 13, pkt 10.3	„Strategia rozwoju województwa powinna identyfikować Obszary Strategicznej Interwencji .....w celu zapewnienia wsparcia finansowego”	Uzupełnienie treści zapisu pkt 10.3 o zaznaczony fragment. Strategia powinna identyfikować obszary interwencji w celu zapewnienia i zagwarantowania pozyskania środków na realizację inwestycji mających na celu rozwój społeczno-gospodarczy miast tracących funkcje społeczne i gospodarcze. Bez zapewnienia wsparcia finansowego z programów UE, KSRR czy kontraktu terytorialnego samorządy nie są w stanie wpłynąć na zmiany strukturalne w lokalnej gospodarce jakie powstały w wyniku upadku monokulturowej gałęzi gospodarki np. przemysłu przetwórczego i wydobywczego siarki w rejonie Tarnobrzega.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Proponowany zapis stanowiłby zawężenie interwencji. Obok finansowego, możliwe są również inne formy wsparcia.	
116.	Str. 15, pkt. 11.4	Umożliwienie realizacji przedsięwzięć w ramach zawieranych partnerstw między jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami, uczelniami i innymi podmiotami, w	Umożliwienie realizacji i finansowania projektów partnerskich między samorządami, które mają na celu rozwiązanie wspólnych przedsięwzięć m.in.: w zakresie infrastruktury drogowej,	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. W Założeniach znajdują się zapisy dotyczące mechanizmów partnerstwa.	

			celu realizacji projektów partnerskich mających na celu rozwiązywanie wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi Regionu.	uzbrajania terenów inwestycyjnych, ochrony środowiska itp. Tego rodzaju porozumienie,„ tzw. czwórmiasto” między miastami Tarnobrzegiem, Stalową Wolą, Niskiem i Sandomierzem zostało zawarte 5 kwietnia br. Porozumienie ma na celu realizację wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi miast i Regionu. Zapewnienie wsparcia finansowego na w/w inicjatywy zapewni rozwój ośrodków.	Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
117.	Str. 21	Słabe strony: -Niedostateczna ilość inwestycji w województwie w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. - Niedostateczne wsparcie finansowe na działania związane z rewitalizacją i przekształcaniem terenów poprzemysłowych w celu nadania im nowych funkcji. - Niezadawalający stan infrastruktury drogowej w samorządach. - Niezadawalający stan infrastruktury oświatowej w związku z wprowadzoną reformą oświatową. - Niedostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy.	Uzupełnienie słabych stron i szans województwa w wymienionym zakresie.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Proponowane zapisy nie znajdują potwierdzenia w diagnozie rozwoju społeczno-gospodarczego województwa bądź też są zbyt szczegółowe na etapie Założeń. Zostaną wykorzystane w pracach kolejnym etapie prac nad Strategią.	

			<p>- Zbyt mała ilość ośrodków badawczo- rozwojowych na terenie województwa.</p> <p>- Zbyt mała ilość dziennych i całodobowych ośrodków wsparcia dla osób starszych i chorych, wymagających stałej opieki.</p> <p>Szanse:</p> <p>- Uzbrajanie, przygotowanie i scalanie gruntów w celu pozyskania dużych terenów inwestycyjnych stwarza szansę na wzrost liczby nowych inwestycji.</p> <p>- Podjęcie działań zmierzających do lokalizacji korytarza trasy ekspresowej S74, w szczególności na odcinku Nisko-Tarnobrzeg-Opatów stworzy możliwość rozwoju miast województwa podkarpackiego znajdujących się w pobliżu trasy.</p> <p>- Podjęcie działań zmierzających do poprawy komunikacji wewnętrznej pomiędzy miastami wchodzącymi w skład Miejskich Obszarów Funkcjonalnych, w zakresie infrastruktury transportowej, jak również transportu zbiorowego stwarzać będzie możliwość wdrażania</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>koncepcji „smart city” oraz ekologicznych środków transportu.</p> <p>- Kontynuowanie działań zmierzających do wsparcia budowy obwodnic miast (kolejnych etapów) usprawniających przepustowość głównych ciągów komunikacyjnych województwa .</p> <p>- Osiągnięcia sportowe w skali krajowej i międzynarodowej w dziedzinie tenisa stołowego tenisistek z Tarnobrzega stwarzają szansę na rozwój tej dziedziny sportu, a zarazem potrzebę budowy Europejskiego Centrum Tenisa Stołowego.</p> <p>- Występujące na terenie Tarnobrzega wody siarczkowe dają szansę na budowę ośrodków leczniczych na tym obszarze, wykorzystujących właściwości lecznicze wód.</p> <p>- Wsparcie samorządów na rzecz utrzymania eksponatów historycznych i kolekcji znajdujących się w obiektach muzealnych miast przyczyni się do rozwoju tych ośrodków pod względem turystycznym i zapewni zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego.</p>		
--	--	--	---	--	--

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Gmina Miejska Lubaczów Piotr Bednarczyk – Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Lubaczowie	118.	Strona 5 2.6) Zaproponowana została istotna korekta modelu polityki regionalnej w Polsce – przejście od modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego na model rozwoju zrównoważony przestrzennie. Dostosowanie polityki regionalnej województwa do tych zmian umożliwi szerokie korzystanie z instrumentów unijnych i krajowych.	<u>Propozycja zapisu:</u> 2.6) Zaproponowana została istotna korekta modelu polityki regionalnej w Polsce – przejście od modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego na model rozwoju zrównoważony przestrzennie. Dostosowanie polityki regionalnej województwa do tych zmian <u>w szczególności z uwzględnieniem interwencji dla najsłabiej rozwiniętych obszarów peryferyjnych, których rozwój w ostatnich okresach programowania odbiegał od trendów w regionie</u> umożliwi <u>zrównoważony rozwój regionu oraz</u> szerokie korzystanie z instrumentów unijnych i krajowych.		Uwaga nie zostanie uwzględniona. Obecny zapis wskazuje na spójnościowy wymiar polityki regionalnej. Zgłoszona propozycja, na obecnym etapie prac nad pakietem legislacyjnym europejskiej Polityki Spójności jest zbyt szczegółowa.
	119.	Strona 15 11.2) Uwzględnić należy zmianę zakresu dokumentów strategicznych polegającą na silniejszej identyfikacji projektów kluczowych, co powinno znaleźć swoje odzworowanie w strategii rozwoju województwa.	<u>Propozycja zapisu:</u> 11.2) Uwzględnić należy zmianę zakresu dokumentów strategicznych polegającą na silniejszej identyfikacji projektów kluczowych <u>oraz o szczególnym znaczeniu dla najsłabiej rozwiniętych peryferyjnych obszarów województwa, co</u>		Uwaga nie zostanie uwzględniona. Kategoria projektów kluczowych dotyczy przedsięwzięć o ponadlokalnej skali oddziaływania i znaczeniu dla całego województwa.

			powinno znaleźć swoje odzworowanie w strategii rozwoju województwa.		
120.	Strona 21 14.3) Kluczowe będzie wzmacnianie funkcji gospodarczej regionalnych biegunów wzrostu oraz integracja ich obszarów oddziaływania.	Propozycja zapisu: 14.3) Kluczowe będzie wzmacnianie funkcji gospodarczej regionalnych biegunów wzrostu oraz integracja ich obszarów oddziaływania, <u>ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnych biegunów wzrostu i ich oddziaływaniem na rozwój na peryferyjnych obszarach województwa.</u>		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. W Założeniach nie dokonano rozróżnienia na bieguny potencjalne i rzeczywiste. UMWP zlecił badanie dotyczące aktualizacji miejskich obszarów funkcjonalnych województwa podkarpackiego. Wyniki badania będą stanowiły podstawę do wskazania regionalnych biegunów wzrostu.	
121.	Strona 24 16.1) Osiągnięcia województwa podkarpackiego w ostatnich latach pozwalają na przyjęcie założenia o potrzebie aktualizacji dotychczasowej strategii, uwzględniającej zmodyfikowany kontekst rozwojowy światowy, europejski oraz Polski, co nie wymaga przygotowywania zasadniczo nowej strategii wojewódzkiej	Propozycja zapisu: 16.1) Osiągnięcia województwa podkarpackiego w ostatnich latach pozwalają na przyjęcie założenia o potrzebie aktualizacji dotychczasowej strategii, uwzględniającej zmodyfikowany kontekst rozwojowy światowy, europejski oraz Polski, co nie wymaga przygotowywania zasadniczo nowej strategii wojewódzkiej, <u>a jedynie uwzględnienia korekty polityki regionalnej ukierunkowanej na rozwój obszarów peryferyjnych.</u>		Uwaga nie zostanie uwzględniona. Regionalna polityka rozwoju ma silny wymiar spójnościowy. Proponowany zapis kwestionuje dotychczasowe interwencje i wnioski z realizacji Strategii Podkarpackie 2020.	
122.	Strona 18 13.2) Potrzebne jest ograniczenie skali procesów	Propozycja zapisu: 13.2) Potrzebne jest ograniczenie skali procesów migracyjnych, które	Przed II wojną światową obecne ziemie powiatu lubaczowskiego zamieszkiwało ok. 90-100 tys. ludzi	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.	

		<p>migracyjnych, które są szczególnie dotkliwe dla peryferyjnie położonych obszarów w woj. podkarpackim, bo nie tylko pogarszają ilość i jakość kapitału ludzkiego oraz społecznego, ale ze względu na dominację ludzi młodych i dobrze wykształconych wśród osób migrujących, trwale pozbawiają te obszary możliwości rozwoju i skazują na dalszą marginalizację.</p>	<p>są szczególnie dotkliwe dla peryferyjnie położonych obszarów w woj. podkarpackim, bo nie tylko pogarszają ilość i jakość kapitału ludzkiego oraz społecznego, ale ze względu na dominację ludzi młodych i dobrze wykształconych wśród osób migrujących, trwale pozbawiają te obszary możliwości rozwoju i skazują na dalszą marginalizację.</p> <p><u>Służyć temu będą działania skierowane do najsłabiej rozwiniętych obszarów peryferyjnych województwa, poprzez identyfikację projektów kluczowych, ukierunkowanych na rozwój społeczno-gospodarczy.</u></p>	<p>(87,3 tys. w powiecie lubaczowskiego w granicach II Rzeczypospolitej, plus część terytorium powiatu jaworowskiego, w tym cała gmina Wielkie Oczy, które wchodzi obecnie w skład powiatu lubaczowskiego – ok 10 tys. osób). Obecnie wg BDL GUS powiat lubaczowski zamieszkuje 56 587, a w 2030r. prognozowany jest spadek do 52 102 tj. przewidywany jest 8% spadek (wg GUS) i jednocześnie dwa razy większy niż dla sąsiedniego powiatu jarosławskiego. Przy uwzględnieniu skali obecnej emigracji zarobkowej na stałe, w 2030r. wskaźnik ludności prawdopodobnie spadnie poniżej 50 tys. osób, czyli do stanu około 50% liczby ludności sprzed 80 lat. Dla porównania sąsiedni, podobny powierzchniowo powiat jarosławski zamieszkuje obecnie 121 655, a w 2030r. GUS prognozuje spadek do 115 757 liczby ludności, czyli o 4,8%. Spadek PKB per capita dla powiatu lubaczowskiego <u>jedynie</u> o 1,1% w okresie pomiędzy 2004 a 2015 roku wynikał pośrednio <u>również z ujemnego salda migracji</u>, ponieważ w przeliczeniu na liczbę mieszkańców z 2004, rzeczywisty spadek byłby większy niż wykazany w statystyce. Ma to odzwierciedlenie we <i>Wnioskach dla polityki regionalnej województwa</i></p>	<p>Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i nie mieszczą się w konwencji Założeń. Będą wykorzystane w trakcie prac nad Strategią.</p>
--	--	--	---	--	---

				<p>(slajd 49) „Negatywnie w skali Polski wyróżniają się peryferyjne powiaty przygraniczne: leski, bieszczadzki i lubaczowski”.</p> <p>Niezbędne jest potraktowanie ze szczególną uwagą problematyki peryferyjnego powiatu lubaczowskiego poprzez włączenie go we wszystkie mechanizmy wsparcia rozwoju gospodarczego i społecznego, tworząc dodatkowy MOF-Lubaczów (obejmujący np. miasto Lubaczów, Oleszyce i Cieszanów), stworzenie programu, na wzór sprawdzonych w realizacji dla Bieszczad i „Błękitnego Sanu”, np.: „Roztocze Wschodnie”, jak również preferowanie lokalizacji inwestycji w inteligentne specjalizacje regionalne, poprzez dodatkowe preferencje dla potencjalnego bieguna rozwoju, tj. Lubaczowa lub utworzonego MOF-Lubaczów.</p> <p>Bardzo duża odpowiedzialność ciąży obecnie na Samorządzie Wojewódzkim i samorządach lokalnych Ziemi lubaczowskiej w przeciwdziałaniu nasilającym się trendom demograficzno-gospodarczym, poprzez podjęcie adekwatnych działań zapobiegających całkowitej degradacji życia społeczno-gospodarczego na tych terenach.</p>	
--	--	--	--	---	--

	123.	<p>Strona 18</p> <p>13.4) Nastąpiła wyraźna poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, głównie za sprawą autostrady A4. Rozpoczęte inwestycje w ramach szlaku Via Carpatia znacząco poprawią dostępność w układzie północ-południe i dostępność do Warszawy. W dalszym ciągu potrzebne są działania zwiększające spójność wewnętrzną regionalnego systemu komunikacyjnego i jego powiązania z układem zewnętrznym.</p>	<p><u>Propozycja zapisu:</u></p> <p>13.4) Nastąpiła wyraźna poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, głównie za sprawą autostrady A4. Rozpoczęte inwestycje w ramach szlaku Via Carpatia <u>(S19) oraz S17</u>, znacząco poprawią dostępność w układzie północ-południe i dostępność do Warszawy. W dalszym ciągu potrzebne są działania zwiększające spójność wewnętrzną regionalnego systemu komunikacyjnego i jego powiązania z układem zewnętrznym.</p>	<p>Województwo Podkarpackie ma zapewnioną dostępność do Warszawy, za pośrednictwem drogi ekspresowej S19, w przebiegu Barwinek-Lublin, a następnie na odcinku Lublin-Warszawa za pośrednictwem drogi ekspresowej S17 Warszawa – Hrebenne. Natomiast Subregionowi przemyskiemu oraz części subregionu krośnieńskiego, dostępność do Warszawy, zapewnia droga ekspresowa S17 w stopniu bardziej bezpośrednim niż dla S19. Droga ekspresowa S17 zlokalizowana jest w odległości jedynie 4,6 km od granicy województwa podkarpackiego za pośrednictwem drogi wojewódzkiej DW865 Jarosław-Bełzec (odległość DW865 od granicy województwa do m. Bełzec). Potok ruchu z subregionu przemyskiego jak również części subregionu krośnieńskiego może zostać ukierunkowany na bezpośrednie połączenie z Warszawą, poprzez S17 Warszawa – Hrebenne (która nie została ujęta w przedmiotowym opracowaniu), dzięki połączeniu komunikacyjnemu, które tworzy DW865. Nie ma logicznego uzasadnienia przekierowanie potoków ruchu z subregionu przemyskiego i części krośnieńskiego w kierunku Rzeszowa, a następnie na S19 i w</p>	<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Droga ekspresowa S17 przebiega poza terenem województwa podkarpackiego i może wpłynąć na dostępność tylko północno-wschodniej części województwa.</p>
--	------	---	--	--	--

				<p>dalszej kolejności na S17, ponieważ bardziej ekonomicznym, jak również ergonomicznym, a także ze względów bezpieczeństwa i aspektów ekologii, w tym przede wszystkim ochrony środowiska, pożądanym jest najkrótsze i najbardziej efektywne połączenie komunikacyjne poprzez DW865 łączące docelowo z S17, bez pośrednictwa ciągów komunikacyjnych, kumulujących niepotrzebnie natężenie ruchu oraz zwiększających obciążenia konstrukcyjne i obniżające trwałość zmęczeniową nawierzchni jezdni na A4 i Via Carpatia. Dodatkową korzyścią uwzględnienia DW865 w planach strategicznych województwa, będzie lepsze skomunikowanie północno-wschodniej części województwa podkarpackiego z autostradą A4 i południowymi województwami wzdłuż A4, co odpowiada zapisom założeń strategii w jako: SZANSE w punkcie 15. Analiza SWOT województwa podkarpackiego: (s.21) „Dobre skomunikowanie z województwami małopolskim, śląskim i dolnośląskim – wzmocnienie współpracy pomiędzy firmami z województw południowych”.</p> <p>Logika interwencji koresponduje z Wnioskami dla polityki regionalnej województwa (slajd 51) „Niezbędne</p>	
--	--	--	--	---	--

				<i>jest nasycenie przestrzeni województwa przede wszystkim infrastrukturą transportową oraz przestrzeni miast powiatowych w elementy generujące wzrost PKB”.</i>	
124. 125.	18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) Strona 25 • obszary strategicznej interwencji krajowe (np. miasta tracące funkcje, obszary wiejskie, obszary zmarginalizowane), oraz regionalne (Rzeszowski Obszar Funkcjonalny - ZIT, regionalne bieguny wzrostu – MOF-y, Bieszczady, obszar gmin Błękitnego Sanu, powiaty wymagające wsparcia dla równoważenia procesów rozwojowych)	Treść uwagi 1: Wnioskuje się o dodanie zapisów odnoszących się do powiatu lubaczowskiego jako potencjalnego bieguna wzrostu oraz ewentualnych planów utworzenia Programu np.: „ROZTOCZE WSCHODNIE” dla północno-wschodniej części województwa. Treść uwagi 2: Rekomenduje się powiat lubaczowski jako Obszar Szczególnej Interwencji z uwagi na jego peryferyjność terytorialną i zachodzące procesy degradacji i marginalizacji społeczno-gospodarczej, zwłaszcza w odniesieniu do kontekstu zapisów opracowania: <i>Wnioski dla polityki regionalnej województwa (slajd 55): „Status OSI o znaczeniu krajowym powinny zyskać najbardziej powiaty zarazem najmniej rozwijające się.”</i>	Treść uwagi 3: Rekomenduje się utworzenie MOF-Lubaczów obejmujący miasta Lubaczów, Oleszyce i Cieszanów oraz uwzględnienie	Zgodnie z zapisami opracowania: <i>Wnioski dla polityki regionalnej województwa (slajd 56): „Jakość powiązań i relacji ze Słowacją i Ukrainą sprawia, że często powiaty przygraniczne są traktowane jako obszary problemowe. Powiaty przygraniczne województwa są peryferyjne, dlatego ich problemy rozwojowe powinny być konsekwentnie adresowane do polityki regionalnej Polski.”</i> Polityka rozwoju regionalnego powinna uwzględnić powiat lubaczowski, zarówno w strategii jak również w przyszłym w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata: 2021-2027, poprzez: - dedykowane działania ukierunkowane na rozwój gospodarczy powiatu lubaczowskiego i lokowaniu w miastach powiatu lubaczowskiego elementów gospodarczych generujących wzrost PKB. - opracowaniu dedykowanego dla powiatu lubaczowskiego i gmin ziemi lubaczowskiej programu rozwoju na wzór Programu Strategicznego Błękitny San lub	1. Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wyznaczone zostały jako osi regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju a jako osi krajowe obszary zagrożone trwałą marginalizacją. 2. Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Jako OSI krajowe wskazane są obszary zagrożone trwałą marginalizacją.
126.	18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa – wstępna propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI)			- dedykowane działania ukierunkowane na rozwój gospodarczy powiatu lubaczowskiego i lokowaniu w miastach powiatu lubaczowskiego elementów gospodarczych generujących wzrost PKB. - opracowaniu dedykowanego dla powiatu lubaczowskiego i gmin ziemi lubaczowskiej programu rozwoju na wzór Programu Strategicznego Błękitny San lub	Uwzględnienie uwagi jest zależne od wyników ekspertyzy. UMWP zlecił badanie dotyczące

		(w odniesieniu do stron: 31,32,33, 34)	<p>miasta Lubaczów jako potencjalnego bieguna wzrostu, mogącego obsługiwać potrzeby północno-wschodniej części województwa.</p>	<p><u>Programu Strategicznego Rozwoju Bieszczad (PSRB)</u>. <u>- dodatkowe preferencje za terytorialną peryferyjność gmin powiatu lubaczowskiego na tle województwa podkarpackiego.</u> <u>- dodatkowe preferencje uwzględniające najniższe PKB per capita oraz PKB/km2 gmin powiatu lubaczowskiego w województwie podkarpackim.</u> <u>- zwiększony poziom dofinansowania (np. z budżetu państwa) z uwagi na trudności gmin z pokryciem wkładu własnego.</u></p> <p>Zgodnie z Diagnozą sytuacji społeczno – gospodarczej Województwa Podkarpackiego, (strona 467 opracowania), zawierającą opis Lubaczowa–jako potencjalnego bieguna wzrostu mogącego obsługiwać potrzeby północno-wschodniej części województwa, w którym <u>konieczne jest wspieranie pełnionych już przez ten ośrodek ponadlokalnych funkcji gospodarczych.</u></p> <p>Zgodnie ze Strategią zakładane efekty realizowanych działań to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszerzenie oferty obszarów atrakcyjnych dla inwestorów dzięki powstawaniu i rozwojowi stref aktywności gospodarczej; 	<p>aktualizacji miejskich obszarów funkcjonalnych województwa podkarpackiego. Wyniki badania będą stanowiły podstawę do wskazania regionalnych biegunów wzrostu</p>
--	--	--	---	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców dzięki wspieraniu powstawania i rozwojowi mikroprzedsiębiorstw; • zwiększenie udziału sektora przedsiębiorstw i sektora usług w strukturze zatrudnienia i w tworzeniu PKB; • rozwój wielofunkcyjnej struktury gospodarczej w celu osiągnięcia dywersyfikacji zabezpieczającej przed zagrożeniami makroekonomicznymi dzięki rozwojowi sektora usług; • zmniejszenie poziomu bezrobocia dzięki zwiększeniu liczby atrakcyjnych miejsc pracy i polepszeniu warunków życia mieszkańców sąsiadujących obszarów wiejskich; • zniwelowanie istniejących barier i zacieśnienie współpracy gospodarczej z przedsiębiorstwami z Ukrainy i Słowacji. <p>Z uwagi na powyższe wnioskuję do Zarządu Województwa o</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>uwzględnienie powyższych uwag, poprzez utworzenie: Programu np.: „ROZTOCZE WSCHODNIE”, MOF-Lubaczów, Obszaru Szczególnej Interwencji dla powiatu lubaczowskiego, jak również preferowanie lokalizacji inwestycji w inteligentne specjalizacje regionalne, poprzez dodatkowe preferencje dla potencjalnego bieguna rozwoju, tj. miasta Lubaczowa.</p> <p>Informatyka jest specyficzną dziedziną gospodarki, która umożliwia uczestniczenie w procesach innowacyjnych w sposób zdalny, bez potrzeby zawężania interwencji do kilku ośrodków miejskich w województwie.</p> <p>Szkolnictwo średnie w powiecie lubaczowskim przygotowuje dobrze wykształconych absolwentów po profilach: informatycznym i mechanicznym. Na terenie miasta zlokalizowana jest Fabryka Maszyn Lubaczów, która dysponuje wykwalifikowaną kadrą.</p> <p>Wykształcenie i zasoby ludzkie pozwalają uczestniczyć w rozwoju inteligentnych specjalizacji w: lotnictwie i kosmonautyce i motoryzacji czy też w zakresie obejmującym: informację i telekomunikację. Pominięcie powiatu lubaczowskiego, przyczyni się do pogłębiania procesów migracyjnych w powiecie,</p>	
--	--	--	--	---	--

				natomiast w przyjętych <i>Założeniach Strategii 2030</i> (Strona 18 punkt 13.2) przyjmuje się założenie: <u>„Potrzebne jest ograniczenie skali procesów migracyjnych, które są szczególnie dotkliwe dla peryferyjnie położonych obszarów w woj. podkarpackim, bo nie tylko pogarszają ilość i jakość kapitału ludzkiego oraz społecznego, ale ze względu na dominację ludzi młodych i dobrze wykształconych wśród osób migrujących, trwale pozbawiają te obszary możliwości rozwoju i skazują na dalszą marginalizację”.</u>	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
<p>Porozumienie Zagłębie Ambitnej Turystyki obszar Besko, Bukowsko, Dębowiec, Dukla, Iwonicz-Zdrój, Jaśliska, Komańcza, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Rymanów, Zarszyn</p> <p>Bogusław Szveda w imieniu wójtów i burmistrzów: Besko, Bukowsko, Dębowiec, Dukla,</p>	127.	str.24 pkt.17 I:	....badania i wdrożenia w zakresie produktów PEW (przemysł edukacyjno – wychowawczy) oraz nowoczesnych wielokulturowych gospodarstw rolnych i modelowych, uniwersalnych, spełniających postulat gospodarki rozproszonej rozwiązań w zakresie gospodarki cyrkularnej, w tym	<p>Memorandum</p> <p>dotyczące ujęcia Zagłębia Ambitnej Turystyki</p> <p>w Strategii Podkarpackie 2030</p>	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

Iwonicz-Zdrój, Jaśliska, Komańcza, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Rymanów, Zarszyn			śmieciami, odpadów i lokalnej energetyki.....	20 maja 2019 r., Dukla	
	128.	str. 24 pkt. 17 II:	..... program wiedzy społecznej aktualizowany do współczesnych wyzwań... ..wzmacnianie świadomości społecznej w zakresie wiedzy społecznej, zagrożeń cywilizacyjnych (cyber-demencja, inflacja więzi społecznej, PEW, zdrowia i rekreacji.....	KSRR Memorandum jak wyżej	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
	129.	str. 24 pkt. 17 III	..... infrastruktury kolejowej, drogowej w tym sieci uniwersalnych dróg planowanych i eksploatowanych wspólnie przez samorządy i Lasy Państwowe o przeznaczeniu turystycznym i PEW, systemów intermodalnych.....	KSRR Memorandum jak wyżej	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
	130.	str. 25 pkt. 17 IV:	..... (zdrowotnych, edukacyjnych, PEW, rekreacji, ...)	Memorandum jak wyżej KSRR	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
	131.	str. 25	.....Bieszczady, obszar Błękitnego Sanu oraz Zagłębie Ambitnej Turystyki w Beskidzie Niskim jako wiejski obszar funkcjonalny zagrożony marginalizacją	Memorandum jak wyżej	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Jako OSI krajowe wskazane są obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Jako OSI regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równowagi rozwoju.

	132.	Mapka na str.30	.....uwzględnienie Jasielskiego Obszaru Funkcjonalnego.	Materiały ROT	Uwzględnienie uwagi jest zależne od wyników ekspertyzy. UMWP zlecił badanie dotyczące aktualizacji miejskich obszarów funkcjonalnych województwa podkarpackiego. Wyniki badania będą stanowiły podstawę do wskazania regionalnych biegunów wzrostu.
	133.	mapka na str. 32	co najmniej uzupełnienie o mapkę WOF zagrożonych marginalizacją gdzie powiaty krośnieński i sanocki są (zdaniem wnioskodawcy) właściwie zakwalifikowane	Materiały ROT	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Mapa na str. 32 wskazuje obszar objęty Strategicznym Programem Rozwoju Bieszczad. Obszary wiejskie są wskazane w Diagnozie rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.
	134.	str. 33	Obszar Zagłębia Ambitnej Turystyki obejmujący 12 gmin w Beskidzie Niskim w granicach Województwa (tutaj mapka - Krempna, Dębowiec, Osiek Jasielski, Nowy Żmigród, Dukla, Jaśliska, Iwonicz-Zdrój, Rymanów, Besko, Zarszyn, Bukowsko i Komańcza), który z jednej strony stanowi wiejski obszar funkcjonalny zagrożony marginalizacją zaś z drugiej posiada niepowtarzalne cechy naturalne, kulturowe i przyrodnicze do	Memorandum dotyczące ujęcia Zagłębia Ambitnej Turystyki w Strategii Podkarpackie 2030 <i>20 maja 2019 r., Dukla</i>	Uwaga nie zostanie uwzględniona. W odniesieniu do OSI, zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.

			<p>utworzenia innowacyjnego Zagłębia Ambitnej Turystyki jako nowej gałęzi przemysłu edukacyjno-wychowawczego (z potencjałem rozwoju w kierunku Słowacji) najpełniej realizującego wyzwanie pułapki demograficznej ale i postulaty tworzenia kapitału polskiego i ekspansji międzynarodowej w zakresie turystyki komercyjnej połączonej funkcjonalnie z przemysłem edukacyjno-wychowawczym. Program utworzenia Zagłębia Ambitnej Turystyki jako przedsięwzięcia samorządowego i Lasów Państwowych w zakresie infrastruktury oraz żywności przedsiębiorczości prywatnej winien zostać uwzględniony w programach krajowych i Kontrakcie Terytorialnym.</p>	<p>Memorandum</p> <p>Zostało przekazane m.in. Zarządowi Województwa oraz Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Regionalnego</p>	
	135.		<p>Postulujemy również objęcie programami wsparcia z obszaru RPO przedsiębiorców w formie Gospodarstw Agroturystycznych, które odpowiadają definicji przedsiębiorcy w branży turystycznej.</p>		<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona. Uwaga zostanie wykorzystana na kolejnym etapie prac nad Strategią/Programem.</p>

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
<p>Osoba fizyczna nr 3*.</p> <p>*Pseudonimizacja danych, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit a ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119z 04.05.2016).</p>	136.	Wnioski i rekomendacje str.19-20	Poprawa infrastruktury i funkcjonowania opieki lekarskiej w regionie.	<p>Diagnoza sytuacji społeczno – gospodarczej zawarta w dokumencie potwierdza zły stan służby zdrowia w regionie. Miasto, w którym mieszkam – Przemyśl ma tu ogromne braki.</p> <p>Uważam, że każdy mieszkaniec powinien mieć łatwy dostęp do lekarza rodzinnego i specjalisty, bo zdrowie to jeden z priorytetów w wartościach podawanych przez ludzi.</p> <p>Istnieje potrzeba większej dostępności do badań profilaktycznych np. badanie tarczycy (region szczególnie zagrożony) oraz najczęściej występujących nowotworów.</p>	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowana uwaga zostanie wykorzystana na kolejnym etapie prac nad Strategią.
	137.		Poprawa komunikacji między regionami.	<p>Uruchomienie dodatkowych połączeń PKP oraz komunikacji miejskiej. Są osiedla w miastach, na które nie dojeżdża żaden autobus (szczególnie ważne przy starzejącym się społeczeństwie). Dobra komunikacja może zmniejszyć ilość samochodów osobowych oraz korków na naszych drogach.</p>	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Poprawa komunikacji między regionami została ujęta w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju: rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych); dostępność

					komunikacyjna wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych).
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Departament Gospodarki Regionalnej - Danuta Cichoń	138.	3	Uzupełniające znaczenie miały programy współpracy transgranicznej ze Słowacją oraz z Ukrainą/Białorusią.	W tym zdaniu nie wiadomo o co chodzi – kto miał i co miały ?	Uwaga nie zostanie uwzględniona. W zapisie chodzi o proporcje finansowania działań prorozwojowych.
	139.	6	Konflikty zbrojne i napięcia polityczne mające miejsce na obrzeżach UE generują potoki uchodźców i migrantów.	To słowo można zastąpić innym np. mnożenie, przybywanie	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Słowo „potok” jest specjalistycznym terminem odnoszącym się do przemieszczania się ludności.
	140.	6	Sejmik Województwa Podkarpackiego w listopadzie 2016 r. przyjął Regionalną Strategię Innowacji, w której wskazano regionalne inteligentne specjalizacje. Są nimi: lotnictwo i kosmonautyka, motoryzacja , jakość życia oraz informacja i telekomunikacja.	W Regionalnej Strategii Innowacji motoryzacja nie jest wymieniona jako inteligentna specjalizacja regionu. Znajdują się w niej tylko: lotnictwo i kosmonautyka, jakość życia oraz informacja i telekomunikacja.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Zmiana RIS w listopadzie 2016 r. wprowadziła motoryzację, jako inteligentną specjalizację województwa.

	141.	Rozdział 10. Polityka regionalna Polski według propozycji projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, s. 13	W opisie Obszarów Strategicznej Interwencji nie uwzględniono obszarów zdegradowanych. W ramach projektu KSRR zakłada się, że wsparcie uzyskają również obszary zdegradowane wymagające rewitalizacji lub przywrócenia funkcji społeczno-gospodarczych (w ramach odnowy wsi).	Zgodnie z KSRR zapotrzebowanie gmin w Polsce na niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych jest duże. Wskazują na to także doświadczenia w województwie podkarpackim, gdzie 84 gminy posiada program rewitalizacji wpisany do <i>Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa podkarpackiego</i> a zainteresowanie środkami na rewitalizację w ramach RPO WP 2014-2020 było bardzo duże. Odpowiedzią na fragmentaryczne i geograficznie zogniskowane kryzysy obszarów powinna być dobrze zaplanowana rewitalizacja, jako narzędzie poprawy warunków życia, rozwoju gospodarczego i jakości środowiska na obszarach kryzysowych, bowiem definiuje się ją jako zintegrowane i kompleksowe przeciwdziałanie procesom degradacji w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, czy środowiskowej.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. W założeniach zostały wskazane OSI krajowe wskazane w KSRR.
	142.	13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego Str. 18	13.8) Potrzebne jest znacznie szersze niż dotąd wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i <u>kulturowego</u> w rozwoju funkcji turystycznej województwa. Potrzebne są działania integrujące branżę	Greenways (ekologiczne zielone szlaki) to wielofunkcyjne szlaki służące niezmotywowanym formom transportu, podróżowania i promocji zdrowego stylu życia oraz lokalnego rozwoju regionu. Greenways tworzą ramy dla	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Propozycja dodania zapisu jest zbyt szczegółowa. Zapisy dotyczące turystyki zostaną

			<p>turystyczną oraz wzmocnienie roli ekoturystyki i turystyki zrównoważonej.</p>	<p>realizacji lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz ochrony przyrody i krajobrazu, zachowania dziedzictwa kulturowego, rozwoju turystyki przyjaznej dla środowiska i zrównoważonego transportu. Zielone szlaki odpowiadają na potrzeby zarówno mieszkańców jak i zwiedzających oraz wnoszą pozytywny wkład w ożywianie lokalnej gospodarki i pobudzanie zielonej przedsiębiorczości (wg Deklaracji Greenways z Wiednia, 2016).</p> <p>Szlaki Greenways tworzą ważną oś dla wspierania rozwoju turystyki zrównoważonej, zwłaszcza w kontekście lokalnej przedsiębiorczości, kreowania nowych zielonych miejsc pracy, a równocześnie zachowania dziedzictwa regionu.</p> <p>Głównym założeniem szlaków Greenways jest inicjowanie nowych, zrównoważonych form rozwoju lokalnej gospodarki przy jednoczesnym podniesieniu jakości życia mieszkańców, wzmacnianiu lokalnej tożsamości oraz zadbanie o jakość i zachowanie środowiska. Realizując projekt OUR WAY, dofinansowany ze środków Interreg Europa 2014-2020 oraz korzystając z doświadczeń innych Partnerów projektu, dostrzegamy potrzebę zwrócenia uwagi na wzmocnienie roli ekoturystyki i turystyki</p>	<p>rozwinęte w dokumencie strategii.</p>
--	--	--	--	---	--

				zrównoważonej, która jest coraz bardziej popularna wśród turystów krajowych i zagranicznych.	
143.	16. Potencjały regionalne województwa podkarpackiego Str.23	Te zasoby to między innymi bardzo wysokiej jakości środowisko przyrodnicze <u>oraz bogate zasoby kulturowe.</u>	Województwo podkarpackie jest jednym z najbogatszych przyrodniczo i kulturowo regionów Polski i Europy Środkowej; jednym z najbardziej zielonych zakątków Europy. Bogactwo dziedzictwa Karpat i Pogórza Karpackiego; skarby architektury drewnianej; zamki, pałace i historyczne parki; oryginalna, wielokulturowa kuchnia; czyste powietrze i rzeki; utalentowani, kreatywni mieszkańcy, wszechobecna sztuka i różnorodność rękodzieła i zawodów; potencjał wynikający z transgranicznego położenia, to wszystko sprawia, że Podkarpacie może stać się kolebką ekoturystyki i turystyki zrównoważonej w Polsce i Europie. Należałoby zatem ten element podkreślić w Założeniach Strategii.	Uwaga zostanie uwzględniona. Proponowany zapis zostanie dodany.	
144.	Rozdział 17 Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030	Należy uzupełnić terytorialny wymiar Strategii o obszary zdegradowane. Propozycja zapisu na str. 25: „W toku dyskusji warsztatowych ustalono także, że te 4 podstawowe obszary tematyczne Strategii powinny zostać uzupełnione przez terytorialny wymiar Strategii obejmujący:	Zgodnie z projektem KSRR „OSI w KSRR nie będą pokrywać obszaru całego kraju, lecz będą to dwa główne typy terytoriów: obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze. OSI te stanowią tzw. OSI obligatoryjne i wspierane będą z poziomu kraju i regionu za pomocą specjalnie dedykowanych instrumentów. OSI	Uwaga nie zostanie uwzględniona. W założeniach zostały wskazane zostały OSI krajowe wskazane w KSRR oraz OSI regionalne.	

			<ul style="list-style-type: none"> • powiązania funkcjonalno-przestrzenne, • obszary strategicznej interwencji krajowe (np. miasta tracące funkcje, obszary wiejskie, obszary zmarginalizowane,), oraz regionalne (Rzeszowski Obszar Funkcjonalny - ZIT, regionalne bieguny wzrostu – MOF-y, Bieszczady, obszar gmin Błękitnego Sanu, powiaty wymagające wsparcia dla równoważenia procesów rozwojowych, obszary zdegradowane) • współpracę (w różnych wymiarach przestrzennych, tematycznych, międzysektorową), • wykorzystanie endogenicznych potencjałów rozwojowych. 	<p>fakultatywne to wschodnia Polska, Śląsk oraz wskazywane na poziomie regionalnym lub lokalnym inne obszary, takie jak subregiony, miejskie obszary funkcjonalne, obszary przygraniczne, obszary przemysłowe, obszary zdegradowane.</p> <p>Zgodnie z KSRR zapotrzebowanie gmin w Polsce na niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych jest duże. Wskazują na to także doświadczenia w województwie podkarpackim, gdzie aktualnie 84 gminy posiada program rewitalizacji wpisany do <i>Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa podkarpackiego</i> a zainteresowanie środkami na rewitalizację w ramach RPO WP 2014-2020 było bardzo duże. Odpowiedzią na fragmentaryczne i geograficznie zogniskowane kryzysy obszarów powinna być dobrze zaplanowana rewitalizacja, jako narzędzie poprawy warunków życia, rozwoju gospodarczego i jakości środowiska na obszarach kryzysowych, bowiem definiuje się ją jako zintegrowane i kompleksowe przeciwdziałanie procesom degradacji w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, czy środowiskowej.</p>	
--	--	--	--	---	--

	145.	17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 Str. 24	Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju [bezpieczeństwo energetyczne i OZE; rozwój infrastruktury transportowej (<u>m.in. kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych, sieci tras dostępnych dla niezmotoryzowanych użytkowników</u>);	Zasadnym jest wymienienie ekologicznych tras dostępnych dla niezmotoryzowanych uczestników (zgodnie z ideą zielonych szlaków Greenways) jako elementu oczekiwanego przez mieszkańców i turystów wzmacniającego rozwój regionu i rozwój lokalny. Szlaki tego typu rozwijają się dynamicznie w Europie m.in. z uwagi na wysokie bezpieczeństwo korzystania z nich przez użytkowników.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Propozycja zostanie wykorzystana na etapie tworzenia właściwego dokumentu strategii rozwoju województwa.
	146.	Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju Str.31 i następne	<u>Obszar Beskidu Niskiego charakteryzuje się, podobnie jak obszar Bieszczadów, niską dostępnością zewnętrzną i wewnętrzną. Jest to istotna bariera rozwoju tego obszaru. Wskazane jest opracowanie Programu Strategicznego Rozwoju Beskidu Niskiego – dokumentu o charakterze operacyjno-wdrożeniowym w celu wdrażania Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030 oraz ujęcie tego obszaru w Obszarach Strategicznej Interwencji Województwa Podkarpackiego.</u>	Z uwagi na niską dostępność Beskidu Niskiego należy uwzględnić ten obszar do ujęcia w Obszarach Strategicznej Interwencji i opracować dla niego właściwy dokument regionalny celem umożliwienia rozwoju tego obszaru z wykorzystaniem instrumentów przewidzianych m.in. w Krajowych Programach Operacyjnych, Programie Polska Wschodnia+ oraz Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2027.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.
	147.	Rozdział 18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa (...), s. 33	Uzupełnienie Rozdziału o część Obszary zdegradowane Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1777) obszar zdegradowany to terytorium wewnętrzne gminy, na którym	Zgodnie z projektem KSRR „OSI w KSRR nie będą pokrywać obszaru całego kraju, lecz będą to dwa główne typy terytoriów: obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze. OSI te stanowią tzw. OSI obligatoryjne i	Uwaga nie zostanie uwzględniona. W założeniach zostały wskazane zostały OSI krajowe wskazane w KSR oraz OSI regionalne. Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym

			<p>zidentyfikowano stan kryzysowy wynikający z koncentracji negatywnych zjawisk w sferach, przede wszystkim, społecznej, a także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej). W województwie podkarpackim 84 gminy (ponad połowa gmin w województwie) posiada program rewitalizacji wpisany do <i>Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa podkarpackiego</i>, co pozwala na ubieganie się o środki na projekty rewitalizacyjne w ramach perspektywy 2014-2020. Dotychczasowe doświadczenia z perspektywy 2007-2013 i 2014-2020 wskazują na bardzo duże zapotrzebowanie na wsparcia obszarów zdegradowanych w gminach i celowość kontynuacji działań rewitalizacyjnych w przyszłości.</p>	<p>wspierane będą z poziomu kraju i regionu za pomocą specjalnie dedykowanych instrumentów. OSI fakultatywne to wschodnia Polska, Śląsk oraz wskazywane na poziomie regionalnym lub lokalnym inne obszary, takie jak subregiony, miejskie obszary funkcjonalne, obszary przygraniczne, obszary poprzemysłowe, obszary zdegradowane. Zgodnie z KSRR zapotrzebowanie gmin w Polsce na niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych jest duże. Wskazują na to także doświadczenia w województwie podkarpackim, gdzie aktualnie 84 gminy posiada program rewitalizacji wpisany do <i>Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa podkarpackiego</i> a zainteresowanie środkami na rewitalizację w ramach RPO WP 2014-2020 było bardzo duże. Odpowiedzią na fragmentaryczne i geograficznie zogniskowane kryzysy obszarów powinna być dobrze zaplanowana rewitalizacja, jako narzędzie poprawy warunków życia, rozwoju gospodarczego i jakości środowiska na obszarach kryzysowych, bowiem definiuje się ją jako zintegrowane i kompleksowe przeciwdziałanie procesom</p>	<p>rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.</p>
--	--	--	---	---	---

				degradacji w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, czy środowiskowej.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Stowarzyszenie Euroregion Karpacki Polska Józef Jodłowski, Dawid Lasek	148.	1.6, str 4	Uzupełnienie w punkcie 1.6: „Samorząd województwa podkarpackiego katalizuje współpracę międzynarodową w ramach makroregionu karpackiego wykorzystując ponad 25 letnie doświadczenie z funkcjonowania Euroregionu Karpackiego i tworzy powiązania tego obszaru w ramach szerszych inicjatyw międzynarodowych i terytorialnych w szczególności w ramach Inicjatywy Trójmorza”.	Zapis wskazuje na ponad ćwierćwiecze doświadczeń w budowaniu międzynarodowych kompetencji regionu w ramach Euroregionu Karpackiego oraz wskazuje na jego aktywność i gotowość podmiotowego uczestnictwa w ważnych, nowych, strategicznych inicjatywach	Uwaga zostanie uwzględniona Uwaga została uwzględniona. Wniosek 1.6 będzie brzmiał: „Samorząd województwa podkarpackiego katalizuje współpracę międzynarodową w ramach makroregionu karpackiego m.in. wykorzystując ponad 25 letnie doświadczenie z funkcjonowania Euroregionu Karpackiego i tworzy powiązania tego obszaru w ramach szerszych inicjatyw międzynarodowych i terytorialnych w szczególności w ramach Inicjatywy Trójmorza”.
	149.	2.4, str 4	Dodanie po punkcie 2.3 punktu 2.4 w brzmieniu: „Należy wesprzeć wdrażanie międzynarodowej,	Strategia Marki Karpackiej CARPATHIA wypracowana wspólnie ze szwajcarskimi specjalistami z	Uwaga nie zostanie uwzględniona

			<p>innowacyjnej Marki Karpackiej CARPATHIA i zapewnić Województwa Podkarpackiego rolę destynacji recepcyjnej dla jej międzynarodowych zasobów i produktów. Należy budować kompetencje oraz efektywny, innowacyjny system zarządzania Marką Karpacką na poziomie regionalnym, międzyregionalnym i międzynarodowym w partnerstwie z podmiotami sektorów publicznego, prywatnego i pozarządowego z obszaru Karpat”</p>	<p>Instytutu Turystyki w Sierre HES-SO Valais jest innowacyjnym, międzynarodowym konceptem społeczno - gospodarczym dla Karpat o charakterze strategicznym. Budowa kompetencji Województwa Podkarpackiego jako centrum zarządzania i dystrybucji produktów Marki wzmocni jego pozycję konkurencyjną na poziomie międzyregionalnym i europejskim, docelowo globalnym. Wpłynie na uporządkowanie, integrację, komercjalizację i internacjonalizację oferty turystycznej Podkarpacia w ramach Marki CARPATHIA.</p>	<p>Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i nie mieszczą się w konwencji Założeń. Będą wykorzystane w trakcie prac nad Strategią.</p>
	150.	3.2, str. 6	<p>Rozszerzenie punktu 3.2 „Wskazane jest umieszczenie w RSI inteligentnej specjalizacji „Turystyka”. Specjalizacja taka pozwoli efektywniej wykorzystać potencjał naturalny i kulturowy WP, umożliwi jego konwersję na produkty turystyczne wysokiej jakości, wzmocni lokalne i regionalne marki terytorialne w ramach Domu Marek wdrażanej przez Euroregion Karpacki Marki Karpackiej CARPATHIA oraz umożliwi transfer innowacji do sektora gospodarki turystycznej”.</p>	<p>Analiza trendów w światowej i europejskiej gospodarce turystycznej (m.in. na podstawie badań WTO) wskazuje na jej dalszy dynamiczny rozwój w najbliższych latach. Dodatkowo prowadzone przez Stowarzyszenie Euroregion Karpacki Polska diagnozy i analizy wskazują, że zasoby oraz oferta Marki CARPATHIA są bardzo pożądanym segmentem dla turystów “premium”. Tymczasem ruch turystyczny na Podkarpaciu pomimo bogatego potencjału nie odnotowuje odpowiedniego wzrostu. Wymaga zatem wdrożenia specjalnych metod i podejścia gwarantujących osiągnięcie pożądanego wzrostu. Rozporozony i</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu</p> <p>Turystyka jest jednym z elementów regionalnej inteligentnej specjalizacji jakoś życia.</p> <p>Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i nie mieszczą się w konwencji Założeń. Będą wykorzystane w trakcie prac nad Strategią.</p>

				zdefragmentowany potencjał należy uporządkować i zgromadzić w systemie Marki Karpackiej wspieranej przez inteligentną specjalizację "Turystyka". Taką specjalizację posiada już Preszowski Kraj Samorządowy na Słowacji.	
	151.	3.5, str. 6	Dodanie do punktu 3.5: „takie jak między innymi Obserwatorium Turystyki Karpackiej w ramach Alpejsko-karpackiego Turystycznego Klastra Wiedzy oraz Centrum Badań Transgranicznych i Regionalnych Uniwersytetu Rzeszowskiego”	Obie instytucje w sposób całościowy i profesjonalny wspierają strategiczne cechy/przewagi Województwa Podkarpackiego, turystykę i współpracę transgraniczną.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Zapis 3.5 dotyczy rozbudowy ekosystemu innowacyjności, natomiast wskazane instytucje działają raczej w sferze badań i analiz.
	152.	4.7, str. 7	Dodanie punktu 4.7 "Stworzenie systemu dwujęzyczności od urodzenia i jego implementacja w systemie edukacji i wychowania na obszarze WP. Takie rozwiązanie długofalowo podniesie mobilność i kompetencję nowych generacji mieszkańców Podkarpacia".	Zapewnienie wychowania dzieci od najmłodszych lat w kulturze dwujęzyczności jest kluczowym wyzwaniem wzmacniających kompetencję nowych generacji mieszkańców Podkarpacia.	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis 4.3 otrzyma brzmienie: „4.3) Niezbędne jest zasadnicze przebudowanie systemu edukacji uwzględniające w kontekście europejskim: nowe zawody, zmodyfikowane zasadniczo trendy aktywności społeczeństwa na rynku pracy, sposoby świadczenia pracy, kompetencje językowe.”
	153.	10.3, str. 10	Dodać do punktu 10.3 „Zakłada się także tworzenie wspólnie z partnerami zagranicznymi Transgranicznych Obszarów Funkcjonalnych wzmacniających współpracę na rzecz rozwoju	Transgraniczne Obszary Funkcjonalne są nowym, sugerowanym przez Komisję Europejską innowacyjnym instrumentem wspierania rozwoju obszarów przygranicznych.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Część 10 Założeń odnosi się do zapisów KSRR. W tym dokumencie nie występuje

			obszarów przygranicznych województwa w oparciu o zasoby naturalne, kulturowe, społeczne i gospodarcze.”	Stowarzyszenie Euroregion Karpacki Polska zainicjowało tworzenie trzech takich obszarów na pograniczu polsko- słowackim, polsko-słowacko-ukraińskim i polsko - ukraińskim. Instrument ten wzmocni działania prorozwojowe, ułatwi i zdecentralizuje transgraniczne programowanie i realizację polityk rozwojowych, wzmocni wykorzystanie i synergię potencjałów obszarów przygranicznych Województwa Podkarpackiego.	pojęcie Transgranicznych Obszarów Funkcjonalnych.
	154.	13.8, str. 18	Zmodyfikować i rozwinąć punkt 13.8: „Należy stworzyć efektywny system współpracy w ramach Domu Marek Podkarpackich będącym integralną częścią systemu architektury Marki Karpackiej CARPATHIA, umożliwiającej integrację, komercjalizację i internacjonalizację potencjału turystycznego WP. System oparty jest na terytorialnej, zdecentralizowanej sieci współpracy tworzonej przez Stowarzyszenie Euroregion Karpacki Polska z szerokimi funkcjonalnymi powiązaniem kooperacyjnymi na poziomie karpackim i europejskim”	Stworzenie międzysektorowego systemu współpracy interesariuszy gospodarki turystycznej jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia sukcesu na konkurencyjnym rynku destynacji turystycznych w Europie. Marka Karpacka CARPATHIA posiada charakter domu marek (house of brands) umożliwiającą i wspierającą submarki zdefiniowane i zlokalizowane na obszarze Województwa Podkarpackiego. Efektywny, wspierany przez politykę samorządu województwa system uporządkuje, zintegruje, skomercjalizuje i umiędzynarodowi potencjał turystyczny regionu. Sieć współpracy zbudowana w oparciu o inteligentną specjalizację “Turystyka” pełnić będzie wiele dodatkowych funkcji regulujących i wspierających działalność	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

				gospodarczą oraz lokalne polityki rozwojowe. Koordynacja będzie podstawową funkcją, przeprowadzany obecnie przez SEKP audyt markowy, instytucjonalny i inwestycyjny na poziomie samorządów gminnych i powiatowych Województwa Podkarpackiego pozwoli zoptymalizować w oparciu o zweryfikowane profile społeczno - gospodarcze działania na rzecz aktywizacji potencjału turystycznego regionu. Powiązania międzynarodowe tworzonego systemu pozwolą na wprowadzanie na rynki zagraniczne produktów z obszaru Województwa Podkarpackiego.	
	155.	15, str. 20	<p>Uzupełnić w analizie SWOT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mocne strony: • 25 lat funkcjonowania struktury współpracy transgranicznej Euroregionu Karpackiego – najstarszej w Europie Środkowo – Wschodniej i największej w Unii Europejskiej • Zidentyfikowany na podstawie analizy i inwentaryzacji do Strategii Marki Karpackiej CARPATHIA potencjał przyrodniczy i kulturowy WP 	<ul style="list-style-type: none"> • Euroregion Karpacki jest wyrobioną przez ostanie ćwierć wieku marką znaną w Europie i Makroregionie Karpackim. Aktywność strony polskiej stwarza szanse na wdrażanie polskich inicjatyw na poziomie międzynarodowym • Strategia Marki Karpackiej CARPATHIA zdobędzie w kolejnej dekadzie pozycję lidera nowoczesnych, międzynarodowych 	<p>Uwaga zostanie uwzględniona częściowo. Zostaną dodane następujące zapisy:</p> <p>Mocne strony: wieloletnie doświadczenia Euroregionu Karpackiego – najstarszej struktury współpracy transgranicznej w Europie Środkowo – Wschodniej.</p> <p>Szanse: Centralne położenie województwa na obszarze objętego Inicjatywą Trójmorza,</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • Ujęcie zasobów Województwa Podkarpackiego w strategii Marki Karpackiej CARPATHIA • Szanse: • Uczestnictwo partnerów z obszaru WP w budowie oferty Marki Karpackiej CARPATHIA docelowo wprowadzanej na rynki globalne • Centralne położenie WP na obszarze Inicjatywy Trójmorza, budowa w oparciu o najstarszą strukturę trans graniczną obszaru inicjatywy Euroregionu Karpackiego kompetencji koordynacji rozwoju obszarów trans granicznych na obszarze Inicjatywy Trójmorza	<p>destynacji turystycznych w Europie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakłada się budowę kompetencji obszaru i instytucji karpackich zlokalizowanych na obszarze Województwa Podkarpackiego w ramach inicjatywy Trójmorza w zakresie turystyki i koordynacji rozwoju obszarów przygranicznych	
156.	17, str. 24, 25	<p>Uzupełnienie w Punkcie 17:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obszar Tematyczny 1 Gospodarka oparta na wiedzy: inteligentne specjalizacje województwa: turystyka • Obszar Tematyczny 2 Kapitał Ludzki i społeczny: odtwarzanie i budowanie tożsamości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe wzmacniające	<p>Uzupełnienia są konsekwencją uprzednio zaproponowanych zmian w treści dokumentu</p>	<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i nie mieszczą się w konwencji Założeń. Będą wykorzystane w trakcie prac nad Strategią. W odniesieniu do OSI, zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby</p>	

			<p>tworzenie marek terytorialnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodanie do obszarów strategicznej interwencji: Transgranicznych Obszarów Funkcjonalnych: Kremenaros, Ruthenia, Brama Przemyska 		się z trudnością doboru środków oddziaływania.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Stowarzyszenie Euroregion Karpacki Polska Prof. Józef Oleński, Dawid Lasek	157.	Str.3, wnioski p. 1.5,	W p. 1.5. dopisać Słowację i Białoruś	Województwo Podkarpackie spełnia istotną rolę w rozwoju euroregionów Karpaty i Bug. W Strategii należy uwzględnić wzmocnienie tej roli. Intensyfikacja współpracy euroregionalnej jest jednym z warunków rozwoju województwa	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Zapis 1.5 dotyczy oddziaływania na zewnętrznej granicy UE. Województwo podkarpackie nie ma granicy z Białorusią.
	158.	Str. 4, punkt 1.6.	W p. 1.6. dopisać na końcu punktu: (Euroregion Karpaty)	Konkretyzacja wniosku –	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowana uwaga zawiera się w ramach obecnego zapisu.
	159.	Str.4 wnioski p.2.2.	W p.2.2, dopisać: „Stąd potrzebna jest intensyfikacja badań transgranicznych i ...	Współpraca transgraniczna powinna być oparta o kompleksowe, systematyczne	Uwaga zostanie uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony.

				badania transgranicznych procesów społecznych i ekonomicznych oraz informacyjne i analityczne wspomaganie ze strony instytucji naukowych, w szczególności Centrum Badań Regionalnych i Transgranicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego	
160.	Str. 6, p. 3.4.	W p. 3.4. dopisać po słowie „regionu”: obejmujący obszary transgraniczne euroregionów Karpaty i Bug, a docelowo obszar Trójmorza	Gospodarka województwa jest w wielu dziedzinach powiązana przez procesy transgraniczne z innymi obszarami euroregionów. Realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych (m.in. Via Carpathia i Rail Carpathia) w ramach inicjatywy Trójmorza rozszerzy i wzmocni te powiazania. Kompleksowe naukowe wsparcie informacyjne jest warunkiem wyboru dobrych priorytetów rozwoju i środków ich realizacji. Bazą naukową i organizacyjną systemu monitorowania powinien być Instytut Trójmorza współpracujący z Centrum... UR	Uwaga nie zostanie uwzględniona Umiedzynarodowienie gospodarki wykracza poza obszar sugerowany w uwadze.	
161.	Str. 7, p.4.4.	Należy opracować i wdrożyć program dla młodzieży E+P+M: EDUKACJA+PRACA+MIESZKANIE, zwłaszcza w obszarach dezurbanizacji	Program E+P+M może zachęcić młodych ludzi do realizacji swoich celów życiowych na Podkarpaciu	Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.	
162.	Str. 8	p. 5.1. należy przewidzieć spadek znaczenia funduszy strukturalnych UE i innych źródeł zagranicznych w finansowaniu projektów	Polska stanie się wkrótce płatnikiem netto do UE. Ponadto będą stwarzane dla Polski trudności w dostępie do środków UE.	Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń W chwili obecnej brakuje	

			<p>rozwojowych. Dlatego priorytet finansowania ze środków UE powinny mieć projekty infrastrukturalne.</p> <p>p. 5.5. partnerstwo publiczno – prywatne nie sprawdza się w wypadku projektów infrastrukturalnych. Może mieć ograniczone zastosowanie dla lokalnych przedsięwzięć produkcyjno – usługowych w mikroskali</p>	<p>Doświadczenia partnerstwa publiczno – prywatnego w dziedzinie projektów infrastrukturalnych i dużych przedsięwzięć produkcyjnych są w Polsce negatywne – partner prywatny oczekuje szybkich zysków i przerzucenia ryzyka na partnera publicznego</p>	<p>wytycznych w zakresie możliwości finansowania projektów infrastrukturalnych ze środków UE.</p> <p>Uwaga do 5.5 ma charakter opinii indywidualnej.</p>
163.	Str. 9	<p>Należy przyjąć w strategii dla województwa jako priorytetowe te kierunki, które służą rozwojowi regionu.</p> <p>Należałoby odpowiednio przereagować punkty 6.1. i 6.2.</p>	<p>Priorytety lansowane w dokumentach UE odpowiadają interesom gospodarki niemieckiej. Nie ma uzasadnienia przyjmowanie ich dla Podkarpacia, zwłaszcza że w wielu wypadkach są one sprzeczne z interesami regionu i Polski jako całości, np. „walka z CO2” zamiast „walki z SO2” zatruwającej znacznie bardziej powietrze od CO2. Dwutlenek siarki jest produkowany przez elektrownie węgla brunatnego mające znaczny udział w energetyce niemieckiej, które zostały wyłączone z bilansu zanieczyszczeń powietrza</p>	<p>Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń Uwaga ma charakter opinii indywidualnej.</p>	
164.	Str.11. wnioski p. 8.1.	<p>p. 8.1. należy zwrócić uwagę na malejące znaczenie funduszy europejskich</p>	<p>Jak wspomniano wyżej, fundusze europejskie należy wykorzystać przede wszystkim dla przedsięwzięć infrastrukturalnych w dziedzinach:</p>	<p>Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń Uwaga ma charakter opinii indywidualnej.</p>	

				energetyka, transport, informatyzacja, edukacja, nauka, ochrona zdrowia, kultura i dziedzictwo narodowe, ekologia, wsparcie informacyjne administracji i biznesu.	
	165.	Str. 11, p. 8.3.	Wsparcie dla przedsiębiorczości powinno być realizowane poprzez tworzenie warunków infrastrukturalnych, a nie bezpośrednie finansowanie przedsięwzięć produkcyjno-usługowych	Finansowanie infrastruktury ze środków UE jest optymalne w warunkach regionu o wielkich potrzebach rozwoju infrastrukturalnego jak Podkarpacie	Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń Uwaga ma charakter opinii indywidualnej.
	166.	s. 15, p. 11.4.	p. 11.4. Do instytucji współpracujących warto dopisać stowarzyszenie Euroregion Karpacki – Polska	Euroregion Karpacki –Polska z siedzibą w Rzeszowie jest organizacją wiodącą w Euroregionie Karpaty oraz w Asocjacji Europejskich Regionów Transgranicznych (AEBR)	Uwaga zostanie uwzględniona, zapis zostanie zmodyfikowany.
	167.	s. 17, p. 12.3.	Należy wzmocnić infrastrukturę informacyjną monitoringu i analizy rozwoju regionu podkarpackiego, obszarów transgranicznych i euroregionalnych, uwzględnić zbudowanie - w oparciu o Centrum Badań Regionalnych i Transgranicznych UR - systemów informacji naukowej, technicznej i	Dobra baza informacyjna jest warunkiem racjonalnych decyzji programowych i zarządczych	Uwaga zostanie uwzględniona. Zostanie zmodyfikowany zapis 12.3) Rozwijana jest sieć współpracy instytucjonalnej, która służy wymianie danych, rozbudowie wiedzy o procesach społeczno-gospodarczych w regionie i jego

			statystycznej jako systemów informacji skierowującej (tzw. parainformacji) i faktograficznej obejmujących swoim zasięgiem także obszar transgraniczny, euroregion Karpaty, a docelowo obszar Trojmorza (dla wybranych dziedzin – informacja skierowująca) wspomagających administrację, biznes i analityków oraz naukowców ROT.		otoczeniu zewnętrznym. Ma to istotne znaczenie dla procesu społecznego wdrażania strategii wojewódzkiej.
168.	Str.19, p. 14.1.		Skreślić PKB jako wiodący miernik rozwoju regionu podkarpackiego	PKB w odniesieniu do województwa podkarpackiego nie jest dobrym miernikiem dla regionu, w którym decyduje sfera realna gospodarki, a nie sektor finansowy. Proponuje się, by powołać niewielki zespół naukowy, który opracuje „leading economic indicators” dla Podkarpacia i obszarów transgranicznych.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. PKB pozostaje wciąż głównym miernikiem gospodarki.
169.	ss.20-22		Analiza SWOT bardzo pożyteczna. Proponuje się przesunąć ją w tekście do początkowej części opracowania Założeń. Przy okazji warto przeanalizować poszczególne punkty SWOT pod kątem ich precyzji i priorytetów – kolejność punktów.	Analiza SWOT z metodologicznego punktu widzenia jest zwykle podstawą analiz i formułowania celów w strategii rozwoju. Należałoby także rozwinąć wnioski i rekomendacje wynikające z analizy SWOT	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Dokument został przygotowany w oparciu o spójną koncepcję. Brak wskazania konkretnych przesunięć w analizie SWOT.
170.	s. 24 - 25		Proponuje się nazwę obszaru tematycznego III – Infrastruktura techniczna.	Wymienione składniki tej infrastruktury są zaliczane do infrastruktury technicznej. Nie wyczerpują one listy systemów	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wskazano w tytule obszaru iż nie chodzi tylko o

			<p>Proponuje się zmienić nazwę obszaru tematycznego IV. Zamiast „Dostępność usług” proponuje się rozważyć nazwę „Infrastruktura społeczna i bezpieczeństwo” – dłuższe, ale oddaje istotę problemu.</p> <p>W obszarze tematycznym II warto uwzględnić „kapitał instytucjonalny”.</p>	<p>infrastrukturalnych warunkujących zrównoważony rozwój.</p> <p>Warunkiem dostępności usług społecznych, administracyjnych i bezpieczeństwa jest rozwój odpowiednich infrastruktur i ich spójność prawna, organizacyjna, informacyjna, zasobów ludzkich i technicznych.</p>	<p>infrastrukturę, ale jest ona narzędziem rozwoju.</p> <p>Uwaga nie zostanie uwzględniona. „Dostępność usług” lepiej wyraża treści zawarte w obszarze tematycznym.</p> <p>Uwaga nie zostanie uwzględniona. kapitał instytucjonalny mieści się w obszarze IV.</p>
	171.	s. 26 i nast. s. 34 - wnioski	<p>Proponuje się rozważyć dopisanie wniosku 18.4. Opracowanie studium foresight (2030 i dalej) obejmującego projekcję wpływu rozwoju infrastrukturalnego, na rozwój społeczny, ekonomiczny i pozycję Podkarpacia w kraju, euroregionie, obszarze trójmorza oraz w branżach innowacyjnych będących specjalizacją regionu.</p>	<p>Studium foresight jest bardzo pożyteczną metodą naukowej projekcji rozwoju branż i regionów. Z uwagi na indykatywny charakter projekcji studium foresight daje możliwość formułowania różnych wariantów rozwojowych, porównywania ich i wyboru strategii oraz ich zmiany w wypadku zaistnienia różnych okoliczności i czynników zewnętrznych. Centrum Badań Regionalnych i Transgranicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego mogłoby wnieść swój wkład do takiego studium. Studium foresight powinno być systematycznie aktualizowane. Z uwagi na charakter studium foresight koszt takich opracowań jest niewielki.</p>	<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona</p> <p>Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy i odnosi się raczej do badań i analiz, które mogą być narzędziem monitorowania i ewaluacji.</p>

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Urząd Statystyczny w Rzeszowie Barbara Błachut	172.	Cały dokument	Proszę sprawdzić dokument pod kątem błędów edytorskich i interpunkcyjnych.	W kilku miejscach brakuje kropek (m.in., str. 25) po zakończonych zdaniach oraz przecinków lub średników po wypunktowaniach (str. 24, 25). Występują też literówki, pisownia z małych i wielkich liter nie jest jednorodna. Słowo „Megatrendy” pisze się razem.	Uwaga zostanie uwzględniona
	173.	Str.19	Można uzupełnić dane o rok 2017.	Dane dla PKB dla Unii Europejskiej i regionów podane są dla 2016 r., a dostępne są już za 2017 r.	Uwaga nie zostanie uwzględniona w tej części prezentowane są wyniki badania, które nie obejmowało danych za 2017 r.
	174.	Str. 16	Zmienić stronę internetową ROTu na aktualną	W dokumencie widnieje archiwalna strona internetowa: www.monitorujpodkarpackie.pl	Uwaga zostanie uwzględniona
	175.	Str. 16	Analizując obecne zmiany możemy stwierdzić, że realizacja Strategii Zmierz w dalszym ciągu w dobrym kierunku, czego potwierdzeniem są oczekiwane zmiany zakładanych wskaźników.....	Proponuję zamienić słowo pozytywne na oczekiwane.	Uwaga zostanie uwzględniona
	176.	Str. 8	Priorytetem interwencji strukturalnej UE są obszary NUTS2	Od 2018 r. w odniesieniu do podziału statystycznego Polski na jednostki NUTS wprowadzone	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.

			odpowiadające regionom (województwa lub ich części),.....	zostały zmiany w podziałach wszystkich poziomów. Na poziomie NUTS 2 województwo mazowieckie, stanowiące dotychczas jedną jednostkę statystyczną tego poziomu, zostało podzielone na dwie jednostki statystyczne: region <i>Warszawski stołeczny</i> , który obejmuje Warszawę wraz z dziewięcioma powiatami: legionowskim, mińskim, nowodworskim, otwockim, wołomińskim, grodziskim, piaseczyńskim, pruszkowskim i warszawskim zachodnim; region <i>Mazowiecki regionalny</i> , który obejmuje pozostałą część województwa mazowieckiego.	Intencja zapisu Założeń jest precyzyjna.
177.	Str.21		<u>Słabe strony</u> - druga kropka –poprawić słowo <i>niewystarczająca</i> - przy luce kompetencyjnej pomiędzy zapotrzebowaniem na rynku pracy może warto wspomnieć dodatkowo o szkolnictwie zawodowym - zapis o ograniczonej dostępności do kultury wysokiej – nie do końca jest słuszny	Może warto zwrócić uwagę na to co dzieje się w przypadku szkolnictwa zawodowego również i na to czy istniejące szkoły branżowe pomagają w wypełnianiu luki kompetencyjnej na rynku pracy. W ostatnim okresie wrasta liczba osób uczestniczących w koncertach i przedstawieniach teatralnych, jest też więcej przedstawień w różnych miejscowościach województwa.	Uwaga nie zostanie uwzględniona Uwagi mają charakter opinii i nie zawierają konkretnych propozycji zapisu. Uwaga redakcyjna zostanie uwzględniona.
178.	str. 22		Wnioski i rekomendacje	Wniosek po przedstawionej analizie SWOT jest bardzo ogólny	Uwaga nie zostanie uwzględniona

					Uwaga ma charakter opinii i nie zawiera konkretnych propozycji zapisu.
	179.	Str. 27	Wyrzucić ostatnie zdanie „Program Polska Wschodnia + obejmuje w całości województwo podkarpackie”	Zdanie jest niepotrzebne. Powyżej zostało opisane jakie województwa należą do obszaru Polski Wschodniej	Uwaga zostanie uwzględniona
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Starostwo Powiatowe w Łąncucie Paweł Skoczowski Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Łąncuckiego	180.	Strona 13 10.5) Projekt KSRR 2030 rozwija model identyfikacji a następnie wspierania regionalnych inteligentnych specjalizacji, co powinno stać się także elementem strategii podkarpackiej do roku 2030.	W ramach zaproponowanego celu proponuję się uwzględnienie działań ukierunkowanych na uruchomienia dodatkowych instrumentów polityki rozwoju lokalnego. Pożądane działania w tym zakresie powinny opierać się na modelu integrującym wysiłki w obszarze edukacji zawodowej i kooperacji szkół wyższych z przedsiębiorcami w celu silniejszego zintegrowania programów nauczania zgodnie z wymaganiami branż wykorzystujących zaawansowane technologie w procesach produkcji.	Realizacja działań w proponowanej formule pozwoli na wzmocnienie kultury innowacyjności oraz pozwoli osiągnąć synergiczne korzyści w obszarach powiązanych z wzmocnieniem kapitału ludzkiego i budowaniem gospodarki opartej na wiedzy. Preferowane formy wsparcia mogłyby uwzględniać tworzenie programów edukacyjnych obejmujących: praktyczne zagadnienia związane z tworzeniem innowacyjnych rozwiązań, zajęcia nt prototypowania dla uczniów szkół zawodowych, szkolenia nt wymagań w zakresie certyfikacji wyrobów i dopuszczenia produktów oraz edukację na rzecz innowacji w zakresie ścieżek komercjalizacji.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Ta część Założeń przedstawia zapisy projektu KSRR, które należy uwzględnić w Strategii. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

				Należy rozważyć podjęcie działań służących stymulowaniu szeroko rozumianej edukacji inwestycyjnej na etapie edukacji w szkołach średnich i powiązanie tych działań z publicznymi instrumentami finansowania startupów oraz z aktywnością inwestycyjną i promocyjną funduszy Venture Capital. Wsparcie innowacji tworzonych przez studentów i startupy znajdujące się w fazie seed, poprzez regionalne instrumenty finansowe, może stanowić narzędzia komplementarne w zakresie obecnych programów realizowanych w ramach działania POPW 1.1.1. i 1.1.2. i działań podejmowanych przez aktualnie funkcjonujące w regionie Inkubatory i Aceleratory.	
	181.	Strona 14 11. Projekty strategiczne KSRR 2030 Innowacyjne partnerstwo terytorialne (opracowanie i przetestowanie nowych innowacyjnych instrumentów w celu minimalizowania/redukcji barier rozwojowych i	Budowa regionalnego dedykowanego instrumentu inwestycyjnego, którego strategia inwestycyjna opierałaby się na dokapitalizowaniu przedsiębiorstw typu startup, pozwoliłaby efektywnie zarządzać środkami finansowymi przewidzianymi na wsparcie innowacyjnych firm przy jednoczesnym powiązaniu tych narzędzi z praktyką rynkową i	Źródła finansowania dostępne dla startupów, które pochodzą ze środków uruchamianych w ramach projektów PARP należy powiązać z regionalnymi instrumentami wsparcia, dzięki czemu startupy w znajdujące się na etapie załączkowym oraz w fazie wzrostu mogłyby sięgnąć po dodatkowe środki pochodzące z budżetu województwa i tym samym zyskiwałyby realną szansę na	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Ta część Założeń przedstawia zapisy projektu KSRR, które należy uwzględnić w Strategii. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

		wzmocnienia aktywności gospodarczej w zdiagnozowanych niszach/potencjałach rozwojowych),	oczekiwaniemi inwestorów prywatnych.	przyśpieszenie procesu wprowadzania na rynek nowych produktów i usług. Zaproponowany instrument może zostać utworzony i być obsługiwany przez podmioty regionalne np. Podkarpacki Fundusz Rozwoju, którego działalność może stanowić bazę kompetencyjną dla tej formuły wsparcia.	
182.	Strona 18	<p>13.5) Inteligentne specjalizacje gospodarcze regionu dają szansę budowania silnej zdywersyfikowanej branżowo regionalnej gospodarki, zajmującej istotne miejsce w globalnym łańcuchu dostaw. Zwiększa się udział przemysłu w gospodarce regionu.</p> <p>13.6) Kluczowe jest utrzymanie wysokiej dynamiki wdrażania innowacji i poprawa efektywności tego procesu mierzona znacznie większą niż obecnie liczną patentów i kwotą przychodów z działalności innowacyjnej. Należy uwzględnić globalne trendy gospodarcze, w tym Przemysł 4.0, gospodarkę cyrkularną.</p>	<p>Utrzymanie wysokiej dynamiki wdrażania innowacji i poprawa efektywności tego procesu może zostać osiągnięta poprzez uruchomienie dodatkowego instrumentu tzw. "krótkiej ścieżki akcelacyjnej", która byłaby dedykowana dla przedsiębiorstw typu startup mających opracowane MVP i nastawionych na pozyskanie partnera działającego w regionie w celu akceleracji rozwiązania technicznego w ramach modelu kooperacji "regionalnych partnerstw technologicznych".</p>	<p>Projekty i rozwiązania techniczne tworzone przez przedsiębiorstwa typu startup będą mogły być rozwijane skuteczniej i szybkiej zostaną poddawane walidacji rynkowej. Etap uzyskania informacji zwrotnej od potencjalnych "biorców technologii" nt użyteczności rozwiązań w efekcie pozwoli szybciej wejść w fazę prac przemysłowych. Zaproponowany model "regionalnych partnerstw technologicznych" pozwoliłby na wykształcenie regionalnych "ścieżek komercjalizacji", które ożywiłyby podkarpacki ekosystem innowacji i preferowałyby model współpracy biznesowej oparty na bilateralnej relacji pomysłodawców z regionalnymi "biorcami technologii". Zakłada się, że synergia uzyskane poprzez zaproponowany instrument mogłyby objąć m.in. wzmocnienie kultury innowacji, powstawanie nowych specjalistycznych miejsc</p>	<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.</p>

				pracy, podniesienie kompetencji kadr przedsiębiorstw, ożywienie wynalazczości, zgłoszenia nowych patentów, a także wzmocnienie kultury innowacyjności w regionie.	
	183.	Strona 27 Program Polska Wschodnia+ Program Polska Wschodnia jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i ma służyć rozwojowi innowacyjności i konkurencyjności pięciu województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego. Z Programu dofinansowywane są projekty nastawione na biznes: aktywizacja startupów, wdrażanie innowacji w MŚP, zdobywanie zagranicznych rynków, rozwój firm z wykorzystaniem wzornictwa przemysłowego oraz projekty infrastrukturalne: drogi, ekologiczny transport miejski, koleje. Analiza dotychczasowego wsparcia w makroregionie pokazuje wyraźne efekty	Działania na rzecz wsparcia rozwoju startupów realizowane w ramach obecnej edycji POPW (I i II oś programu) powinny zostać wzmocnione poprzez regionalne instrumenty obejmujące wsparcie w zakresie walidacji rynkowej innowacji oraz partnerstwa technologiczne nastawione na akcelerację rozwiązań opracowywanych przez startupy.	Dzięki zaproponowanym rozwiązaniom przedsiębiorstwa typu startup będą mogły szybciej zakończyć fazę oceny rynkowej stworzonych rozwiązań oraz uzyskać informację zwrotną od "biorców technologii" na temat stworzonych produktów i usług. Informacja zwrotna na etapie posiadanego przez startup MVP stanowi istotny warunek dla dalszych prac w celu wprowadzenia rozwiązań na rynek, a model "regionalnego partnerstwa technologicznego" mógłby przyspieszyć ten proces. "Biorcy technologii" zyskaliby dodatkowe szanse na rozwój swojej działalności poprzez implementację rozwiązań w procesie akceleracji. Efekty programu mogłyby zaowocować znaczącym ulepszeniem istniejących oraz powstaniem nowych rozwiązań.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

		<p>rozwojowe, jednak skala zapóźnienia i problemy demograficzne sprawiają, że konieczne jest kontynuowanie programu wspierającego rozwój we wschodniej Polsce. Zakłada się, że interwencje realizowane w ramach programu powinny być w szczególności skoncentrowane na uzupełnieniu braków w wyposażeniu infrastrukturalnym, poprawie warunków rozwoju przedsiębiorczości i tworzeniu trwałych i dobrych jakościowo miejsc pracy, poprawie atrakcyjności inwestycyjnej całego makroregionu. Wpłynie to w efekcie na podniesienie konkurencyjności regionalnych gospodarek oraz długofalowe pobudzenie aktywności ekonomicznej. Program Polska Wschodnia + obejmuje w całości województwo podkarpackie.</p>			
--	--	--	--	--	--

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Gmina Nowa Dęba Sławomir Białas	184.	3. Mega-trendy światowe, jako istotna przesłanka dla nowej strategii wojewódzkiej	W związku z zmianami klimatycznymi należy uwzględnić kwestie wsparcia: - mieszkańców podkarpacia w zakresie odnawialnych źródeł energii. - samorządy w zakresie wykorzystania OZE między innymi w oświetleniu, inteligentnym zarządzaniu energią.	Zauważalny jest problem zmian klimatycznych lecz brak jednoznacznych działań w tym zakresie	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE ujęte zostało w obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.
	185.	4. Zmiany w Unii Europejskiej wyzwaniem dla Polski i województwa podkarpackiego	Należy ująć w strategii zapis wsparcia budownictwa mieszkaniowego w odniesieniu do mniejszych ośrodków miejskich celem zatrzymania procesów migracyjnych. Aby ograniczyć procesy migracyjne należy podjąć działania prorodzinne: wsparcie w zakresie opieki żłobkowej i przedszkolnej. Należy wprowadzić działania na rzecz rozwoju istniejących stref przemysłowych w zakresie przebudowy/dostosowania do aktualnych potrzeb	Gminy poniżej 20 tys. mieszkańców borykają się z problemem w zakresie posiadanych zasobów mieszkaniowych /komunalnych i socjalnych/, jak również infrastruktury zakresie opieki żłobkowej i przedszkolnej Istniejące tereny przemysłowe bazujące na kilkudziesięcioletniej infrastrukturze technicznej, powodują zahamowanie rozwoju istniejącym przedsiębiorcom.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

			przedsiębiorców i, istniejącej infrastruktury technicznej.		
186.	5. Znaczenie europejskiej polityki spójności, jako istotnego źródła współfinansowania rozwoju regionalnego Polski, w tym województwa podkarpackiego, po akcesji do Unii Europejskiej	Utrzymanie poziomu współfinansowania na poziomie 15% wkładu własnego, dla małych gmin poniżej 20 tys. mieszkańców	Jest wiele małych JST wymagających wsparcia w postaci możliwości skorzystania z funduszy EU, które mają ograniczone możliwości budżetowe.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Wskazano w dokumencie propozycje zmian w europejskiej Polityce Spójności. Decyzje dotyczące poziomu finansowania ze środków UE zostaną podjęte na poziomie UE.	
187.	10. Polityka regionalna Polski według propozycji projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030	Należy wprowadzić zapis dotyczący budowy nowej szybkiej drogi S9, łączącej Rzeszów z Warszawą, na odcinku do Radomia, jako najkrótszego połączenia stolicy Podkarpacia ze stolicą kraju.	Ujęcie takiej drogi w dokumentach strategicznych województwa, pozwoli na dalsze prace na szczeblu rządowym celem jej wybudowania.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.	
188.	17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 Obszar tematyczny II. Kapitał ludzki i społeczny Obszar tematyczny IV. Dostępność usług	Dodanie słów: rozwój instytucji kultury. Dodanie słów po rekreacji: sportu	Kapitał społeczny budowany jest również poprzez uczestnictwo mieszkańców w prowadzonych przedsięwzięciach kulturalnych. Należy ująć sport, oczywiście w zakresie prowadzonych działań w tym zakresie przez JST i ich jednostki organizacyjne. Gminy prowadzą szereg działań o charakterze sportowym w odniesieniu do mieszkańców swoich gmin.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane uwagi mieszczą się w ramach obecnych zapisów.	

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Gmina i Miasto Nisko Waldemar Ślusarczyk	189.	Pkt. 11 Projekty strategiczne KSRR 2030, Wnioski i rekomendacje pkt. 11.4), str. 15;	11.4 Projektowane zmiany systemu zarządzania rozwojem, w tym wprowadzenia nowych mechanizmów (kontrakty), powoduję, że niezwykle ważne będzie wzmocnienie form współpracy pomiędzy różnymi grupami interesariuszy. Istotne będzie wykorzystanie dotychczasowych regionalnych doświadczeń w tym zakresie – współpraca jednostek samorządu terytorialnego w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych, kooperacja podmiotów gospodarczych, regionalne platformy współpracy: Podkarpackie Forum Terytorialne, Podkarpacka Rada Innowacji, Rady Programowe programów strategicznych czy innych porozumień gmin, związków międzysamorządowych w celu współpracy w strategicznych obszarach rozwoju danego obszaru.	Ważnym elementem zmiany zarządzania rozwojem jest uwzględnienie nowych mechanizmów współpracy międzysamorządowej, nie tylko wychodzącej z obszaru MOF. Gminy o podobnej strukturze funkcjonalno – społecznej zawierają porozumienia o wzajemnej współpracy, budują wspólne strategie rozwoju, opierając się o potencjały i szanse rynkowe dla obszarów o strategicznym znaczeniu społeczno-gospodarczym. Tworzenie wspólnej platformy współpracy, rozszerzanie obszaru strategicznego wspólnego obszaru działania podejmowanego przez kilka gmin, stanowi nowoczesny i strategiczny model rozwoju społeczno – gospodarczego. Takim wyzwaniem z perspektywą rozwoju jest zawiązane Czwórporozumienie 4 kluczowych miast północnej części województwa podkarpackiego i świętokrzyskiego: Miasta Nisko, Sandomierz, Stalowa Wola i Tarnobrzeg. Porozumienie jest	Uwaga zostanie uwzględniona zapis zostanie zmodyfikowany.

				otwarte na współpracę z innymi gminami z tego obszaru.	
190.	Pkt. 13 Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podkarpackiego, Wnioski i rekomendacje pkt. 13.8), str. 18;	13.8) Potrzebne jest znacznie szersze niż dotąd wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego w rozwoju funkcji turystycznej województwa. Potrzebne są działania integrujące branżę turystyczną. Dywersyfikacja turystyki na terenie województwa, tworzenie alternatywnych ponadregionalnych produktów turystycznych opartych o walory i potencjał turystyczny, rewitalizacja miast w oparciu o tworzoną nową ofertę turystyczną.	W części północnej województwa podkarpackiego występują gminy z potencjałem do rozwoju nowych produktów turystycznych, często stanowiących doskonałą szansę do rewitalizacji zdegradowanych obszarów w wymiarze gospodarczym, społecznym i technicznym. Jednocześnie w tych gminach występuje oferta stanowiąca potencjał do rozwoju nowych produktów turystycznych, w sposób bezpośredni przyczyniający się do rozwoju tych obszarów. Przykładem jest potencjał Gminy i Miasta Nisko do rozwoju turystyki rekreacyjno – wypoczynkowej (zbiornik wodny z projektowanym tematycznym parkiem rozrywki i rekreacji), wykorzystanie tranzytowego położenia na trasie Warszawa – Bieszczady i uzupełnienie oferty turystycznej województwa o nowe produkty dla turystów i jednocześnie dla szerokiego rynku odbiorców z północnej części woj. podkarpackiego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.	
191.	Pkt. 13 Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podkarpackiego,	13.9) Kluczowym wyzwaniem dla rozwoju województwa jest równoważenie procesów rozwojowych, w związku z dającymi się zauważyć zróżnicowaniami na poziomie subregionalnym. Ważnym	W rozwoju województwa podkarpackiego, w tym w rozwoju ośrodków subregionalnych istotną rolę odgrywają również miasta i obszary znajdujące się w strefach funkcjonalnych społecznie i	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane uwagi mieszczą się w ramach obecnych zapisów. Regionalna polityka	

		Wnioski i rekomendacje pkt. 13.9), str. 19;	wyzwaniem jest również rozwój miast w strefach zewnętrznych miast subregionalnych, w tym projektowanie spójnego rozwoju obszarów subregionalnych wraz z ich strefami.	gospodarczo związanych z rozwojem miast subregionalnych. Ważnym strategicznym działaniem w tym obszarze jest budowanie wspólnej i spójnej strategii rozwoju tych obszarów, uwzględnianie rozwoju miast i gmin znajdujących się strefach miast subregionalnych. Mniejsze gminy i mniejsze miasta często posiadają potencjały, których nie będzie miało miasto subregionalne. W ten sposób wzajemna współpraca tworzy korzyści rozwojowe dla całego obszaru funkcjonalnego. Przykładem może być rozbudowa terenów inwestycyjnych oraz budowana oferta turystyczna na terenie gminy i miasta Nisko, które mogą stanowić doskonałą formę uzupełniającą ofertę inwestycyjną dla całego obszaru MOF Stalowa Wola.	miejska będzie rozwijana w obszarze tematycznym V.
192.	Pkt. 14. Produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca w województwie podkarpackim Wnioski i rekomendacje pkt. 14.3), str. 20;	14.3) Kluczowe będzie wzmacnianie funkcji gospodarczej regionalnych biegunów wzrostu oraz integracja ich obszarów oddziaływania. Kluczowe będzie również wzmacnianie nowych obszarów rozwoju gospodarczego, opartych o realizację wspólnych strategii rozwoju i koncentrację zintegrowanych działań podejmowanych przez kilka gmin w ramach współpracy.	Dla rozwoju województwa ważnym elementem jest również wspieranie działań podejmowanych przez jednostki samorządowe, które działają w ramach porozumień, związków międzygminnych w celu strategicznego rozwoju obszarów województwa podkarpackiego lub jego strategicznych branż lub produktów. Przykładem jest rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych lub porozumień gmin, jak Czwórporozumienie miast: Nisko,	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane uwagi mieszczą się w ramach obecnych zapisów.	

				Sandomierz, Stalowa Wola i Tarnobrzeg.	
193.	Pkt. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Mocne strony, str. 20;	<ul style="list-style-type: none"> Dostępne tereny inwestycyjne w głównych ośrodkach i obszarach gospodarczych woj. Podkarpackiego 	Dostępność do terenów inwestycyjnych jest na terenie województwa podkarpackiego jest bardzo mocno zróżnicowana. Świadczy o tym bardzo wysokie zróżnicowanie rozwoju społeczno – gospodarczego poszczególnych gmin i wysoce zróżnicowany poziom bezrobocia. Przykładem jest gmina Nisko, w której jest wysoki poziom bezrobocia, a tereny inwestycyjne dopiero są tworzone.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Tereny inwestycyjne znajdują się także poza głównymi ośrodkami gospodarczymi..	
194.	Pkt. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Słabe strony, str. 21	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczona dostępność do terenów inwestycyjnych na obszarach gmin o niższym wskaźniku rozwoju, o wysokim poziomie bezrobocia Ograniczona oferta turystyczna, rekreacyjno – wypoczynkowa w północnej części województwa podkarpackiego. 	Na terenach gmin, w których koncentrują się problemy społeczno – gospodarcze, często którego elementem jest wysoki wskaźnik bezrobocia, podstawowym problemem jest zbyt niski wskaźnik przedsiębiorczości. Dostęp do oferty pracy jest ograniczony m.in., poprzez ograniczoną dostępność do terenów inwestycyjnych, które do niedawna ograniczane były w głównej mierze do terenów objętych specjalnymi strefami ekonomicznymi. Zmiany ustawodawcze tworzą podstawy do rozwoju tego typu terenów w szczególności w gminach, w których poziom bezrobocia jest najwyższy. Północna część województwa podkarpackiego posiada zdecydowanie mniej korzystną	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane uwagi mieszczą się w ramach obecnych zapisów.	

				<p>oferę turystyczną od pozostałej części województwa. Na wskazanym obszarze zamieszkuje ponad 300 000 mieszkańców, dla których kluczową ofertą wypoczynku letniego jest zbiornik wodny w Tarnobrzegu oraz oferta turystyczna zlokalizowana na terenie województw ościennych (świętokrzyskie i lubelskie). Podejmowane działania strategiczne wymagają wsparcia tego terenu, zwłaszcza ze względu na potencjał społeczny tego obszaru.</p>	
	195.	<p>Pkt. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Szanse, str. 21-22</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa/rozwój strategicznych połączeń komunikacyjnych na terenie województwa podkarpackiego • Tworzenie nowych porozumień partnerstw międzysamorządowych 	<p>Szczególną szansą rozwojową dla wielu gmin regionu jest budowa ważnych szlaków komunikacyjnych, w tym budowa obwodnicy Stalowej Woli i Niska, budowa drogi ekspresowej S19 i S 74, a także położenie linii hutniczej szerokotorowej (LHS). W tym przypadku ważnym elementem jest planowana budowa bocznic kolejowej LHS wspierającej rozwój gospodarczo – inwestycyjny północnej części województwa, a także umożliwiające otwarcie się podkarpacia na rynki wschodnie w szczególności rynek azjatycki. Szansą dla rozwoju województwa jest również budowanie wspólnych koncepcji i strategii rozwoju ważnych obszarów o znaczeniu strategicznym dla rozwoju województwa. Szansą dla rozwoju</p>	<p>Uwaga zostanie uwzględniona częściowo. Jako szansa zostanie dodany zapis: „Tworzenie nowych porozumień samorządów i partnerstw”</p>

				północnej części województwa podkarpackiego jest zawiązanie współpracy w ramach Czwóroporozumienia Miast: Nisko, Sandomierz, Stalowa Wola i Tarnobrzeg.	
	196.	Pkt. 17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Str. 24	Obszar tematyczny I. Gospodarka oparta na wiedzy [nauka, badania i szkolnictwo wyższe (wysoko wykwalifikowane kadry); inteligentne specjalizacje województwa; innowacje i nowoczesne technologie (w tym w rolnictwie); gospodarka cyrkularna, rozwój terenów inwestycyjnych i parków biznesu]	W nawiązaniu do pkt. 6 formularza Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Słabe strony, str. 21 oraz do Pkt. 5. Formularza Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Mocne strony, str. 20. Obszary o wysokim poziomie bezrobocia wymagają wsparcia w postaci rozwoju terenów inwestycyjnych. Szansą dla tych obszarów jest zmiana ustawy o SSE, które daje podstawy do rozwoju przedsiębiorczości również na terenie mniejszych gmin.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane uwagi mieszczą się w ramach obecnych zapisów.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Związek Międzygminny „Ziemia Lubaczowska” Wiesław Kapel	197.	Pkt. 18, str. 34 przed wnioskami i rekomendacjami, po opisie obszaru gmin „Błękitnego Sanu” proponuję wprowadzić opis obszaru wsparcia Roztocza	Proponuję wprowadzenie następującego zapisu: Obszar Roztocza	Biorąc pod uwagę pozytywne wnioski płynące z realizacji Programu Strategicznego „Błękitny San” i Programu Strategicznego Rozwoju	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wyznaczone zostały jako OSI regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w

			<p>Roztocze charakteryzuje się w chwili obecnej słabą dostępnością komunikacyjną (zewnątrzną i wewnętrzną) będącą główną przyczyną niskiego stopnia rozwoju tego obszaru. Gminy położone na Roztoczu oraz w bezpośrednim jego sąsiedztwie, w związku z niedogodnościami komunikacyjnymi i infrastrukturalnymi mają duże problemy z ulokowaniem kluczowych inwestycji na swoich terenach oraz z rozwojem turystyki mającej dla nich istotne znaczenie gospodarcze.</p> <p>W kontekście powyższego zasadnym jest opracowanie Programu Strategicznego Rozwoju Roztocza, będącego dokumentem uszczegółowiającym zapisy Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030 w tym zakresie.</p> <p>Program obejmowałby swoim zasięgiem terytorialnym 8 gmin położonych na terenie powiatu lubaczowskiego.</p> <p>Program w szczególności zawierałby następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępność komunikacyjna – drogowa i kolejowa, 2. Rozwój funkcji turystycznych obszaru na bazie Uzdrowiska Horyniec, 	<p>Bieszczad oraz potwierdzenie zasadności kontynuacji tych programów w okresie do 2030 r. wniosek uważam za zasadny. Mając na uwadze szeroko rozumiany rozwój Roztocza należy opracować program rozwoju społeczno - ekonomicznego i kulturowego w kontekście utworzonego Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze UNESCO oraz wykorzystania Geoturystycznej Strefy Krawędziowej Roztocza Wschodniego. Ponadto dokument ten powinien uwzględniać niepowtarzalne walory krajobrazowe, przyrodnicze, wyjątkowe dziedzictwo geologiczne, potencjał geoturystyczny.</p> <p>W kontekście tych założeń istnieje uzasadniona potrzeba szczegółowego opisu stanu istniejącego oraz usystematyzowania działań w kierunku rozwoju obszaru Roztocza w oparciu o opracowane obszary wsparcia. Wprowadzenie do Strategii wnioskowanego programu korespondować będzie ponadto z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.), w której uwzględniono m.in. Roztoczańsko – puszczański obszar</p>	<p>kontekście równoważenia rozwoju a jako OSI krajowe obszary zagrożone trwałą marginalizacją.</p> <p>Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.</p>
--	--	--	---	--	--

			3. Dbałość o środowisko przyrodnicze i rozwój rolnictwa.	funkcjonalny jako jeden z typów obszarów strategicznej interwencji. Ujęcie Obszaru Rostocza w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego stanowiłoby o kompleksowym i spójnym podejściu do szeroko rozumianego rozwoju Rostocza.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie Kamil Duda Eulalia Chrzanowska	198.	Str. 3 pkt. 1.2	Propozycja zapisu: „Ważnymi elementami wdrażania strategii i programów regionalnych województwa stały się procedury dotyczące wyboru, finansowania, monitorowania i ewaluacji”	Usunięto słowo nowoczesne przed wyrazem procedury. Użycie słowa nowoczesne w stosunku do procedur urzędniczych wydaje się niefortunne.	Uwaga zostanie uwzględniona. Zapis zostanie zmieniony.
	199.	Str. 4 pkt. 2	Propozycja zapisu: „Po globalnym kryzysie gospodarczym, który był szczególnie dotkliwy dla państw Unii Europejskiej, następują istotne korekty...”	W dokumencie użyto 1. Sformułowania niepoprawnego „dotknął szczególnie dotkliwie...” 2. Sformułowania niezrozumiałego „Unię Europejską i niektóre jej państwa członkowskie” – co autor miał na myśli? Stąd też proponuje się uproszczenie zdania.	Uwaga zostanie uwzględniona. Zapis zostanie zmieniony.
	200.	Str. 6 pkt. 4	Propozycja zapisu: „Kryzys tożsamości Unii Europejskiej jest wyzwaniem dla jej przyszłości”	W tekście nazwano Unię Europejską jako ugrupowanie. Taki zwrot wydaje się niewłaściwy.	Uwaga zostanie uwzględniona. Zapis zostanie zmieniony.

	201.	Str. 6 pkt. 4	Propozycja zapisu „Konflikty zbrojne i napięcia polityczne mające miejsce poza UE generują dużą liczbę uchodźców i migrantów.”	W tekście użyto stwierdzenia, że konflikty zbrojne i napięcia polityczne mają miejsce na obszarach UE, co sugerowałoby bezpośrednie sąsiedztwo tychże. Natomiast uchodźcy i migranci pochodzą głównie z krajów niesąsiadujących bezpośrednio z UE. Dodatkowo usunięto słowo „potoki” w tym zdaniu, które zostało użyte w kontekście migrantów, co wydaje się nie na miejscu w takim dokumencie.	Uwaga zostanie uwzględniona częściowo. Zapis zostanie zmieniony, pozostanie sformułowanie „potoki”.
	202.	Str. 7 pkt. 4.3	Propozycja zapisu: „Niezbędne jest wsparcie systemu edukacji, które uwzględniłoby w kontekście europejskim: nowe zawody, zmodyfikowane zasadniczo trendy aktywności społeczeństwa na rynku pracy, sposoby świadczenia pracy”	W dokumencie użyto stwierdzenia „przebudowanie systemu edukacji”. Województwo podkarpackie nie ma możliwości przebudowania systemu, to rola Rządu RP. Natomiast JST mogą oddziaływać na system edukacji.	Uwaga zostanie uwzględniona. Zapis zostanie zmieniony z uwzględnieniem propozycji wynikających z uwag zgłoszonych przez inne podmioty.
	203.	Str. 18 pkt. 13.1	Propozycja zapisu: „Sytuacja demograficzna województwa podkarpackiego podlega, podobnie jak w całym kraju, niekorzystnym trendom, przy czym należy zwrócić uwagę, że jest ona lepsza niż w pozostałych regionach. Niekorzystne trendy demograficzne wpływać będą na zmniejszanie podaży pracy w województwie, a także wyzwaniem stanie się opieka nad osobami starszymi oraz wzrost	Stwierdzenie użyte w dokumencie, że sytuacja demograficzna jest względnie korzystna jest nieadekwatne do sytuacji, kiedy wskaźnik dzietności nie zapewnia zastępowalności pokoleń, utrzymuje się ujemne saldo migracji, z czego najliczniejszą migrującą grupą wiekową są osoby w wieku 25-29 lat oraz kiedy następują zmiany struktury wiekowej społeczeństwa, gdzie coraz większy odsetek osób, to osoby w wieku poprodukcyjnym.	Uwaga zostanie uwzględniona. Zapis zostanie zmieniony.

			zapotrzebowania na usługi medyczne”	Dodatkowo na str. 7 dokumentu wskazano, że wyzwaniem jest niekorzystny przebieg procesów demograficznych.	
	204.	Str. 18 pkt 13.2	Propozycja uzupełnienia punktu o dodatkowe zdanie: „Ograniczenie skali procesów migracyjnych może nastąpić poprzez tworzenie lepszych warunków pracy czy upowszechnianie alternatywnych form świadczenia pracy, jak na przykład telepraca. Takie działania wpływać będą na podnoszenie konkurencyjności podkarpackiego rynku pracy.”	Wskazano na jeden z czynników, które mogą zapobiegać zaistniałym problemom.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
	205.	Str. 19 pkt. 13.13	Propozycja uzupełnienia o dodatkowy wniosek/rekomendację: „W związku z obserwowaną luką kompetencyjną na rynku pracy przy jednoczesnym zagrożeniu zmniejszenia podaży pracy w województwie niezbędnym staje się jakościowe i ilościowe zasilenie rynku pracy poprzez wyposażenie obecnych i potencjalnych pracowników w kwalifikacje odpowiadające na potrzeby pracodawców (w tym zaktywizowanie osób biernych zawodowo). W celu minimalizowania luki kompetencyjnej należy także podjąć działania w obszarze edukacji, nie zapominając o	W całym dokumencie w zasadzie incydentalnie odniesiono się do kapitału ludzkiego w województwie. Strategia powinna jednak zwracać uwagę na ten aspekt, w zasadzie jako najważniejszy.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

			rozwijaniu wśród uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych, aby absolwenci szkół z łatwością odnaleźli się na rynku pracy”.		
	206.	Str. 19 pkt. 13.14	Propozycja uzupełnienia o dodatkowy wniosek/rekomendację: „Podniesienie jakości życia mieszkańców (dbałość o dobrobyt materialny, dobrostan fizyczny i psychiczny oraz poziom cywilizacyjny mieszkańców, niwelowanie różnic w wynagrodzeniach w stosunku do poziomu krajowego, a także oddziaływanie w zakresie poprawy warunków pracy oraz zapewnienie odpowiedniej jakości usług: zdrowotnych, społecznych, opiekuńczych, edukacyjnych)”	W całym dokumencie w zasadzie incydentalnie odniesiono się do kapitału ludzkiego w województwie. Strategia powinna jednak zwracać uwagę na ten aspekt, w zasadzie jako najważniejszy. W związku z tym zaproponowano, aby w założeniach do strategii wybrzmiało wyzwanie określone w diagnozie. Punkt ten wydaje się, że powinien być jednym z pierwszych, aby podkreślić, jak bardzo samorządowi województwa zależy na mieszkańcach.	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis zostanie dodany.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Teresa Pamuła - Radna Sejmiku Województwa Podkarpackiego	207.	Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście zrównoważonego rozwoju(Str. 34)	Program strategiczny dla Roztocza	Bardzo zaniedbana infrastruktura drogowa i kolejowa (modernizacja dróg 867, 865 do granicy z województwem lubelskim, budowa mostów). Zapobieganie wyludnianiu się miejscowości. Podniesienie dochodów mieszkańców.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wyznaczone zostały jako osi regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju a jako osi krajowe

					<p>obszary zagrożone trwałą marginalizacją.</p> <p>Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.</p>
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Marian Kapusta - Fundacja Polsko-Austriacka "Spichlerz Galicyjski" Rodziny Kapustów	208.	Pkt. 15 analiza SWOT, "Słabe strony", strona 21	Niski poziom retencji wód powierzchniowych będący skutkiem odejścia od retencji stałej na rzecz budowy tzw. suchych zbiorników przeciwpowodziowych - uniemożliwiających wykorzystanie najkorzystniejszych lokalizacji dla zbiorników wielofunkcyjnych ze stałym piętrzeniem - tak jak w przypadku zbiornika "Góra Ropczycka" w gm. Sędziszów Młp.	Konieczne jest powstanie mokrego zbiornika wielofunkcyjnego „Góra Ropczycka” na potoku Budzisz w m. Góra Ropczycka, Sędziszów Małopolski i Zagorzyce Górne, w gm. Sędziszów Małopolski, woj. Podkarpackie. Z uwagi na lokalizację planowanych w województwie zbiorników: „Kąty-Myscowa”, „Rudawka Rymanowska” oraz „Dukla” w obszarach chronionych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie – od lat ich budowa nie jest realizowana, a prace zatrzymano na etapie dokumentacji środowiskowej.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
	209.	Obszar tematyczny III, strona 25	Zwiększanie retencji poprzez budowę zbiorników wielofunkcyjnych ze stałą wodną, szczególnie w miejscu planowanych a niepowstałych tzw. suchych zbiorników przeciwpowodziowych -	Konieczne jest powstanie mokrego zbiornika wielofunkcyjnego „Góra Ropczycka” na potoku Budzisz w m. Góra Ropczycka, Sędziszów Małopolski i Zagorzyce Górne, w	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym

			<p>konieczna budowa zbiornika "Góra Ropczycka" ze stałym piętrzeniem wód</p>	<p>gm. Sędziszów Małopolski, woj. Podkarpackie.</p> <p>Planowany w latach 1993 – 2011 mokry zbiornik „Góra Ropczycka” na potoku Budzisz skutecznie poprawi stopień ochrony przeciwpowodziowej, bezpośrednio w zlewni rzeki Wielopolki, a pośrednio w zlewni rzeki Wisłoki, a także zapewni zasoby dyspozycyjne wody, które pomogą ograniczyć skutki zjawiska suszy, może służyć do produkcji energii elektrycznej, poprzez regulację przepływu przez jaz na rzece Wielopolka, gdzie planowana jest mała elektrownia wodna, a także przyczyni się do rozwoju gospodarczego regionu. Budowa mokrego zbiornika w naturalnej dolinie rzeki, bez konieczności wysiedlania mieszkańców i przebudowy infrastruktury jest jedynym korzystnym rozwiązaniem, który w sposób skokowy wpłynie na rozwój regionu.</p> <p>Z uwagi na lokalizację planowanych w województwie zbiorników: „Kąty-Myscowa”, „Rudawka Rymanowska” oraz „Dukla” w obszarach chronionych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie – od lat ich budowa nie jest realizowana, a prace zatrzymano na etapie dokumentacji środowiskowej.</p> <p>W gminie Sędziszów Małopolski nie zachodzi w ogóle retencjonowanie</p>	<p>etapie prac analitycznych nad Strategią.</p>
--	--	--	--	---	---

				<p>corocznego przepływu wód – a w skali powiatu jest to ułamek procenta – zatrzymywany jest on jedynie w kilkuhektarowym zbiorniku Kamionka na rzece Tuszynka, w gminie Ostrów. Gmina Sędziszów Małopolski całość wód do celów bytowych i komunalnych czerpie z ujęć wód podziemnych – i takie działanie, jak opisane powyżej, na dłuższą metę grozi suszą hydrogeologiczną na terenie gminy i brakami w dostawach wody dla mieszkańców i przemysłu.</p> <p>Na terenie gminy otwierane są nowe zakłady przemysłowe – przemysł metalowy – które posiadają znaczne zapotrzebowanie na wodę do procesów produkcyjnych.</p> <p>To wszystko powoduje, iż na terenie gminy powinno powstać alternatywne ujęcie wód powierzchniowych.</p> <p>W ostatnich latach nie prowadzono zalesień, ani nie był realizowany program małej retencji leśnej. Realizowanie małych zbiorników retencyjnych wody pitnej należy do działań zalecanych w planie zagospodarowania przestrzennego dla województwa podkarpackiego mających na celu zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wód oraz zapewnienie mieszkańcom województwa dostępu do dobrej</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>jakościowo i wystarczającej ilościowo wody do celów bytowych, gospodarczych i przemysłowych. Bez retencjonowania wody w lokalizacjach, które są odpowiednie do budowy zbiorników ze stałą retencją – takich jak zbiornik „Góra Ropczycka”, czy zbiornik „Kąty Myscowa”, nie uda się zrealizować zapowiadanego programu rozwoju dróg wodnych w Polsce. Po prostu w okresach letnich niżówek nie będzie zasilania dróg wodnych w wodę.</p> <p>Zwiększenie stopnia retencji sztucznej wód poprzez budowę zbiorników wodnych dla poprawy zaopatrzenia w wodę (wyrównanie przepływów) oraz tworzenia możliwości ograniczania skutków zjawisk ekstremalnych w przypadku ich wystąpienia (m.in. łagodzenie skutków susz)</p> <p>Budowa zbiorników małej retencji służyć ma zaspakajaniu różnych lokalnych potrzeb, w tym w zakresie zaopatrzenia w wodę, ochronę przed powodzią, rekreację itp.</p> <p>W warunkach wystąpienia zjawiska suszy mogą one być wykorzystywane dla łagodzenia tego stanu.</p> <p>Po wybudowaniu zbiornika wraz z systemem dystrybucji (rozprowadzenia wody), efekt</p>	
--	--	--	--	---	--

				wykorzystania w okresie suszy jest znaczący, zwłaszcza lokalnie.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Rafał Cencora - Fundacja Inup	210.	Strona 27 Program Polska Wschodnia+	Przygotowanie konkursów na wyłonienie regionalnych operatorów programów inkubacyjnych i akceleryacyjnych dla startupów w oparciu o specjalizacje regionalne których odbiorcami wypracowanych technologii i innowacji będą lokalne przedsiębiorstwa poszukujące rozwiązania w danych z góry określonych dziedzinach, zapewniając tym samym komercyjne wejście na rynek startupom poddawanych akceleracji.	Wytworzenie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami województwa podkarpackiego, stworzenie warunków tworzenia, rozwoju i wdrożeń innowacyjnych przedsiębiorstw i startupów. Dopływ specjalistów i innowacyjnych projektów do województwa, stałe dostarczanie nowych technologii dla firm z regionalnych. Ograniczenie migracji młodych ludzi poprzez stworzenie warunków do rozwoju małych firm i startupów z możliwością dynamicznego rozwoju i łatwego wejścia na rynek.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
	211.	Strona 14 11. Projekty strategiczne KSRR 2030	Przygotowanie instrumentów finansujących rozwój startupów w ramach finansowania 2 i 3 rundy w postaci zamkniętych funduszy inwestycyjnych	Instrumenty te pozwolą na rozwój projektów będących beneficjentami programu Platform startowych dla Polski wschodniej realizowanego w ramach programu polska wschodnia+. Posiadanie takich instrumentów w regionie pozwoli na wykształcenie jak i pozyskanie z poza Podkarpacia	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

				kadry w postaci brokerów innowacji, strategów, analityków.	
	212.	Strona 18 13.5) Inteligentne specjalizacje gospodarcze regionu dają szansę budowania silnej zdywersyfikowanej branżowo regionalnej gospodarki, zajmującej istotne miejsce w globalnym łańcuchu dostaw.	Przygotowanie projektów dla instytucji budujących świadomość rozwoju innowacji projektów startupowych oraz tworzących ekosystem startupowy. Budowanie świadomości u absolwentów podkarpackich uczelni we współpracy z IOB i uczelni poprzez serię wykładów których tematem są ścieżki rozwoju startupów, finansowania projektów i metod aplikacji do programów akceleracyjnych i inkubacyjnych. Budowa ekosystemu startupowego poprzez realizację cyklicznych wydarzeń typu Startupweekend, startupCamp, corocznego wydarzenia międzynarodowej rangi dla startupów VC oraz firm poszukujących innowacji (odbiorców technologii)	Działania te potęgują wiedzę u absolwentów podkarpackich uczelni na temat tworzenia i realizacji startupów metody komercjalizacji, oraz metod poszukiwania i aplikowania do programów inkubacyjnych i akceleracyjnych. Budowa ekosystemu realizuje światowy trend pozyskiwania i realizacji startupów dla danego rejonu odpowiednia narzędzia w postaci opisywanych działań kształtują optykę na rejon Podkarpacia co się przekłada na wzrost zainteresowania Podkarpaciem jako silnym miejscem rozwoju dla startupów.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Maria Lignar Mariusz Chmiel - Związek Gmin Dorzecza Wisłoki	213.	Pkt 18 Terytorializacja polityki rozwoju województwa-wstępna propozycja regionalnych	Dodać kolejny OSI : „Obszar Gmin Dorzecza Wisłoki” Związek Gmin Dorzecza Wisłoki posiada „Program poprawy czystości zlewni rzeki Wisłoki” oraz	Zasadnym jest kontynuacja realizacji tych programów, co wymaga szczególnego wsparcia z uwagi na trudną sytuację finansową gmin i brak możliwości	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wyznaczone zostały jako OSI regionalne obszary wymagające

		Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) Str.33	„Plan gospodarki niskoemisyjnej” – spójne z systemem krajowego programowania i polityki rozwoju, ich realizacja odbywa się przy wykorzystaniu środków Krajowych i Regionalnych Programów Operacyjnych, Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.”	realizacji tych zadań ze środków własnych gmin. Kontynuacja programu daje szansę na likwidację barier, dalszą poprawę jakości środowiska, rozwój turystyki, wyrównywanie szans. Część zadań z Programów ujęta jest w Kontrakcie Terytorialnym Województwa Podkarpackiego w dokumencie strategicznym pod nazwą „Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego” na lata 2014-2020. Strategia ta ujęta była w raporcie badawczym Komisji Europejskiej jako dobra praktyka: „Territorial Agenda 2020 Put In Practice- Enhancing The Efficiency And Effectiveness Of Cohesion Policy By A Place-Based Approach”. Gminy nie uzyskały wsparcia w ramach Kontraktu Terytorialnego.	szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju a jako OSI krajowe obszary zagrożone trwały marginalizacją. Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Zenon Swatek – Powiat Lubaczowski (dodatkowo do formularza załączono: mapy Roztocza, List intencyjny z 6 czerwca 2019 r.	214.	Pkt. 18, str. 34 przed wnioskami i rekomendacjami po opisie obszaru gmin „Błękitnego	Proponuję wprowadzenie następującego zapisu: Obszar Roztocza Roztocze charakteryzuje się w chwili obecnej słabą	Biorąc pod uwagę pozytywne wnioski płynące z realizacji Programu Strategicznego “Błękitny San” i Programu Strategicznego Rozwoju	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wyznaczone zostały jako OSI regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w

<p>w sprawie współpracy między powiatem tomaszowskim i powiatem lubaczowskim, Deklarację współpracy z dnia 8 maja 2019 r. pomiędzy Województwem Podkarpackim i Województwem Lubelskim na rzecz wzmocnienia spójności oraz zrównoważonego rozwoju obu Regionów).</p>		<p>Sanu" proponuję wprowadzić opis obszaru wsparcia Roztocza</p>	<p>dostępnością komunikacyjną (zewnątrzną i wewnętrzną) będącą główną przyczyną niskiego stopnia rozwoju tego obszaru. Gminy położone na Roztoczu oraz w bezpośrednim jego sąsiedztwie, w związku z niedogodnościami komunikacyjnymi i infrastrukturalnymi mają duże problemy z ulokowaniem kluczowych inwestycji na swoich terenach oraz z rozwojem turystyki mającej dla nich istotne znaczenie gospodarcze. W kontekście powyższego zasadnym jest opracowanie Programu Strategicznego Rozwoju Roztocza będącego dokumentem uszczegóławiającym zapisy Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030 w tym zakresie. Program obejmowałby swoim zasięgiem terytorialnym 8 gmin położonych na terenie powiatu lubaczowskiego. Program w szczególności zawierałby następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępność komunikacyjna - drogowa i kolejowa, 2. Rozwój funkcji turystycznych obszaru na 	<p>Bieszczad oraz potwierdzenie zasadności kontynuacji tych programów w okresie do 2030 r. wnioski uważam za zasadny. Mając na uwadze szeroko rozumiany rozwój Roztocza należy opracować program rozwoju społeczno - ekonomicznego i kulturowego w kontekście utworzonego Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze UNESCO oraz wykorzystania Geoturystycznej Strefy Krawędziowej Roztocza Wschodniego. Ponadto dokument ten powinien uwzględniać niepowtarzalne walory krajobrazowe, przyrodnicze, wyjątkowe dziedzictwo geologiczne, potencjał geoturystyczny. W kontekście tych założeń istnieje uzasadniona potrzeba szczegółowego opisu stanu istniejącego oraz usystematyzowania działań w kierunku rozwoju obszaru Roztocza w oparciu o opracowane obszary wsparcia. Wprowadzenie do Strategii wnioskowanego programu korespondować będzie ponadto z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.), w której uwzględniono m.in.</p>	<p>kontekście równoważenia rozwoju a jako OSI krajowe obszary zagrożone trwałą marginalizacją.</p> <p>Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.</p>
---	--	--	---	---	--

			bazie terenów w otoczeniu Uzdrowiska Horyniec, 3. Dbłość o środowisko przyrodnicze i rozwój rolnictwa.	Roztoczańsko - puszczański obszar funkcjonalny jako jeden z typów obszarów strategicznej interwencji. Ujęcie Obszaru Rztocza w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego stanowiłoby o kompleksowym i spójnym podejściu do szeroko rozumianego rozwoju Rztocza.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Powiat Tarnobrzski Jerzy Sudół – Starosta Tarnobrzski	215.		<p>Zadanie i tematy do strategii Woj. Podkarpackiego na lata 2021-2027</p> <p>I. Modernizacja drogi nr 9, rondo w Nowej Dębie m.in. pod potrzeby poligonu. Chodnik wzdłuż drogi krajowej + trasa rowerowa.</p> <p>2. Budowa chodników i ścieżek rowerowych wzdłuż dróg wojewódzkich. Program dotacji do budowy chodników i ścieżek rowerowych przy drogach powiatowych i gminnych.</p> <p>3. Poprawa i budowa infrastruktury specjalnych stref przemysłowych i ośrodków produkcyjnych Nowa Dęba, Gorzyce, Wola Baranowska.</p>		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

			<p>4. Rozbudowa i modernizacja szpitala powiatowego - budowa bloku operacyjnego, Centrum Zdrowia Psychicznego w Nowej Dębie.</p> <p>5. Dalsza przebudowa wałów na rzekach: Wisła, San, Trzesniówka, Babulówka, Łęg, w Gminach Gorzyce, Baranów Sandomierski i Grębów w celu zabezpieczenia przeciwpowodziowego.</p> <p>6. Budowa zbiornika retencyjnego w Krawcach w gminie Grębów.</p> <p>7. Tworzenie kierunków pielęgniarstwa i opiekunów medycznych w szkołach wyższych.</p> <p>8. Baranów Sandomierski jako atrakcja turystyczna w Województwie Podkarpackim. Zamek w Baronowie jako perła na mapie turystycznej Polski.</p> <p>8. Promocja kultury lasowiackiej.</p> <p>9. Budowa mostu na Sanie.</p> <p>10. Stworzenie warunków prawnych do wydobywania piasku z międzywala Wisły, co umożliwi żeglugę śródlądową i zmniejszy zagrożenie powodziowe.</p> <p>11. Budowa promenady z mariną i portu na Wiśle w Baranowie Sandomierskim.</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>12. Budowa portu turystycznego u ujścia Łęgu w Gorzycach.</p> <p>13. Połączenie kolejowe linii 25 Mielec-Tarnobrzeg z Wolą Baranowską</p> <p>14. Połączenie kolejowe linii 71 z Centralnym Portem Lotniczym.</p> <p>15. Promocja produktów regionalnych.</p> <p>16. Droga szybkiego ruchu między Baranowem Sandomierskim a Nową Dębą od 9 w Nagnajowie do 9 w okolicy Huty Komorowskiej.</p> <p>17. Zapewnienie środków na uzbrojenie terenów peryferyjnych względem Rzeszowa pod budownictwo mieszkaniowe w celu zahamowania odpływu młodych ludzi z Podkarpacia.</p> <p>18. Szybsze diagnozowanie i reagowanie na zmiany następujące na rynku pracy.</p> <p>19. Brak środków na niezbędną infrastrukturę do realizacji świadczeń medyczno - opiekuńczych na rzecz osób starszych.</p>		

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Albert Hawrylak - Gmina Wielkie Oczy	216.	Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju (s. 31)	Obszary przylegające bezpośrednio do granicy państwa powinny być w pierwszej kolejności wspierane w ramach RPO 2020-2030, dzięki czemu likwidacja barier rozwoju, będzie skuteczna.	Wcześniej wspomniane „Obszary przylegające bezpośrednio do granicy państwa” w tym Gmina Wielkie Oczy muszą zmagać się z dodatkowym utrudnieniem jakim jest odległość do innych aglomeracji. Zasięg obszaru działania przedsiębiorców jest o połowę mniejszy niż w gminach położonych na zachód od granicy państwa. Konsekwencją tego jest brak zakładów pracy, zainteresowania przedsiębiorców, starzejące się społeczeństwo, emigracja mieszkańców do innych miast oraz państw w celach zarobkowych, coraz poważniejsze problemy mieszkańców z płynnością finansową. Patrząc z perspektywy mojej gminy, szansą jest wykorzystanie dużych powierzchni i naturalnych zasobów np. poprzez nacisk na turystykę, wspieranie przedsiębiorców, montaż instalacji fotowoltaicznych, systemów solarnych, biologicznych oczyszczalni ścieków, budowa farm fotowoltaicznych.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wyznaczone zostały jako OSI regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju a jako OSI krajowe obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Waldemar Ślusarczyk – Burmistrz Gminy i Miasta Nisko	217.		Wniosek dotyczący włączenia do prac analitycznych i diagnostycznych przygotowywanej Strategii analizy SWOT propozycje celów strategicznych w odniesieniu do rozwoju Czwórmieścia (Tarnobrzeg, Stalowa Wola, Sandomierz i Nisko) - dokumenty w załączniku		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. W Założeniach znajdują się zapisy dotyczące mechanizmów partnerstwa, jak również przedstawiona została koncepcja regionalnej polityki miejskiej z uwzględnieniem oddziaływania miast. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Prezydent Miasta Tarnobrzega Dariusz Bożek	218.	9. Modyfikacja polityki społeczno-gospodarczej Polski na lata 20-te XXI wieku wynikająca ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, str. 11-12.	Wskazano, że w Polsce nie powstał spójny multimodalny system transportowy. SOR zakłada zwiększenie dostępności transportowej w różnych skalach przestrzennych oraz poprawę warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i	Bezsprzecznie jednym z najistotniejszych kroków służących realizacji pryncypium zrównoważonego rozwoju będzie stworzenie kręgosłupa transportowego, zapewniającego sprawną komunikację wewnętrzną pomiędzy miastami tworzącymi	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.

			<p>pasażerów. Urzeczywistnienie koncepcji Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym nowych linii kolejowych (tzw. Szprych) wchodzących w skład Komponentu Kolejowego CPK musi nastąpić w sposób włączający w nowoczesną sieć kolejową możliwie dużej liczby mieszkańców i ośrodków.</p>	<p>Czwórmieście, tj. ciągu – Sandomierz – Tarnobrzeg – Stalowa Wola – Nisko. Wydaje się, że tę rolę może spełnić magistrała drogowo-kolejowa, wpinająca się w planowaną trasę ekspresową S74, oraz mogąca biec wspólnym przebiegiem na dużych fragmentach nowa szybka trasa kolejowa wpisująca się w tzw. Komponent Kolejowy CPK (szprycha Warszawa/CPK – Radom – Sandomierz – Tarnobrzeg – Stalowa Wola – Nisko – Rzeszów). W tym kontekście należy podkreślić, że koncepcja ta została przekazana szeregowi podmiotów, w tym m.in. władzom Województwa Podkarpackiego oraz Województwa Świętokrzyskiego, spółce celowej odpowiedzialnej za projekt, tj. Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o., i spotkała się z pozytywnym odbiorem. Strategicznym interesem samorządów formujących Czwórmieście będzie uwzględnienie projektu Szprychy (w orientacyjnym przebiegu Jakubowice – Sandomierz Zachodni – most na Wiśle wspólny z trasą S74 - Tarnobrzeg – Stalowa Wola wraz z nową linią Nisko-Rzeszów) aspektu w projektowanej Strategii Podkarpacie 2030.</p>	<p>Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>
--	--	--	--	--	--

	219.	Pkt. 11 Projekty strategiczne KSRR 2030, Wnioski i rekomendacje pkt. 11.4), str. 15;	11.4 Projektowane zmiany systemu zarządzania rozwojem, w tym wprowadzenia nowych mechanizmów (kontrakty), powodują, że niezwykle ważne będzie wzmacnianie form współpracy pomiędzy różnymi grupami interesariuszy. Istotne będzie wykorzystanie dotychczasowych regionalnych doświadczeń w tym zakresie – współpraca jednostek samorządu terytorialnego w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych, kooperacja podmiotów gospodarczych, regionalne platformy współpracy: Podkarpackie Forum Terytorialne, Podkarpacka Rada Innowacji, Rady Programowe programów strategicznych czy innych porozumień gmin, związków międzysamorządowych, w tym w szczególności o charakterze ponadregionalnym i międzywojewódzkim, w celu współpracy w strategicznych obszarach rozwoju danego obszaru.	Ważnym elementem zmiany zarządzania rozwojem jest uwzględnienie nowych mechanizmów współpracy międzysamorządowej, nie tylko wychodzącej z obszaru MOF. Gminy o podobnej strukturze funkcjonalno – społecznej zawierają porozumienia o wzajemnej współpracy, budują wspólne strategie rozwoju, opierając się o potencjały i szanse rynkowe dla obszarów o strategicznym znaczeniu społeczno-gospodarczym. Tworzenie wspólnej platformy współpracy, rozszerzanie obszaru strategicznego wspólnego obszaru działania podejmowanego przez kilka gmin, stanowi nowoczesny i strategiczny model rozwoju społeczno – gospodarczego. Takim wyzwaniem z perspektywą rozwoju jest zawiązane Czwórporozumienie 4 kluczowych miast północnej części województwa podkarpackiego i świętokrzyskiego: Miasta Nisko, Sandomierz, Stalowa Wola i Tarnobrzeg. Porozumienie jest otwarte na współpracę z innymi gminami i jednostkami samorządu terytorialnego z tego obszaru.	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis zostanie zmodyfikowany.
	220.	Pkt. 13 Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podkarpackiego,	13.8) Potrzebne jest znacznie szersze niż dotąd wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego w rozwoju funkcji turystycznej województwa.	W części północnej województwa podkarpackiego występują gminy z potencjałem do rozwoju nowych produktów turystycznych, często stanowiących doskonałą szansę do	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu Zapis 13.8) zostanie zmodyfikowany, natomiast do

		Wnioski i rekomendacje pkt. 13.8), str. 18;	Potrzebne są działania integrujące branżę turystyczną. Dywersyfikacja turystyki na terenie województwa, tworzenie alternatywnych ponadregionalnych produktów turystycznych opartych o walory i potencjał turystyczny, rewitalizacja miast w oparciu o tworzoną nową ofertę turystyczną.	rewitalizacji zdegradowanych obszarów w wymiarze gospodarczym, społecznym i technicznym. Jednocześnie w tych gminach występuję oferta stanowiąca potencjał do rozwoju nowych produktów turystycznych, w sposób bezpośredni przyczyniający się do rozwoju tych obszarów. Przykładem jest potencjał samorządów formułujących Czwórmieście (m.in. Gminy i Miasta Nisko, Tarnobrzega) do rozwoju turystyki rekreacyjno – wypoczynkowej. Przykładami projektów mogą być m.in.: zbiornik wodny z projektowanym tematycznym parkiem rozrywki i rekreacji, wykorzystanie tranzytowego położenia na trasie Warszawa – Bieszczady i uzupełnienie oferty turystycznej województwa o nowe produkty dla turystów i jednocześnie dla szerokiego rynku odbiorców z północnej części woj. podkarpackiego.	rewitalizacji odnoszą się inne zapisy dotyczące miast i obszarów wiejskich.
221.	Pkt. 13 Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podkarpackiego, Wnioski i rekomendacje pkt. 13.9), str. 19;	13.9) Kluczowym wyzwaniem dla rozwoju województwa jest równoważenie procesów rozwojowych, w związku z dającymi się zauważyć zróżnicowaniami na poziomie subregionalnym. Ważnym wyzwaniem jest również rozwój miast w strefach zewnętrznych miast subregionalnych, w tym projektowanie spójnego rozwoju	W rozwoju województwa podkarpackiego, w tym w rozwoju ośrodków subregionalnych istotną rolę odgrywają również miasta i obszary znajdujące się w strefach funkcjonalnych społecznie i gospodarczo związanych z rozwojem miast subregionalnych. Ważnym strategicznym działaniem w tym obszarze jest budowanie	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Zgłoszona uwaga mieści się w ramach obecnego zapisu.	

			obszarów subregionalnych wraz z ich strefami.	wspólnej i spójnej strategii rozwoju tych obszarów, uwzględnianie rozwoju miast i gmin znajdujących się strefach miast subregionalnych. Mniejsze gminy i mniejsze miasta często posiadają potencjały, których nie będzie miało miasto subregionalne. W ten sposób wzajemna współpraca tworzy korzyści rozwojowe dla całego obszaru funkcjonalnego. Przykładem może być rozbudowa terenów inwestycyjnych oraz budowana oferta turystyczna na terenie ośrodków formujących Czwórmieście.	
222.	Pkt. 14. Produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca w województwie podkarpackim Wnioski i rekomendacje pkt. 14.3), str. 20;	14.3) Kluczowe będzie wzmacnianie funkcji gospodarczej regionalnych biegunów wzrostu oraz integracja ich obszarów oddziaływania. Kluczowe będzie również wzmacnianie nowych obszarów rozwoju gospodarczego, opartych o realizację wspólnych strategii rozwoju i koncentrację zintegrowanych działań podejmowanych przez kilka gmin w ramach współpracy, w tym również przez jednostki samorządu terytorialnego położone w sąsiadujących regionach (województwach).	Dla rozwoju województwa ważnym elementem jest również wspieranie działań podejmowanych przez jednostki samorządowe, które działają w ramach porozumień, związków międzygminnych w celu strategicznego rozwoju obszarów województwa podkarpackiego lub jego strategicznych branż lub produktów. Przykładem jest rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych lub porozumień gmin, jak Czwórporozumienie miast: Nisko, Sandomierz, Stalowa Wola i Tarnobrzeg. W kontekście szczególnej roli wynikającej z położenia 4 Miast na styku województw, istotnym będzie odnotowanie w „Założeniach...” postulatu promowania działań wykraczających poza ramy jednego	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis zostanie dodany.	

				regionu (województwa). Premiowanie współpracy międzyregionalnej zapobiega marginalizacji ośrodków położonych bliżej granic województwa, minimalizując efekt zwiększonej odległości od zasobów zlokalizowanych w stolicy województwa a maksymalizując szanse, jakie mogą się pojawiać dzięki połączeniu zasobów dwóch lub większej ilości regionów.	
	223.	Pkt. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Mocne strony, str. 20;	<ul style="list-style-type: none"> • Dostępne tereny inwestycyjne w głównych ośrodkach i obszarach gospodarczych woj. Podkarpackiego • Korzystne rozłożenie sieci osadniczej - możliwość tworzenia ponadregionalnych biegunów wzrostu w oparciu o ośrodki zlokalizowane zarówno na terenie województwa podkarpackiego, jak również województw ościennych. Przykładem takiego bieguna wzrostu może być Czwóriasto, składające się z miast: Stalowa Wola, Tarnobrzeg, Nisko oraz Sandomierz, którego potencjał demograficzny jest porównywalny z 	Dostępność do terenów inwestycyjnych jest na terenie województwa podkarpackiego jest bardzo mocno zróżnicowana. Świadczy o tym bardzo wysokie zróżnicowanie rozwoju społeczno – gospodarczego poszczególnych gmin i wysoce zróżnicowany poziom bezrobocia. Przykładem jest gmina Nisko, w której jest wysoki poziom bezrobocia, a tereny inwestycyjne dopiero są tworzone. Z kolei w innych ośrodkach istniejące tereny inwestycyjne nie są dostatecznie dobrze skomunikowane.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Propozycje zapisu są zawężeniem zakresu pojęciowego. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

			<p>potencjałem regionu Rzeszowa (354 tys. mieszkańców vs. 353 tys. mieszkańców, licząc razem z powiatami okalającymi w/w miasta).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urozmaicenie potencjału w zakresie zasobów rekreacyjno-turystycznych. 		
224.	Pkt. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Słabe strony, str. 21	<ul style="list-style-type: none"> • Polaryzacja rozwoju, polegająca na zauważalnej koncentracji zasobów rozwojowych w rejonie Rzeszowa, przy jednocześnie istotnie niższych zasobach kierowanych w kierunku ośrodków położonych na rubieżach województwa, w tym w kierunku miast zakwalifikowanych do grupy „tracących funkcje”. • Ograniczona dostępność do terenów inwestycyjnych na obszarach gmin o niższym wskaźniku rozwoju, o wysokim poziomie bezrobocia • Ograniczona oferta turystyczna, rekreacyjno – wypoczynkowa w północnej części województwa podkarpackiego. 	<p>Na terenach gmin, w których koncentrują się problemy społeczno – gospodarcze, często którego elementem jest wysoki wskaźnik bezrobocia, podstawowym problemem jest zbyt niski wskaźnik przedsiębiorczości. Dostęp do oferty pracy jest ograniczony m.in., poprzez ograniczoną dostępność do terenów inwestycyjnych, które do niedawna ograniczane były w głównej mierze do terenów objętych specjalnymi strefami ekonomicznymi. Zmiany ustawodawcze tworzą podstawy do rozwoju tego typu terenów w szczególności w gminach, w których poziom bezrobocia jest najwyższy. Północna część województwa podkarpackiego posiada zdecydowanie mniej korzystną ofertę turystyczną od pozostałej części województwa. Na wskazanym obszarze zamieszkuje ponad 300 000 mieszkańców, dla których kluczową ofertą wypoczynku letniego jest Jezioro</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi jest zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac nad Strategią.</p>	

			<ul style="list-style-type: none"> Trudna sytuacja demograficzna wybranych regionów województwa (w tym regionu Czwórmieście), istotny spadek liczby młodych mieszkańców (ponad 8% w latach 2012-2017). 	Tarnobrzskie oraz oferta turystyczna zlokalizowana na terenie województw ościennych (świętokrzyskie i lubelskie). Podejmowane działania strategiczne wymagają wsparcia tego terenu, zwłaszcza ze względu na potencjał społeczny tego obszaru.	
	225.	Pkt. Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Szanse, str. 21-22	<ul style="list-style-type: none"> Budowa/rozwój strategicznych połączeń komunikacyjnych na terenie województwa podkarpackiego, tworzących spójną siatkę komunikacji (kolejowej i drogowej) zarówno wewnętrznej, jak i z ośrodkami ościennymi. Tworzenie nowych porozumień partnerstw międzysamorządowych Zmiany tradycyjnych modeli biznesowych w wielu branżach, skutkujące de facto tworzeniem nowych rynków, na których można zaistnieć. Przykładami takich rynków mogą być m.in. zagadnienia związane z czystą energią, elektromobilnością, nowymi technologiami, ekonomią współdzielenia. 	Szczególną szansą rozwojową dla wielu gmin regionu jest budowa ważnych szlaków komunikacyjnych, w tym budowa obwodnicy Stalowej Woli i Niska, budowa drogi ekspresowej S19 i S 74, a także położenie linii hutniczej szerokotorowej (LHS). W tym przypadku ważnym elementem jest budowa bocznicy LHS wspierającej rozwój gospodarczy – inwestycyjny północnej części województwa i wspierający tworzenie w rejonie Czwórmieścia inteligentnej specjalizacji związanej z logistyką, a także umożliwiająca otwarcie się podkarpacia na rynki wschodnie w szczególności rynek azjatycki. W kontekście planowanej lokalizacji CPK na zachód od Warszawy, a także związanej z tym planowaną budową Dużej Obwodnicy Warszawy (autostrady lub drogi ekspresowej) w ciągu DK50, kluczowe znaczenie będzie miało podjęcie działań na rzecz budowy nowej drogi ekspresowej 9, biegnącej w przybliżeniu w toku drogi krajowej	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Dostępność komunikacyjna i infrastruktura komunikacyjna została przedstawiona w Założeniach, podobnie jak kwestie partnerstw, energii, turystyki i miast. Treść uwagi jest zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac nad Strategią.

			<ul style="list-style-type: none"> Wzrost nakładów na turystykę, rosnące zainteresowanie produktami regionalnymi i „lokalnymi”, a tym również wzrost zainteresowania koncepcją „slow cities” czyli ośrodków, gdzie „czas biegnie wolniej”. Przykładem potencjału dla stworzenia kompleksowej oferty może być szlak Baranów Sandomierski – Tarnobrzeg (Jezioro Tarnobrzeskie) – Sandomierz, a także budowa nad Jeziorem Tarnobrzskim centrum rekreacyjno-rozrywkowego o ponadregionalnym zasięgu. Lokalizacja w północnej części podkarpacia potencjalnego centrum logistycznego i handlowego związanego m.in. z przebiegiem Linii Hutniczej Szerokotorowej łączącej bezpośrednio Azję z Europą. Potencjał Północnego Podkarpacia oraz Ziemi Sandomierskiej do rozwoju inteligentnej 	<p>nr 9 Rzeszów – Opatów – Radom. Pozostawienie jedyne połączenia regionu podkarpacia z centrum kraju (Warszawą oraz CPK) przez ciąg S17/S19 (osiągającym centrum od wschodu) może stworzyć ryzyko utrwalenia niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej (mierzonej czasem dojazdu do kluczowych ośrodków w centrum Polski) w stosunku do innych regionów. Budowa trasy S74 co najmniej na odcinku Nisko – Opatów, wraz z trasą S9 co najmniej na odcinku Opatów – Radom, pozwoli trwale przełamać niekorzystną sytuację szeregu miast województwa podkarpackiego. Szansą dla rozwoju województwa jest również budowanie wspólnych koncepcji i strategii rozwoju ważnych obszarów o znaczeniu strategicznym dla rozwoju województwa. Szansą dla rozwoju północnej części województwa podkarpackiego jest zawiązanie współpracy w ramach Czwórporozumienia Miast: Nisko, Sandomierz, Stalowa Wola i Tarnobrzeg.</p>	
--	--	--	--	---	--

			specjalizacji w zakresie nowoczesnych metod przetwarzania żywności w oparciu o istniejącą intensywną produkcję owocową w tym regionie.		
	226.	Pkt. 17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Str. 24	Obszar tematyczny I. Gospodarka oparta na wiedzy [nauka, badania i szkolnictwo wyższe (wysokowykwalifikowane kadry); inteligentne specjalizacje województwa; innowacje i nowoczesne technologie (w tym w rolnictwie); gospodarka cyrkularna, rozwój terenów inwestycyjnych i parków biznesu]	W nawiązaniu do pkt. 6 formularza Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Słabe strony, str. 21 oraz do Pkt. 5. Formularza Analiza SWOT województwa podkarpackiego, Mocne strony, str. 20. Obszary o wysokim poziomie bezrobocia wymagają wsparcia w postaci rozwoju terenów inwestycyjnych. Szansą dla tych obszarów jest zmiana ustawy o SSE, które daje podstawy do rozwoju przedsiębiorczości również na terenie mniejszych gmin.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Infrastruktura została umieszczona w innym obszarze tematycznym.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Mirosław Pluta Zastępca Prezydenta Miasta Tarnobrzeg	227.		1. Jak najszybsze rozpoczęcie budowy drogi ekspresowej S74, co najmniej na odcinku Nisko - Tarnobrzeg/Sandomierz - Opatów, w kierunku ukończenia inwestycji nie później niż do roku 2027. 2. Podjęcie działań na rzecz włączenia do „Rozporządzenia o		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III.

			<p>docelowej sieci dróg ekspresowych i autostrad" projektu budowy nowej trasy ekspresowej S9 (Radom - Rzeszów) co najmniej na odcinku Radom - Opatów; co umożliwi włączenie regionu Czwórmieścia w szybką i bezpośrednią komunikację z centrum kraju. Jest to szczególnie istotne połączenie w kontekście lokalizacji na zachód od Warszawy Centralnego Portu Komunikacyjnego oraz budowy przyszłej Dużej Obwodnicy Warszawy w standardzie drogi ekspresowej lub autostrady w ciągu DK50. Należy zauważyć, że dojazd do Warszawy ciągiem S19/S17 od strony wschodniej może pozycjonować region Czwórmieścia mniej korzystnie względem regionów komunikujących się z CPK i Warszawą bardziej bezpośrednio).</p> <p>3. Uwzględnienia postulatu budowy nowych linii kolejowych składających się na tzw. Szprychę Rzeszowską CPK z uwzględnieniem przebiegu przez wszystkie ośrodki Czwórmieścia wg koncepcji przekazanej przez samorządy miast: Tarnobrzeg, Stalowa Wola, Nisko oraz Sandomierz m.in. do Urzędu Marszałkowskiego.</p>		<p>Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>
--	--	--	--	--	---

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Adam Hamryszczak, Michał Tabisz Port Lotniczy „Rzeszów - Jasionka” Sp. z o.o.	228.	str. 6	pkt 3.4 Konsekwentnie rozwijany jest i będzie system monitorowania gospodarki regionu, w tym regionalnych specjalizacji gospodarczych oraz firm, których działalność ma znaczenie strategiczne dla społeczno – gospodarczego rozwoju regionu, takich jak między innymi: Port Lotniczy „Rzeszów – Jasionka” Sp. z o.o.	System monitorowania gospodarki regionu powinien uwzględniać rolę i funkcję lotniska oraz bezpośredni i pośredni wpływ lotniska na tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój inwestycji i branż okołolotniskowych, a także udział lotniska w rozwoju sieci osadniczej, infrastruktury technicznej oraz utrzymywania i rozwijania dostępności komunikacyjnej regionu i kraju.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Monitorowanie gospodarki obejmuje także dane dotyczące Portu lotniczego.
	229.	str. 8	pkt. 5.4 Należy uwzględnić wzrost znaczenia instrumentów finansowych, w szczególności w obszarze wsparcia gospodarki i inwestycji priorytetowych, zapewniając zasoby i fundusze, które posłużą do rozbudowy oferty instrumentów zwrotnych w ramach województwa. Konieczna jest budowa silnej lokalnej bazy finansowej, która będzie oferowała wachlarz dostępnego dla beneficjentów finansowania zwrotnego.	Silna, lokalna baza finansowa utworzona na poziomie województwa, która będzie dysponowała środkami na udzielanie wsparcia zwrotnego dla beneficjentów – na zasadach korzystniejszych od rynkowych - pozwoli na efektywne współdziałanie z kapitałem prywatnym w realizacji regionalnej polityki rozwoju oraz umożliwi beneficjentom skorzystanie z tańszych niż rynkowe, dostępnych lokalnie instrumentów finansowych.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi jest zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac nad Strategią.

			Rozważenia wymaga wprowadzenie pośredniego modelu finansowania tzn. modelu finansowania hybrydowego, łączącego instrumenty bezzwrotne (dotacje) z instrumentami zwrotnymi. Należy uwzględnić znaczenie inwestycji kapitałowych w spółki samorządowe.	Mechanizm finansowania mieszanego – hybrydowego umożliwi udzielenie wsparcia beneficjentom słabszym, mogącym mieć trudność w spłacie finansowania zwrotnego czy samorządowym spółkom komunalnym notującym straty bilansowe, nie posiadającym zdolności kredytowej lub nie posiadających środków finansowych na zapewnienie podwyższonego wkładu własnego.	
230.	str. 20		Pkt. 15 Tabela 1 Propozycja analizy SWOT, MOCNE STRONY: Dopisać: Międzynarodowy Port Lotniczy i sieć lotnisk regionalnych.	Analiza SWOT województwa podkarpackiego nie uwzględnia funkcjonowania międzynarodowego portu lotniczego (oraz sieci lotnisk regionalnych), jako interesariusza procesu rozwoju województwa pomimo, że stanowi bardzo istotny element kapitału terytorialnego regionu i sieci osadniczej.	Uwaga zostanie uwzględniona, zapis zostanie dodany.
231.	str. 24		Obszar tematyczny III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju Dopisać: rozwój infrastruktury lotniskowej, przewozu osób i towarów.	W propozycji głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa nie uwzględniono infrastruktury lotniskowej, lotniczego transportu pasażerskiego i przewozów cargo.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi jest zbyt szczegółowa na tym etapie prac Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac nad Strategią.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Jerzy Sudół - Starosta Tarnobrzeski	232.	Słabe strony. Str. 21	<ul style="list-style-type: none"> - brak drogi szybkiego ruchu Rzeszów - Radom, słabe skomunikowanie TSSE, podstrefy w Nowej Dębie, Górzycach, Machowie z drogami szybkiego ruchu, - brak mostu na Sanie we Wrzawach, - niezadawalający stan bazy służby zdrowia, - zbyt mała liczba pielęgniarek, - brak inwestorów, a co za tym idzie zakładów przemysłowych i miejsc pracy 	Przejazd DK Nr 9 w aktualnym standardzie jest czasochłonne i uciążliwe ze względu na ograniczenia prędkości i natężenie ruchu. Słabe skomunikowanie TSSE jest w części przyczyną problemu z brakiem inwestorów (możliwość zaopatrzenia i wywiezienie produkcji). Brak mostu na Sanie we Wrzawach uniemożliwia komunikację północnej części Woj. podkarpackiego z Woj. lubelskim i dalej z Ukrainą przez alternatywne przejście graniczne w Hrebennem. Stan bazy służby zdrowia i problemy kadrowe są przyczyną pogłębiających się problemów publicznej służby zdrowia.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Obecne zapisy uwzględniają problematykę dostępności komunikacyjnej, natomiast zapis dotyczący służby zdrowia został zmodyfikowany.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Krzysztof Jarosz – Starostwo Powiatowe w Rzeszowie.	233.	11. Projekty strategiczne KSRR 2030	11.2) Uwzględnić należy zmianę zakresu dokumentów strategicznych polegającą na silniejszej identyfikacji projektów kluczowych, co powinno znaleźć swoje odzworowanie w strategii rozwoju województwa. Należy w strategii rozwoju województwa uwzględnić kluczowe dla rozwoju regionu inwestycje infrastrukturalne.	W założeniach jak również w strategii rozwoju Województwa Podkarpackiego należy uwzględnić kluczowe dla rozwoju regionu inwestycje infrastrukturalne. Od ich realizacji zależy dalszy rozwój regionu poprzez utrzymanie poziomu atrakcyjności inwestycyjnej województwa, a także sprostanie oczekiwaniom obecnych i potencjalnych mieszkańców regionu. Przykładem inwestycji posiadającej kluczowe znaczenie jest rozwój drogowej sieci transportowej wzmacniającej zewnętrzną dostępność komunikacyjną Rzeszowa oraz ośrodków subregionalnych w wymiarze krajowym i międzynarodowym. Załącznik do wniosku stanowią propozycje konkretnych inwestycji, które powinny być uwzględnione w kontrakcie terytorialnym.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Problematyka braków infrastrukturalnych jest w Założeniach wyraźnie wskazana.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Małgorzata Wajda - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Rzeszowie	234.	Pkt 3 Str. 5	<i>Zmiany klimatyczne oznaczają między innymi znacznie większą częstotliwość występowania ekstremalnych zjawisk (powodzie, huragany, susze itd.) (...) Odpowiedzią na to wyzwanie jest priorytet dla gospodarki bezodpadowej (cyrkularnej), ochrona wrażliwych ekologicznie zasobów” oraz realizację przedsięwzięć inwestycyjnych mających na celu zapobieganie skutkom suszy i ograniczanie zagrożenia powodziowego na terenie województwa podkarpackiego.</i>	Wskazując w dokumencie konkretne istniejące zagrożenia - takie jak susza i powódź, należy równolegle wskazać jakie narzędzia i środki powinny służyć zapobieganiu ww. zidentyfikowanym zagrożeniom.	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony.
	235.	Pkt 3.7 Str. 6.	<i>„Problematyka zmian klimatycznych wykracza poza aspekt gospodarczy i staje się kluczową kwestią warunkującą jakość życia ludności oraz możliwości rozwoju sieci osadniczej” Odpowiedzią na taki stan rzeczy powinna być realizacja przedsięwzięć wskazanych w Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, Planach Przeciwdziałania Skutkom Suszy oraz Programie Rozwoju Retencji.</i>	Niezbędnym jest zapewnienie komplementarności Strategii z krajowymi dokumentami planistycznymi: już obowiązującymi (PZRP) oraz przygotowywanymi obecnie (PPSS, PRR), które wejdą w życie w okresie obowiązywania opiniowanej Strategii – tj. do 2030 roku. Dokumenty te wskażą precyzyjny zakres działań mających na celu ograniczenie zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi jest zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac nad Strategią.

				tj. zagrożenia powodziowego oraz skutków suszy.	
236.	Pkt 9. Str. 12		„SOR zakłada zwiększenie dostępności transportowej w różnych skalach przestrzennych oraz poprawę warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów” Równocześnie w ww SOR wskazano, że w karpackiej części dorzecza Wisły występuje szczególne zagrożenie powodziowe.	W opracowaniu regionalnym (Strategia) warto wskazać, że w dokumencie rangi krajowej (SOR – rozdział „I. Diagnoza”) wskazano obszar województwa podkarpackiego jako szczególnie zagrożony zjawiskami powodziowymi	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony.
237.	Pkt. 13.12 Str. 19		„Wyzwaniem są zmiany środowiskowe wpływające na warunki życia ludności i dostęp do podstawowej infrastruktury (w tym wodociągowej i energetycznej)” Wymienione wyżej zmiany klimatyczne skutkują również nasilaniem się zjawisk suszy i powodzi.	Należy zaakcentować, że zjawiska suszy i powodzi są istotnymi pochodnymi zachodzących obecnie zmian klimatycznych.	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony.
238.	Analiza SWOT 21	Pkt 15 str.	„Niski poziom retencji wód powierzchniowych (niewystarczająca liczba małych i dużych zbiorników retencyjnych, ~~polderów oraz zły stan zabudowy regulacyjnej rzek~~ ” oraz innej infrastruktury technicznej służącej retencjonowaniu wód.	Propozycja usunięcia zapisu i niewielkiej zmiany treści, ponieważ poldery służą ochronie przeciwpowodziowej a nie retencjonowaniu wód. Z kolei „zabudowa regulacyjna” niweczy cele ustanowione w Ramowej Dyrektywie Wodnej, zabraniającej w Art. 4.7 pogarszania stanu wód.	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis zostanie zmieniony.
239.	Pkt 17 str. 24-25		„rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym (w szczególności	Należy zaakcentować te dwa negatywne zjawiska, które są szczególnie istotne dla województwa podkarpackiego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu

			<p>skutkom suszy i zagrożeniom powodziowym) i antropogenicznym”</p>	<p>W analizie SWOT wskazując na Słabe strony, pominięto informację nt. niezadawalającego stanu obwałowań przeciwpowodziowych na terenie województwa podkarpackiego. Przedmiotowe zagadnienie wg oceny RZGW w Rzeszowie nie może zostać zbagatelizowany bowiem jest on wskazany w innych dokumentach takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Podkarpackiego • Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 • Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności <p>W Planie zagospodarowania Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030 na str. .42 podano , że "stan techniczny istniejących wałów przeciwpowodziowych oceniany jest jako niezadawalający, a ich długość i ilość jest niewystarczająca" W pkt. 5.2 na str. 32 tego dokumentu wskazano na konkretne działania służące zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa poprzez m.in realizację działań inwestycyjnych zmniejszające ryzyko szkód powodziowych w tym określone w</p>	<p>Treść uwagi jest zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac nad Strategią.</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>planach zarządzania ryzykiem powodziowym . Należy w tym miejscu nadmienić, że plany te zawierają szereg przedsięwzięć dotyczących budowy i rozbudowy obwałowań.</p> <p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 na str. 61 również porusza tematykę związaną z przebudową obwałowań rzecznych</p> <p>Także Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności na str. 107 wśród kierunków interwencji mających na celu zwiększenie poziomu ochrony środowiska wskazuje na potrzebę m.in. ograniczenia negatywnych skutków powodzi poprzez minimalizowanie zagrożenia powodziowego.</p> <p>Nie będzie możliwe w sposób poprawny ograniczanie skutków powodzi bez realizacji działań związanych z budową i modernizacją obwałowań przeciwpowodziowych ujętych w większości w Planach zarządzania ryzykiem powodziowym.</p>	
--	--	--	--	---	--

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Stowarzyszenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego	240.	10. Polityka regionalna Polski według propozycji projektu KSRR 2030	W celu zwiększenia skuteczności polityki regionalnej w wymiarze terytorialnym powinny być realizowane instrumenty takie jak ZIT, których zastosowanie umożliwia elastyczne podejście do potrzeb poszczególnych obszarów regionu. Z uwagi na powyższe proponujemy wpisanie do <i>Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030</i> także instrumentu ZIT.	W Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju polityka regionalna musi wzmacniać te czynniki rozwojowe, które decydują o konkurencyjności całego kraju i poszczególnych regionów (str. 184). Podejmowane kierunki działań przy wykorzystaniu m.in. instrumentu zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów o najsilniejszych powiązaniach funkcjonalnych z ROF będą wpływać na podniesienie konkurencyjności województwa podkarpackiego oraz pozwolą dostosować do dynamicznie zmieniających się wymagań i zasad gospodarki rynkowej na tle całego kraju.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu - regionalna polityka miejska została uwzględniona w Założeniach. Proponowana uwaga będzie przedmiotem dalszych prac nad dokumentem strategii.
	241.	11. Projekty strategiczne KSRR 2030 (s. 14)	Stowarzyszenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego proponuje w ramach prac nad Strategią rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 uwzględnienie projektów strategicznych ZIT wśród głównych projektów mających kluczowe znaczenie dla	Zgodnie z zapisami zawartymi w SOR (str. 194) oraz w KSRR 2030 (str.96) projekty strategiczne w zakresie realizacji <i>Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych</i> (załącznik nr 1 do KSRR) będą kontynuowane.	Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń Rozdział 11 odnosi się do projektów strategicznych zaproponowanych w dokumencie przygotowanym przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

			wielopłaszczyznowego rozwoju województwa podkarpackiego.	Podejmowane kierunki działań przy wykorzystaniu m.in. instrumentu zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów najsilniejszych powiązaniach funkcjonalnych z ROF będą wpływać na podniesienie konkurencyjności województwa podkarpackiego oraz pozwolą dostosować do dynamicznie zmieniających się wymagań i zasad gospodarki rynkowej na tle całego kraju.	
	242.	18. Terytorializacja polityki rozwoju województwa - wstępną propozycja regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) (s. 26)	W zakresie określenia Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) w <i>Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030</i> Stowarzyszenie ROF proponuję uwzględnić Rzeszowski Obszar Funkcjonalny (ROF), który odgrywa istotną rolę w rozwoju nie tylko całego obszaru województwa podkarpackiego, ale także rozwoju Polski Wschodniej	Zgodnie z SOR „Działania w ramach miejskiego wymiaru Strategii będą koncentrowały się na wspieraniu rozwoju wszystkich miast bez względu na ich wielkość, położenie czy pełnione funkcje społeczne, gospodarcze i administracyjne. Szczególna uwaga poświęcona zostanie jednak trzem obszarom oddziaływania, tj.: największym aglomeracjom, miastom średnim tracącym funkcje społeczne i gospodarcze oraz obszarom zagrożonym trwałą marginalizacją.” „Zapewnienie wszystkim miastom warunków do trwałego rozwoju jest kluczowym elementem w procesie działań na rzecz osiągnięcia celów rozwojowych SOR, związanych zarówno z konkurencyjnością gospodarki, jej innowacyjnością,	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu - regionalna polityka miejska została uwzględniona w Założeniach. Proponowana uwaga będzie przedmiotem dalszych prac nad dokumentem strategii. Na stronie 25 można przeczytać, że terytorialny wymiar Strategii obejmuje regionalny obszar strategicznej interwencji – Rzeszowski Obszar Funkcjonalny – ZIT.

				<p>jak i rozwojem wrażliwym społecznie i zrównoważonym terytorialnie” (str. 190)</p> <p>Rzeszowski Obszar Funkcjonalny (ROF) tworzą gminy i miasta: Boguchwała, Chmielnik, Czarna, Gmina Czudec, Głogów Małopolski, Krasne, Lubenia, Łańcut, Miasto Łańcut, Miasto Rzeszów, Świlcza, Trzebownisko oraz Tyczyn. Poza Miastem Rzeszowem, stanowiącym główny ośrodek ROF, wymienione gminy i miasta wchodzi w skład powiatów: rzeszowskiego, łańcuckiego oraz strzyżowskiego. Podmioty tworzące ROF to gminy miejskie, miejsko-wiejskie oraz wiejskie, które to nadal wymagają wsparcia i interwencji dla lepszego wykorzystania istniejących potencjałów rozwojowych. ROF pomimo posiadających potencjałów, cechuje się specyficznymi potrzebami w zakresie dalszego rozwoju całego obszaru. Najważniejsze kierunki działań ROF powinny skupiać się na: wzmocnieniu funkcji metropolitarnych, niwelowaniu różnic pomiędzy poszczególnymi gminami terenu ROF a także poprawę jakości życia mieszkańców m.in. poprzez: zwiększenie</p>	
--	--	--	--	--	--

				dostępności komunikacyjnej, szerokorozumiany rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego, rozwój gospodarki przestrzennej, poprawę bezpieczeństwa publicznego, rozwój przedsiębiorczości, rewitalizację, ochronę środowiska (OZE), przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i zmianom klimatu, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego oraz turystyki.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Grzegorz Bara - Wójt Gminy Nowy Żmigród	243.	str.24 pkt.17 I:	....badania i wdrożenia w zakresie produktów PEW oraz nowoczesnych wielokulturowych gospodarstw rolnych i modelowych, uniwersalnych, spełniających postulat gospodarki rozproszonej rozwiązań w zakresie gospodarki cyrkularnej, w tym śmieci, odpadów i lokalnej energetyki..... (skrót PEW oznacza przemysł edukacyjno-wychowawczy)	Memorandum dotyczące ujęcia Zagłębia Ambitnej Turystyki w Strategii Podkarpackie 2030 <i>20 maja 2019 r., Dukla</i>	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
	244.	str. 24 pkt 17 II	..... program wiedzy społecznej aktualizowany do współczesnych	Memorandum	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.

		wyzwań... ..wzmacnianie świadomości społecznej w zakresie wiedzy społecznej, zagrożeń cywilizacyjnych (cyber-demencja, inflacja więzi społecznej, PEW, zdrowia i rekreacji.....	jak wyżej	Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
245.	str. 24 pkt 17 III	..... infrastruktury kolejowej, drogowej w tym sieci uniwersalnych dróg planowanych i eksploatowanych wspólnie przez samorządy i Lasy Państwowe o przeznaczeniu turystycznym i PEW, systemów intermodalnych.....	Memorandum jak wyżej	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
246.	str. 25 pkt 17 IV:	..... (zdrowotnych, edukacyjnych, PEW, rekreacji, ...)	Memorandum jak wyżej	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.
247.	str. 25	.....Bieszczady, obszar Błękitnego Sanu oraz Zagłębie Ambitnej Turystyki w Beskidzie Niskim jako wiejski obszar funkcjonalny zagrożony marginalizacją	Memorandum jak wyżej	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Jako OSI krajowe wskazane są obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Jako OSI regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju.
248.	Mapka na str.30	.....uwzględnienie Jasielski Obszaru Funkcjonalnego.	Materiały ROT	Uwzględnienie uwagi jest zależne od wyników ekspertyzy.

					UMWP zlecił badanie dotyczące aktualizacji miejskich obszarów funkcjonalnych województwa podkarpackiego. Wyniki badania będą stanowiły podstawę do wskazania regionalnych biegunów wzrostu.
249.	mapka na str. 32	co najmniej uzupełnienie o mapkę WOF zagrożonych marginalizacją gdzie powiaty krośnieński i sanocki są (zdaniem wnioskodawcy) właściwie zakwalifikowane	Materiały ROT		Uwaga nie zostanie uwzględniona. Mapa na str. 32 wskazuje obszar objęty Strategicznym Programem Rozwoju Bieszczad. Obszary wiejskie są wskazane w Diagnostyce rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.
250.	str. 33	Obszar Zagłębia Ambitnej Turystyki obejmujący 12 gmin w Beskidzie Niskim w granicach Województwa (tutaj mapka - Krempna, Dębowiec, Osiek Jasielski, Nowy Żmigród, Dukla, Jaśliska, Iwonicz-Zdrój, Rymanów, Besko, Zarszyn, Bukowsko i Komańcza), który z jednej strony stanowi wiejski obszar funkcjonalny zagrożony marginalizacją zaś z drugiej posiada niepowtarzalne cechy naturalne, kulturowe i przyrodnicze do utworzenia innowacyjnego Zagłębia Ambitnej Turystyki jako nowej gałęzi przemysłu edukacyjno-wychowawczego (z potencjałem rozwoju w kierunku	<p>Memorandum</p> <p>dotyczące ujęcia Zagłębia Ambitnej Turystyki w Strategii Podkarpackie 2030</p> <p><i>20 maja 2019 r., Dukla</i></p> <p>Memorandum</p> <p>Zostało przekazane m.in. Zarządowi Województwa oraz Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Regionalnego</p>		<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona.</p> <p>W odniesieniu do OSI, zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.</p>

			<p>Słowacji) najpełniej realizującego wyzwanie pułapki demograficznej ale i postulaty tworzenia kapitału polskiego i ekspansji międzynarodowej w zakresie turystyki komercyjnej połączonej funkcjonalnie z przemysłem edukacyjno-wychowawczym. Program utworzenia Zagłębia Ambitnej Turystyki jako przedsięwzięcia samorządowego i Lasów Państwowych w zakresie infrastruktury oraz żywienia przedsiębiorczości prywatnej winien zostać uwzględniony w przyszłych programach krajowych i Kontrakcie Terytorialnym.</p>		
Informacja o zgłaszającym uwagi	<p align="center">Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030</p>				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Wojciech Piech – Wójt Gminy Dynów	251.		<p>Gmina Dynów uważa za słuszne ujęcie w/w strategii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaplanowanie budowy mostu na rzece San łączącego miejscowość Bachórz - Pawłokoma; - most ten z dojazdami łączyłby drogę wojewódzką Przemyśl - 	<p>Uzasadnienie:</p> <p>1. Lokalnie brak jest połączenia sołectw gminy Dynów leżących na prawym brzegu Sanu Pawłokoma, Dylągowa z sołectwami lewobrzeżnymi Bachórz, Harta, Ulanica, Laskówka. Wymuszony jest dojazd mostem na Sanie w</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie ona wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.</p>

			<p>Domaradz z drogą powiatową Dynów Sielnica;</p>	<p>miejsowości Bartkówka (obecnie cz. Dynowa).</p> <p>2. Prawobrzeżne sołectwa gm. Dynów mają utrudnione połączenie komunikacyjne ze stołecznym miastem województwa - Rzeszowem. Dotyczy to również innych sąsiednich gmin leżących na Pogórzu Przemyskim.</p> <p>3. Realizacja postulowanego mostu będzie dopełnieniem obecnie realizowanego projektu komunikacyjnego z centralną częścią jaką jest budowa mostu na Sanie w sołectwie Sielnica (2018-2019).</p> <p>4. Gmina Dynów dysponuje drogą lokalną od drogi pow. w soł. Pawłokoma do rzeki San – Nr 108299R</p> <p>5. Obecnie realizowany projekt Obwodnicy Dynowa z rondem w ciągu drogi wojewódzkiej Lublin - Grabownica Starzeńska naszym zdaniem nie powinna być dodatkowo obciążona ruchem komunikacyjnym zagęszczającym natężenie na wzmiankowanym rondzie.</p>	
--	--	--	---	---	--

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
<p>Osoba fizyczna nr 4*.</p> <p>*Pseudonimizacja danych, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit a ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119z 04.05.2016).</p>	252.		<p>1. Propozycja budowy obwodnicy Tarnobrzega.</p> <p>2. Generalny remont dworca PKP w Tarnobrzegu.</p> <p>3. Szybszy rozwój inwestycyjny miasta Tarnobrzega.</p>		<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią. Dostępność komunikacyjna, infrastruktura transportowa oraz polityka miejska są ujęte w Założeniach.</p>
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Jan Czubik - Wójt Gminy Tarnowiec	253.	Str. 24-25 - obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury dla osób starszych (kluby seniora, domy dziennej opieki etc.)	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „niekorzystne trendy demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa (szczególnie na obszarach wiejskich). Natomiast na str. 24-25 w „Propozycji głównych osi rozwojowych [...]” w obszarze tematycznym nie ujęto działań w tym zakresie.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				Kluby seniora na terenie wiejskim są elementem integrującym środowisko, a gminy nie stać na to, aby w pełni zaspokoić potrzeby społeczności lokalnej w tym zakresie.	
	254.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury żłobków, przedszkoli i szkół”	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „różnicowanie jakości życia [...] w układzie wieś - miasto [...]”. Wprowadzenie proponowanego zapisu pozwoli zniwelować dysproporcje tego zjawiska, które są dostrzegane na obszarach wiejskich. Dzieci i młodzież to najlepsza inwestycja, tak więc warunki żłobków, przedszkoli i szkół (zarówno ich zaplecze infrastrukturalne jak i ich wyposażenie) są bardzo ważne w procesie edukacji.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	255.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Wsparcie infrastruktury i promocji przedsięwzięć - służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego w regionie”.	W zapisach na str. 24 w obszarze tematycznym „Kapitał ludzki i społeczny” ujęto działania związane z „budowaniem tożsamości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe” lecz nie są to działania stricte infrastrukturalne. Aby komplementarnie potraktować temat „dziedzictwa kulturowego” należałoby uwzględnić wsparcie infrastruktury służącej rozwojowi dziedzictwa kulturowego w regionie wraz z jego promocją. Uwaga ta koresponduje z uwagą	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				dotyczącą rewitalizacji zdegradowanych obszarów.	
256.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Poprawa stanu i dostępność regionalnej infrastruktury technicznej - Wspieranie działań w zakresie efektywnej gospodarki odpadami”.		Znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku na gminach wprowadza obowiązki i sankcje na gminy, które nie będą stosować jej zapisów. Równocześnie w chwili obecnej nie ma pola w Strategii Województwa, które umożliwiłaby realizację takich działań (a w konsekwencji wsparciu środków zewnętrznych). Niezbędne są zarówno działania infrastrukturalne w tym zakresie jak i edukacja ekologiczna.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
257.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich i miejskich”.		Pismem znak GC.11.052.11.2019 z dnia 10.05.2019, Samorząd Województwa Podkarpacki skierował zapytanie do poszczególnych gmin, z prośbą o informacje dotyczące rewitalizacji. Gminy miały wskazać jakie przygotowania i działania zostały podjęte w zakresie rewitalizacji oraz czy są zainteresowane działaniami w tym obszarze w kontekście planowania działań przyszłej perspektywy finansowej. Biorąc pod uwagę, że zapisy Strategii Województwa powinny być spójne z tworzonego Programem Operacyjnym, wnosi się o wprowadzenie zapisu dotyczącego wsparcia działań	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rewitalizacja mieści się w priorytecie dostępność do przestrzeni publicznych umożliwiających włączenie społeczne.

				rewitalizacyjnych, która daje duże możliwości realizacji inwestycji na terenie gmin. Zgłaszana uwaga koresponduje z uwagą dotyczącą wsparcia infrastruktury i promocji przedsięwzięć - służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego w regionie.	
258.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej”.	W tabeli na str. 21 SZANSE- wskazuje się „rozwój współpracy transgranicznej (...)” przy czym nie ma ten zapis odniesienia w polach strategicznych na str.24-25. Współpraca międzynarodowa stwarza duże możliwości rozwoju- zwłaszcza dla małych samorządów lokalnych w zakresie społeczno-gospodarczego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Propozycja mieści się w priorytecie budowanie partnerstw dla rozwoju i wzmacnianie potencjału instytucjonalnego.	
259.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej”.	Na str. 21 wskazano" niewystarczający dostęp do wody odpowiedniej jakości, w konsekwencji niedostatecznego pokrycia województwa w zakresie sieci wodociągowej". Sytuacja ta wymaga wprowadzenia kompleksowych rozwiązań spójnych z gospodarką ściekową i ewentualnymi zmianami w KPOŚ. Sugeruje się równocześnie o odejście od wskaźnika zagęszczenia przy	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna została umieszczona w Założeniach.	

				<p>kanalizacji (120 osób na km), bo jak słusznie zauważono na str. 21 w Słabych stronach „braki w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki ściekowej, szczególnie na obszarach o rozproszonej zabudowie” są właśnie spowodowane brakiem możliwości osiągnięcia tego wskaźnika. Są obszary na terenie gmin o możliwym do osiągnięcia ww. wskaźniku, lecz w większości jest on nieosiągalny. Niewystarczająca ilość środków własnych z przeznaczeniem na gospodarkę wodno- ściekową gmin, skłaniałaby się ku utworzeniu specjalnego pola interwencji w tym zakresie i kompleksowym jego rozwiązaniu na terenie województwa.</p>	
260.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu ochrony przed klęskami żywiołowymi- doposażanie w sprzęt ratowniczy podmiotów ratowniczych”.	W tabeli nr 21 Słabe strony ujęto „słabą zdolność organizacji pozarządowych do generowania własnych środków finansowych”. Takimi organizacjami są OSP, które nie stać na doposażenie w sprzęt ratowniczy.	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Obecne zapisy uwzględniają proponowaną tematykę.</p>	
261.	Str. 24 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego	Proponuje się umieścić likwidację wykluczenia komunikacyjnego południowej części województwa	W ramach pomocy techniczne UE Powiat Jasielski, Miasto Jasło, Powiat Krośnieński, Miasto Krosno we współpracy	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych</p>	

		rozwoju	podkarpackiego przez budowę drogi szybkiego ruchu Miejsce Piastowe (węzeł) - Krosno - Jasło - (Tarnów - Kielce) droga S 19.	z Powiatem Gorlickim i Miastami Gorlice i Biecz opracowały koncepcję budowy drogi szybkiego ruchu S 19, która to została przekazana do Urzędów Marszałkowskich Województw Podkarpackiego, Małopolskiego oraz Świętokrzyskiego oraz do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Infrastruktury oraz do GDDiA. Opracowanie sieci dróg szybkiego ruchu na obszarze województw podkarpackiego, małopolskiego i świętokrzyskiego było objęte trójstronnym porozumieniem podpisanym przez Marszałków trzech wymienionych województw w Jaśle.	i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Marcin Bolek – Wójt Gminy Dębowiec	262.	Str. 24-25 - obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury dla osób starszych (kluby seniora, domy dziennej opieki etc.)	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „niekorzystne trendy demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa (szczególnie na obszarach wiejskich). Natomiast na str. 24-25 w „Propozycji głównych osi rozwojowych [...]” w obszarze tematycznym nie ujęto	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				działań w tym zakresie. Kluby seniora na terenie wiejskim są elementem integrującym środowisko, a gminy nie stać na to, aby w pełni zaspokoić potrzeby społeczności lokalnej w tym zakresie.	
263.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury żłobków, przedszkoli i szkół”	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „różnicowanie jakości życia [...] w układzie wieś - miasto [...]”. Wprowadzenie proponowanego zapisu pozwoli zniwelować dysproporcje tego zjawiska, które są dostrzegane na obszarach wiejskich. Dzieci i młodzież to najlepsza inwestycja, tak więc warunki żłobków, przedszkoli i szkół (zarówno ich zaplecze infrastrukturalne jak i ich wyposażenie) są bardzo ważne w procesie edukacji.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.	
264.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Wsparcie infrastruktury i promocji przedsięwzięć - służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego w regionie”.	W zapisach na str. 24 w obszarze tematycznym „Kapitał ludzki i społeczny” ujęto działania związane z „budowaniem tożsamości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe” lecz nie są to działania stricte infrastrukturalne. Aby komplementarnie potraktować temat „dziedzictwa kulturowego” należałoby uwzględnić wsparcie infrastruktury służącej rozwojowi dziedzictwa kulturowego w regionie wraz z jego promocją.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.	

				Uwaga ta koresponduje z uwagą dotyczącą rewitalizacji zdegradowanych obszarów.	
	265.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Poprawa stanu i dostępność regionalnej infrastruktury technicznej - Wspieranie działań w zakresie efektywnej gospodarki odpadami”.	Znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku na gminach wprowadza obowiązki i sankcje na gminy, które nie będą stosować jej zapisów. Równocześnie w chwili obecnej nie ma pola w Strategii Województwa, które umożliwiłaby realizację takich działań (a w konsekwencji wsparciu środków zewnętrznych). Niezbędne są zarówno działania infrastrukturalne w tym zakresie jak i edukacja ekologiczna.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	266.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich i miejskich”.	Pismem znak GC.11.052.11.2019 z dnia 10.05.2019, Samorząd Województwa Podkarpacki skierował zapytanie do poszczególnych gmin, z prośbą o informacje dotyczące rewitalizacji. Gminy miały wskazać jakie przygotowania i działania zostały podjęte w zakresie rewitalizacji oraz czy są zainteresowane działaniami w tym obszarze w kontekście planowania działań przyszłej perspektywy finansowej. Biorąc pod uwagę, że zapisy Strategii Województwa powinny być spójne z tworzonego Programem Operacyjnym,	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rewitalizacja mieści się w priorytecie dostępność do przestrzeni publicznych umożliwiających włączenie społeczne

				wnosi się o wprowadzenie zapisu dotyczącego wsparcia działań rewitalizacyjnych, która daje duże możliwości realizacji inwestycji na terenie gmin. Zgłaszana uwaga koresponduje z uwagą dotyczącą wsparcia infrastruktury i promocji przedsięwzięć - służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego w regionie.	
267.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - wprowadzenie zapisu „Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej”.	W tabeli na str. 21 SZANSE- wskazuje się „rozwój współpracy transgranicznej (...)” przy czym nie ma ten zapis odniesienia w polach strategicznych na str.24-25. Współpraca międzynarodowa stwarza duże możliwości rozwoju- zwłaszcza dla małych samorządów lokalnych w zakresie społeczno-gospodarczego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Propozycja mieści się w priorytecie budowanie partnerstw dla rozwoju i wzmacnianie potencjału instytucjonalnego.	
268.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej”.	Na str. 21 wskazano" niewystarczający dostęp do wody odpowiedniej jakości, w konsekwencji niedostatecznego pokrycia województwa w zakresie sieci wodociągowej". Sytuacja ta wymaga wprowadzenia kompleksowych rozwiązań spójnych z gospodarką ściekową i ewentualnymi zmianami w KPOŚ. Sugeruje się równocześnie o odejście od wskaźnika zagęszczenia przy	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Potrzeby w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej zostały umieszczona w Założeniach.	

				<p>kanalizacji (120 osób na km), bo jak słusznie zauważono na str. 21 w Słabych stronach „braki w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki ściekowej, szczególnie na obszarach o rozproszonej zabudowie” są właśnie spowodowane brakiem możliwości osiągnięcia tego wskaźnika. Są obszary na terenie gmin o możliwym do osiągnięcia ww. wskaźniku, lecz w większości jest on nieosiągalny. Niewystarczająca ilość środków własnych z przeznaczeniem na gospodarkę wodno- ściekową gmin, skłaniałaby się ku utworzeniu specjalnego pola interwencji w tym zakresie i kompleksowym jego rozwiązaniu na terenie województwa.</p>	
269.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju - „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu ochrony przed klęskami żywiołowymi- doposażanie w sprzęt ratowniczy podmiotów ratowniczych”.	W tabeli nr 21 Słabe strony ujęto „słabą zdolność organizacji pozarządowych do generowania własnych środków finansowych”. Takimi organizacjami są OSP, które nie stać na doposażenie w sprzęt ratowniczy.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Obecne zapisy uwzględniają proponowaną tematykę.	
270.	Str. 24 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego	Proponuje się umieścić likwidację wykluczenia komunikacyjnego południowej części województwa	W ramach pomocy technicznej UE Powiat Jasielski, Miasto Jasło, Powiat Krośnieński, Miasto Krosno we współpracy	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych	

		rozwoju	podkarpackiego przez budowę drogi szybkiego ruchu Miejsce Piastowe (węzeł) - Krosno - Jasło - (Tarnów - Kielce) droga S 19.	z Powiatem Gorlickim i Miastami Gorlice i Biecz opracowały koncepcję budowy drogi szybkiego ruchu S 19, która to została przekazana do Urzędów Marszałkowskich Województw Podkarpackiego, Małopolskiego oraz Świętokrzyskiego oraz do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Infrastruktury oraz do GDDiA. Opracowanie sieci dróg szybkiego ruchu na obszarze województw podkarpackiego, małopolskiego i świętokrzyskiego było objęte trójstronnym porozumieniem podpisanym przez Marszałków trzech wymienionych województw w Jaśle.	i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.
--	--	---------	---	---	--

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
GMINA KOŁACZYCE – Adam Kmieć – Zastępca burmistrza, Anastazja Mikoś – insp. ds. zamówień publicznych i pozyskiwania funduszy	271.	Str. 24-25 – obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury dla osób starszych (kluby seniora, domy dziennej opieki etc.)	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „niekorzystne trendy demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa (szczególnie na obszarach wiejskich). Natomiast na str. 24-25 w „Propozycji głównych osi rozwojowych [...]” w obszarze	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				tematycznym nie ujęto działań w tym zakresie. Kluby seniora na terenie wiejskim są elementem integrującym środowisko, a gminy nie stać na to, aby w pełni zaspokoić potrzeby społeczności lokalnej w tym zakresie.	
	272.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury żłobków, przedszkoli i szkół”	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „różnicowanie jakości życia [...] w układzie wieś – miasto [...]” Wprowadzenie proponowanego zapisu pozwoli zniwelować dysproporcje tego zjawiska, które są dostrzegane na obszarach wiejskich. Dzieci i młodzież to najlepsza inwestycja, tak więc warunki żłobków, przedszkoli i szkół (zarówno ich zaplecze infrastrukturalne jak i ich wyposażenie) są bardzo ważne w procesie edukacji.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	273.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wsparcie infrastruktury i promocji przedsięwzięć -służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego w regionie”	W zapisach na str. 24 w obszarze tematycznym „Kapitał ludzki i społeczny” ujęto działania związane z „budowaniem tożsamości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe” lecz nie są to działania stricte infrastrukturalne. Aby komplementarnie potraktować temat „dziedzictwa kulturowego” należałoby	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				uwzględnić wsparcie infrastruktury służącej rozwojowi dziedzictwa kulturowego w regionie wraz z jego promocją.	
	274.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej- Wspieranie działań w zakresie efektywnej gospodarki odpadami”	Znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku na gminach wprowadza obowiązki i sankcje na gminy, które nie będą stosować jej zapisów. Równocześnie w chwili obecnej nie ma pola w Strategii Województwa, które umożliwiłaby realizację takich działań (a w konsekwencji wsparciu środków zewnętrznych). Niezbędne są zarówno działania infrastrukturalne w tym zakresie jak i edukacja ekologiczna.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	275.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich i miejskich”	Pismem znak GC.II.052.11.2019 z dnia 10.05.2019, Samorząd Województwa Podkarpackiego skierował zapytanie do poszczególnych gmin, z prośbą o informacje dotyczące rewitalizacji. Gminy miały wskazać jakie przygotowania i działania zostały podjęte w zakresie rewitalizacji oraz czy są zainteresowane działaniami w tym obszarze w kontekście planowania działań przyszłej perspektywy finansowej.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rewitalizacja mieści się w priorytecie dostępność do przestrzeni publicznych umożliwiających włączenie społeczne.

				Biorąc pod uwagę, że zapisy Strategii Województwa powinny być spójne z tworzonym Programem Operacyjnym, wnosi się o wprowadzenie zapisu dotyczącego wsparcia działań rewitalizacyjnych, która daje duże możliwości realizacji inwestycji na terenie gmin.	
	276.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej”	W tabeli na str. 21 SZANSE- wskazuje się „rozwój współpracy transgranicznej (..)” przy czym nie ma ten zapis odniesienia w polach strategicznych na str.24-25. Współpraca międzynarodowa stwarza duże możliwości rozwoju- zwłaszcza dla małych samorządów lokalnych w zakresie społeczno-gospodarczego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Propozycja mieści się w priorytecie budowanie partnerstw dla rozwoju i wzmacnianie potencjału instytucjonalnego.
	277.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej”	Na str. 21 wskazano” niewystarczający dostęp do wody odpowiedniej jakości, w konsekwencji niedostatecznego pokrycia województwa w zakresie sieci wodociągowej”. Sytuacja ta wymaga wprowadzenia kompleksowych rozwiązań spójnych z gospodarką ściekową i ewentualnymi zmianami w KPOŚ . Sugeruje się równocześnie o odejście od wskaźnika	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Potrzeby w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej zostały umieszczona w Założeniach.

				<p>zagęszczenia przy kanalizacji (120 osób na km), bo jak słusznie zauważono na str. 21 w Słabych stronach „braki w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki ściekowej, szczególnie na obszarach o rozproszonej zabudowie” są właśnie spowodowane brakiem możliwości osiągnięcia tego wskaźnika.</p> <p>Są obszary na terenie gmin o możliwym do osiągnięcia ww. wskaźniku, lecz w większości jest on nieosiągalny. Niewystarczająca ilość środków własnych z przeznaczeniem na gospodarkę wodno- ściekową gmin, skłaniałaby się ku utworzeniu specjalnego pola interwencji w tym zakresie i kompleksowym jego rozwiązaniu na terenie województwa.</p>	
	278.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju — „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu ochrony przed klęskami żywiołowymi- doposażanie w sprzęt ratowniczy podmiotów ratowniczych”	W tabeli nr 21 Słabe strony ujęto „słabą zdolność organizacji pozarządowych do generowania własnych środków finansowych”. Takimi organizacjami są OSP, które nie stać na doposażenie w sprzęt ratowniczy.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Obecne zapisy uwzględniają proponowaną tematykę.

	279.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu ochrony przetwarzania danych w systemach informatycznych”	W tabeli na str. 21 SZANSE- wskazuje się „Rozwój e-usług w oparciu o zasoby cyfrowe” przy czym nie ma ten zapis odniesienia w polu strategicznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju na str.24-25. Aby komplementarnie potraktować temat „e-usług” należałoby uwzględnić wsparcie infrastruktury służącej ochronie przetwarzania danych/informacji w systemach informatycznych w związku z powszechną elektronizacją.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
GMINA SKOŁYSZYN Paweł Gutkowski – Zastępca Wójta Gminy Skołyszyn Izabela Jankowska- Zawada – Sekretarz Gminy Przedstawiciele Rady Gminy: D. Łyszczarz- Przewodniczący RG oraz Radni w składzie: Z. Dąbrowski, S. Wojdyła, K. Goleń	280.	Str. 24-25 – obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury dla osób starszych (kluby seniora, domy dziennej opieki etc.)	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „niekorzystne trendy demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa (szczególnie na obszarach wiejskich). Natomiast na str. 24-25 w „Propozycji głównych osi rozwojowych [...]” w obszarze tematycznym nie ujęto działań w tym zakresie. Kluby seniora na terenie wiejskim są elementem integrującym środowisko, a gminy nie stać na to, aby	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				w pełni zaspokoić potrzeby społeczności lokalnej w tym zakresie.	
	281.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury żłobków, przedszkoli i szkół”	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „różnicowanie jakości życia [...] w układzie wieś – miasto [...]” Wprowadzenie proponowanego zapisu pozwoli zniwelować dysproporcje tego zjawiska, które są dostrzegane na obszarach wiejskich. Dzieci i młodzież to najlepsza inwestycja, tak więc warunki żłobków, przedszkoli i szkół (zarówno ich zaplecze infrastrukturalne jak i ich wyposażenie) są bardzo ważne w procesie edukacji.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	282.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wsparcie infrastruktury i promocji przedsięwzięć -służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego w regionie”	W zapisach na str. 24 w obszarze tematycznym „Kapitał ludzki i społeczny” ujęto działania związane z „budowaniem tożsamości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe” lecz nie są to działania stricte infrastrukturalne. Aby komplementarnie potraktować temat „dziedzictwa kulturowego” należałoby uwzględnić wsparcie infrastruktury służącej rozwojowi dziedzictwa kulturowego w regionie wraz z jego promocją.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

	283.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej- Wspieranie działań w zakresie efektywnej gospodarki odpadami”	Znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku na gminach wprowadza obowiązki i sankcje na gminy, które nie będą stosować jej zapisów. Równocześnie w chwili obecnej nie ma pola w Strategii Województwa, które umożliwiłaby realizację takich działań (a w konsekwencji wsparciu środków zewnętrznych). Niezbędne są zarówno działania infrastrukturalne w tym zakresie jak i edukacja ekologiczna.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	284.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich i miejskich”	Pismem znak GC.II.052.11.2019 z dnia 10.05.2019, Samorząd Województwa Podkarpackiego skierował zapytanie do poszczególnych gmin, z prośbą o informacje dotyczące rewitalizacji. Gminy miały wskazać jakie przygotowania i działania zostały podjęte w zakresie rewitalizacji oraz czy są zainteresowane działaniami w tym obszarze w kontekście planowania działań przyszłej perspektywy finansowej. Biorąc pod uwagę, że zapisy Strategii Województwa powinny być spójne z tworzoną Programem Operacyjnym, wnosi się o wprowadzenie zapisu	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rewitalizacja mieści się w priorytecie dostępność do przestrzeni publicznych umożliwiających włączenie społeczne.

				dotyczącego wsparcia działań rewitalizacyjnych, która daje duże możliwości realizacji inwestycji na terenie gmin.	
	285.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej”	W tabeli na str. 21 SZANSE- wskazuje się „rozwój współpracy transgranicznej (..)” przy czym nie ma ten zapis odniesienia w polach strategicznych na str.24-25. Współpraca międzynarodowa stwarza duże możliwości rozwoju- zwłaszcza dla małych samorządów lokalnych w zakresie społeczno- gospodarczego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Propozycja mieści się w priorytecie budowanie partnerstw dla rozwoju i wzmacnianie potencjału instytucjonalnego.
	286.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno- ściekowej”	Na str. 21 wskazano” niewystarczający dostęp do wody odpowiedniej jakości, w konsekwencji niedostatecznego pokrycia województwa w zakresie sieci wodociągowej”. Sytuacja ta wymaga wprowadzenia kompleksowych rozwiązań spójnych z gospodarką ściekową i ewentualnymi zmianami w KPOŚ . Sugeruje się równocześnie o odejście od wskaźnika zagęszczenia przy kanalizacji (120 osób na km), bo jak słusznie zauważono na str. 21 w Słabych stronach „braki w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Potrzeby w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej zostały umieszczona w Założeniach.

				<p>ściekowej, szczególnie na obszarach o rozproszonej zabudowie” są właśnie spowodowane brakiem możliwości osiągnięcia tego wskaźnika.</p> <p>Są obszary na terenie gmin o możliwym do osiągnięcia ww. wskaźniku, lecz w większości jest on nieosiągalny. Niewystarczająca ilość środków własnych z przeznaczeniem na gospodarkę wodno- ściekową gmin, skłaniałaby się ku utworzeniu specjalnego pola interwencji w tym zakresie i kompleksowym jego rozwiązaniu na terenie województwa.</p>	
	287.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju — „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu ochrony przed klęskami żywiołowymi- doposażanie w sprzęt ratowniczy podmiotów ratowniczych”	W tabeli nr 21 Słabe strony ujęto „słabą zdolność organizacji pozarządowych do generowania własnych środków finansowych”. Takimi organizacjami są OSP, które nie stać na doposażenie w sprzęt ratowniczy.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Obecne zapisy uwzględniają proponowaną tematykę.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
GMINA OSIEK JASIELSKI Andrzej Stachurski – Wójt Gminy	288.	Str. 24-25 – obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury dla osób starszych (kluby seniora, domy dziennej opieki etc.)	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „niekorzystne trendy demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa (szczególnie na obszarach wiejskich). Natomiast na str. 24-25 w „Propozycji głównych osi rozwojowych [...]” w obszarze tematycznym nie ujęto działań w tym zakresie. Kluby seniora na terenie wiejskim są elementem integrującym środowisko, a gminy nie stać na to, aby w pełni zaspokoić potrzeby społeczności lokalnej w tym zakresie.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	289.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Rozwój infrastruktury żłobków, przedszkoli i szkół”	Na str. 22 w tabeli „Zagrożenia” wskazuje się „różnicowanie jakości życia [...] w układzie wieś – miasto [...]” Wprowadzenie proponowanego zapisu pozwoli zniwelować dysproporcje tego zjawiska, które są dostrzegane na obszarach wiejskich. Dzieci i młodzież to najlepsza inwestycja, tak więc warunki żłobków, przedszkoli i szkół	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				(zarówno ich zaplecze infrastrukturalne jak i ich wyposażenie) są bardzo ważne w procesie edukacji.	
	290.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wsparcie infrastruktury i promocji przedsięwzięć -służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego w regionie”	W zapisach na str. 24 w obszarze tematycznym „Kapitał ludzki i społeczny” ujęto działania związane z „budowaniem tożsamości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe” lecz nie są to działania stricte infrastrukturalne. Aby komplementarnie potraktować temat „dziedzictwa kulturowego” należałoby uwzględnić wsparcie infrastruktury służącej rozwojowi dziedzictwa kulturowego w regionie wraz z jego promocją.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	291.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej, a także konkurencyjności na rynku podmiotów świadczących usługi w zakresie gospodarki odpadami - Wspieranie działań w zakresie efektywnej gospodarki odpadami”	Znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku na gminach wprowadza obowiązki i sankcje na gminy, które nie będą stosować jej zapisów. Równocześnie w chwili obecnej nie ma pola w Strategii Województwa, które umożliwiłaby realizację takich działań (a w konsekwencji wsparciu środków zewnętrznych). Niezbędne są zarówno działania infrastrukturalne	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				w tym zakresie jak i edukacja ekologiczna.	
292.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich i miejskich”		Pismem znak GC.II.052.11.2019 z dnia 10.05.2019, Samorząd Województwa Podkarpackiego skierował zapytanie do poszczególnych gmin, z prośbą o informacje dotyczące rewitalizacji. Gminy miały wskazać jakie przygotowania i działania zostały podjęte w zakresie rewitalizacji oraz czy są zainteresowane działaniami w tym obszarze w kontekście planowania działań przyszłej perspektywy finansowej. Biorąc pod uwagę, że zapisy Strategii Województwa powinny być spójne z tworzoną Programem Operacyjnym, wnosi się o wprowadzenie zapisu dotyczącego wsparcia działań rewitalizacyjnych, która daje duże możliwości realizacji inwestycji na terenie gmin.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rewitalizacja mieści się w priorytecie dostępność do przestrzeni publicznych umożliwiających włączenie społeczne.
293.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie zapisu „Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej”		W tabeli na str. 21 SZANSE- wskazuje się „rozwój współpracy transgranicznej (..)” przy czym nie ma ten zapis odniesienia w polach strategicznych na str.24-25. Współpraca międzynarodowa stwarza duże możliwości rozwoju- zwłaszcza dla małych samorządów lokalnych w zakresie społeczno-gospodarczego.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Propozycja mieści się w priorytecie budowanie partnerstw dla rozwoju i wzmacnianie potencjału instytucjonalnego.

	294.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju — „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej”	<p>Na str. 21 wskazano” niewystarczający dostęp do wody odpowiedniej jakości, w konsekwencji niedostatecznego pokrycia województwa w zakresie sieci wodociągowej”.</p> <p>Sytuacja ta wymaga wprowadzenia kompleksowych rozwiązań spójnych z gospodarką ściekową i ewentualnymi zmianami w KPOŚ .</p> <p>Sugeruje się równocześnie o odejście od wskaźnika zagęszczenia przy kanalizacji (120 osób na km), bo jak słusznie zauważono na str. 21 w Słabych stronach „braki w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki ściekowej, szczególnie na obszarach o rozproszonej zabudowie” są właśnie spowodowane brakiem możliwości osiągnięcia tego wskaźnika.</p> <p>Są obszary na terenie gmin o możliwym do osiągnięcia ww. wskaźniku, lecz w większości jest on nieosiągalny. Niewystarczająca ilość środków własnych z przeznaczeniem na gospodarkę wodno- ściekową gmin, skłaniałaby się ku utworzeniu specjalnego pola interwencji w tym zakresie</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Potrzeby w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej zostały umieszczona w Założeniach.</p>
--	------	--	--	---	---

				i kompleksowym jego rozwiązaniu na terenie województwa.	
	295.	Str.24-25 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się wprowadzenie na str. 24-25 w osi tematycznej III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju — „wsparcie i rozwój kompleksowych rozwiązań z zakresu ochrony przed klęskami żywiołowymi- doposażanie w sprzęt ratowniczy podmiotów ratowniczych”	W tabeli nr 21 Słabe strony ujęto „słabą zdolność organizacji pozarządowych do generowania własnych środków finansowych”. Takimi organizacjami są OSP, które nie stać na doposażenie w sprzęt ratowniczy.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Obecne zapisy uwzględniają proponowaną tematykę.
	296.	Str. 24 — obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju	Proponuje się umieścić likwidację wykluczenia komunikacyjnego południowej części województwa podkarpackiego przez budowę drogi szybkiego ruchu Miejsce Piastowe (węzeł) – Krosno – Jasło – (Tarnów – Kielce) droga S 19	W ramach pomocy technicznej UE Powiat Jasielski, Miasto Jasło, Powiat Krośnieński, Miasto Krosno we współpracy z Powiatem Gorlickim i Miastami Gorlice i Biecz opracowały koncepcję budowy drogi szybkiego ruchu S 19, która to została przekazana do Urzędów Marszałkowskich Województw Podkarpackiego, Małopolskiego oraz Świętokrzyskiego oraz do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Infrastruktury oraz do GDDiA. Opracowanie sieci dróg szybkiego ruchu na obszarze województw podkarpackiego, małopolskiego i świętokrzyskiego było objęte trójstronnym porozumieniem podpisanym przez Marszałków trzech wymienionych województw w Jaśle.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój nowoczesnych połączeń drogowych i kolejowych został ujęty w Obszarze tematycznym III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
GMINA TYRAWA WOŁOSKA Teresa Brzeżawska-Juszczak – Wójt Gminy	297.	5.2) str.8	Proponowane zwiększenie poziomu współfinansowania własnego do 30% jest zbyt dużym wyzwaniem dla słabszych ekonomicznie regionów takich jak województwo podkarpackie, w tym szczególnie dla najsłabszych beneficjentów. Oznaczenie w strategii wojewódzkiej konkretnych zapisów dotyczących określenia możliwości współfinansowania znacznej części wkładu własnego podmiotów najsłabszych z innych źródeł niż budżet własny tych podmiotów (środków krajowych, regionalnych).	30%-owy poziom współfinansowania w znacznym stopniu ograniczy możliwość pozyskiwania funduszy europejskich przeznaczonych na niezbędne inwestycje zmierzające do poprawy życia mieszkańców najsłabszych podmiotów, a tym samym staje się zaprzeczeniem teorii wyrównywania szans. Pomoc Państwa czy Województwa w tym zakresie, w bardzo dużym stopniu wpłynęłaby na poprawę pozyskania jakichkolwiek środków inwestycyjnych związanych z infrastrukturą podmiotu, jej poprawą, a wielu przypadkach wykonaniem inwestycji od podstaw. Wpłynęłoby to na zatrzymanie procesów migracyjnych oraz dbałość o środowisko przyrodnicze. Tym samym podmioty najuboższe zwiększyłyby swoją atrakcyjność, co może w przyszłości skutkować	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Wskazano w dokumencie propozycje zmian w europejskiej Polityce Spójności. Decyzje dotyczące poziomu finansowania ze środków UE zostaną podjęte na poziomie UE.

				rozwojem gospodarczym tego miejsca oraz regionu.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
MIASTO JASŁO Ryszard Fabian - Burmistrz Miasta Jasła	298.	2. Przesłanki prac nad Strategią rozwoju województwa - Podkarpackie 2030 s.4	<p>We wnioskach i rekomendacjach dodać należy pkt 2.7 w brzmieniu: Wskazane w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju działania dla miast- małych i średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze w województwie podkarpackim powinny zostać ujęte również w strategii rozwoju województwa w celu zachowania komplementarności kierunków interwencji adresowanych poziomu kraju z tymi z poziomu regionu.</p>	<p>Jednym z projektów strategicznych realizujących Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) jest Pakiet dla średnich miast - ukierunkowany na wyrównanie szans rozwojowych wszystkich obszarów, w szczególności tych z największymi problemami społeczno-gospodarczymi. Na szczególne wsparcie w ramach SOR mogą liczyć 122 ośrodki miejskie, które zgodnie z analizą przeprowadzoną przez Polską Akademię Nauk w największym stopniu zagrożone są utratą funkcji społeczno-gospodarczych. W ramach opracowania IGiPZ PAN pn. „Wykonanie pogłębionej analizy obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją oraz świadczenie usług doradczo-konsultacyjnych w zakresie działań naprawczych i na rzecz przełamania barier rozwojowych</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis mieści się w ramach zapisu 10.2).</p>

				<p>na tych obszarach" szczegółowemu badaniu poddano obszar jasielski, jako obszar najbardziej zagrożony marginalizacją. W ramach Analizy obszaru strategicznych.</p> <p>Pominięcie w Założeniach Strategii działań na rzecz miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, byłoby istotnym błędem, prowadzącym do rozbieżności pomiędzy Strategią na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju a Strategią Województwa. Co więcej, Miasto Jasło po raz kolejny zostałoby pokrzywdzone w kontekście możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego. Stało się tak już poprzez fakt nie ujęcia miasta Jasła w tzw. Miejskich Obszarach Funkcjonalnych województwa podkarpackiego, mimo zasadnych argumentów i wielu interwencji samorządów Jasła i powiatu jasielskiego. Podkreślić należy fakt, że Miasto Jasło wraz z innymi gminami powiatu jasielskiego jest doskonale przygotowane pod względem zarówno diagnozy problemów obszaru, jak i proponowanych działań naprawczych. By mogły one dojść do skutku kluczowe jest</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>zapisanie działań na rzecz rozwoju obszaru jasielskiego w strategicznych dokumentach województwa. Począwszy od Założeń Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030, na kryteriach w SZOOP kończąc. W ten sposób możliwe będzie pozyskanie środków UE na rozwój Jasła i obszaru jasielskiego - wskazano trzy bariery rozwojowe, z których na pierwszym miejscu wskazano marginalizację instytucjonalną. Polega ona na „niespójności dokumentów strategicznych na różnych poziomach administracyjnych i w związku z tym brakiem efektywnego działania". By pokonać tę barierę niezbędna, zdaniem PAN, jest ścisła współpraca samorządów na szczeblu centralnym, i lokalnym, która doprowadzi do spójności w dokumentach.</p>	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
POWIAT JASIELSKI	299.	Regionalna Polityka Miejska-ZIT, Regionalne bieguny wzrostu, Mapa, (str. 30)	Miejski Ośrodek Funkcjonalny: Krosno - Jedlicze poszerzyć o Jasło, tworząc MOF: Krosno	Zgodnie z dokumentem Priorytety polityki społeczno-gospodarczej Polski	Uwzględnienie uwagi jest zależne od wyników ekspertyzy.

Adam Pawluś - Starosta Jasielski przy poparciu gmin Powiatu Jasielskiego			-Jedlicze -Jasło	do roku 2030 jednym z priorytetów jest „rozwój terytorialnie zrównoważony” (str. 11). W duchu tego priorytetu jest włączenie Jasła do MOF wraz z Krosnem i Jedliczem	UMWP zlecił badanie dotyczące aktualizacji miejskich obszarów funkcjonalnych województwa podkarpackiego. Wyniki badania będą stanowiły podstawę do wskazania regionalnych biegunów wzrostu.
	300.	Obszary tematyczne Strategii (str. 25)	W obszarze tematycznym V: „Terytorialny wymiar Strategii” wprowadzić jako .Obszary strategicznej interwencji regionalnej”: 1) „Beskid Niski” 2) „Obszar Gmin Dorzecza Wisłoki”	Wymienione w pkt. 1 i 2 obszary ze względu na swoją specyfikę wymagają strategicznej interwencji na poziomie regionalnym, podobnie jak „Bieszczady”, czy „Błękitny San”. Takie ujęcie planowania Obszarów Strategicznej Interwencji zapewniac będzie lepsze wykorzystanie endogenicznych zasobów województwa oraz bardziej zrównoważony rozwój. Województwo podkarpackie ma potencjał do rozwoju funkcji turystycznych, obszar Beskidu Niskiego i Gmin Dorzecza Wisłoki oraz znajdujące się tam zasoby przyrodnicze i kulturowe są dotąd wykorzystywane w rażąco niskim stopniu (np. turystyka kwalifikowana). Przestrzenne rozłożenie regionalnych inteligentnych specjalizacji, tj.: jakość życia na południu województwa. Ocena walorów estetycznych	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wyznaczone zostały jako osi regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju a jako osi krajowe obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.

				<p>krajobrazu na tym obszarze należy do najwyższych w kraju (źródło: Koncepcja Przestrzennego ... 2030. s. 123).</p> <p>Inwestycje dla turystyki: budowa zbiornika wielofunkcyjnego „Kąty - Myscowa" na rzece Wiśłoka oraz w zakresie Infrastruktury (np. 4 razy mniejsza długość szlaków turystycznych niż w województwie małopolskim).</p>	
301.	Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju (str. 24)	W obszarze tematycznym III „Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju" umieścić likwidację wykluczenia komunikacyjnego południowej części województwa podkarpackiego przez budowę nowych i modernizację istniejących linii kolejowych i dróg szybkiego ruchu	<p>Południową część województwa podkarpackiego cechuje wykluczenie komunikacyjne, w kontraście północnej jego części. Sytuację tę może poprawić choćby przedłużenie linii kolejowej Nr 25 Łódź Kaliska - Dębica do Jasła, modernizacja drogi krajowej Nr 73 od Pilzna do Jasła, czy budowa drogi szybkiego ruchu Jasło - Jedlicze - Krosno - droga S19.</p> <p>Od dostępności komunikacyjnej obszarów: „Beskid Niski" i „Gmin Dorzecza Wiśłoki" jest zależny rozwój turystyki.</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Obszar tematyczny III. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju wskazuje na rozwój infrastruktury transportowej (kolejowej i drogowej, systemów intermodalnych), dostępność komunikacyjną wewnątrz regionu (w tym integracja transportowa obszarów wiejskich z ośrodkami koncentracji funkcji gospodarczych i usługowych).</p>	
302.	Obszar tematyczny I. Gospodarka oparta na wiedzy (str. 24)	W obszarze tematycznym I. Gospodarka oparta na wiedzy, wprowadzić nowoczesne technologie i rozwój przemysłu chemicznego w tym budowę trzeciej (po Orlenie i Lotosie) dużej rafinerii na Podkarpaciu.	<p>Nowoczesne technologie dotyczą nie tylko informatyki, kosmonautyki itp.</p> <p>Należy rozwijać nowoczesny przemysł chemiczny, który na Podkarpaciu ma duże tradycje, bliskość złóż surowcowych.</p> <p>System szkolnictwa, zwłaszcza</p>	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Uwaga jest zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach prac nad Strategią.</p>	

			Dostosowanie profilu kształcenie od poziomu zawodowego do wyższego do wymogów nowoczesnej gospodarki i specyfiki gospodarki regionu.	zawodowego wymaga dostosowania do wymogów zmieniającej się gospodarki.	
	303.	Obszar tematyczny IV. Dostępność usług (str. 25)	W obszarze tematycznym IV. Dostępność usług, wprowadzić rozwój usług turystycznych z wykorzystaniem walorów turystycznych Podkarpacia	Podkarpacie posiada wiele niewystarczająco wykorzystanych turystycznie walorów jak: „szlak architektury drewnianej”, unikatowe cmentarze z okresu I wojny światowej itd.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Turystyka jako działalność gospodarcza została uwzględniona w Obszarze tematycznym I. Rozwój infrastruktury służącej rozwojowi zrównoważonemu, w tym umożliwiającej rozwój turystyki znajduje się w obszarze III.
	304.	13.3 Strona 1	Poprawa poziomu opieki psychiatrycznej poprzez remont lub budowę nowej infrastruktury	Przestarzała i niewydolna infrastruktura psychiatryczna na terenie województwa podkarpackiego	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.
	305.	Strona 21 Analiza SWOT Słabe strony	Zwiększenie ilości lekarzy i pielęgniarek oraz położnych poprzez system stypendialno-lojalnościowy Zarządu Województwa Podkarpackiego	Pogłębiające się braki kadrowe w służbie zdrowia, szczególnie w szpitalach powiatowych	Uwaga zostanie uwzględniona Zapis w SWOT otrzyma brzmienie: „Zbyt mała w stosunku do potrzeb liczba lekarzy (w tym specjalistów) przypadająca na mieszkańców w regionie oraz pogłębiające się braki kadrowe średniego personelu medycznego, zwłaszcza w szpitalach powiatowych”.
	306.		Wsparcie rodziny, wzmocnienie jej aktywności oraz bezpieczeństwa,		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.

			zwłaszcza rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez: a) Zwiększenie zakresu i poprawę jakości usług społecznych: aktywizujących i wspomagających dla rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, dzieci i młodzieży przebywającej lub opuszczającej pieczę zastępczą, osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym tj. korzystających z pomocy społecznej, starszych, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych.		Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.
	307.		Zwiększenie aktywności i samodzielności osób niepełnosprawnych, poprzez: a) ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych i medycznych, b) wzmocnienie i poszerzenie zakresu stosowania form aktywizacji społecznej i zawodowej, c) promowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności, zapewniających integrację tych osób ze społecznością lokalną		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.
	308.		Wsparcie i aktywizacja osób w podeszłym wieku, poprzez; a) Rozwój rynku usług		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.

			senioralnych, b) zwiększenie aktywności seniorów i ich udziału w życiu społeczności lokalnych (tworzenie lokalnych rad senioralnych grup samopomocowych, wolontariatu), c) zwiększenie dostępności usług i form wsparcia (usługi edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne)		Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.
	309.	Pkt. 9, str. 11	Rozwój opieki nad osobami niesamodzielnymi. Działania szczegółowe: 1. Zwiększenie ilości placówek całodobowych świadczących usługi opiekuńcze (Domy Pomocy Społecznej, Rodzinne Domy Pomocy), 2. Rozwój opiekuńczych usług środowiskowych (tworzenie Dziennych Domów Pomocy, Środowiskowych Domów Samopomocy), 3. Opracowanie diagnozy dotyczącej osób niesamodzielnych na terenie województwa, powiatu (monitorowanie liczebności osób niesamodzielnych, ich sytuacji życiowej oraz stopnia zaspokajania podstawowych potrzeb)	Stopniowy wzrost liczby osób niesamodzielnych, wymagających pomocy całodobowej i środowiskowej	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń. Zostanie wykorzystana w ramach dalszych pracach nad Strategią.
	310.		Potrzeba budowy zbiornika retencyjnego na terenie Powiatu Jasielskiego.	Niewystarczająca liczba zbiorników retencyjnych.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.

			Potrzeba realizacji Inwestycji zwiększających zabezpieczenie powodziowe Oraz gwarantujących zaopatrzenie w wodę.	Niewystarczający dostęp do wody odpowiedniej jakości. Zagrożenie powodziowe. Zły stan zabudowy regulacyjnej rzek.	Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju: rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie retencji.
	311.	Wnioski i rekomendacje pkt. 13.7, str.18	Konieczne jest odwrócenie niekorzystnych tendencji w podkarpackim rolnictwie i zwiększenie jego konkurencyjności poprzez wsparcie rolnictwa ekologicznego. Wzmocnienie działań dotyczących rozwoju obszarów wiejskich, w tym rolnictwa ekologicznego, przyczyni się do pozytywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze i zachowanie zrównoważonego ekosystemu.	Rozdrobnione gospodarstwa rolne na Podkarpaciu są szansą na powstawanie gospodarstw ekologicznych. Zwiększający się trend konsumpcji żywności ekologicznej, wymaga również wsparcia na etapie edukacji poprzez tworzenie kierunków kształcenia w zakresie rolnictwa ekologicznego. Preferencyjne wsparcie finansowe dla absolwentów takich szkół przyczyni się do wyboru tego typu kształcenia oraz powstawania gospodarstw ekologicznych	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.
	312.		Bezpieczeństwo ekologiczne - przygotowanie regionu do ochrony przed katastrofami i klęskami żywiołowymi.		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie

					i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju: rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie retencji.
	313.		Ochrona przed zagrożeniami powodziowymi obszarów o wysokim potencjale strat powodziowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi (osuwiskami), a także ochrona przed suszą. Działania w tym zakresie obejmują wdrażanie zasad racjonalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych, tworzenie sprawnego systemu retencji wodnej oraz modernizacji urządzeń melioracyjnych. Istotnym elementem działań przeciwpowodziowych będzie tworzenie oraz zachowanie naturalnej retencji wodnej (m. in. zalesianie, ochrona lasów łęgowych, odpowiednie użytkowanie gruntów rolnych).		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym) został ujęty w Obszarze tematycznym III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju: rozwój infrastruktury i procedur zapewniających zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom (naturalnym i antropogenicznym); rozwój infrastruktury wodno-ściekowej; zwiększanie retencji.
	314.		W zakresie osuwisk istotne będzie wyznaczenie dokładnej lokalizacji i zasięgu osuwisk		Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu

			aktywnych oraz okresowo aktywnych, a także terenów zagrożonych rozwojem ruchów masowych.		Problematyka osuwisk będzie rozwijana w części poświęconej zabezpieczeniu przed zagrożeniami.
	315.	17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030 (str. 25)	W treści „W toku dyskusji warsztatowych ustalono także, że te 4 podstawowe obszary tematyczne Strategii powinny zostać uzupełnione przez terytorialny wymiar Strategii obejmujący: „wnioskuje się o uwzględnienie w tym zapisie również wyników konsultacji społecznych przedmiotowego dokumentu.	Wyłonienie na tym etapie potencjalnie kompletnej listy regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji, zapewni lepsze możliwości odpowiedniego przygotowania strategicznych dokumentów, również w kontekście harmonogramu prac nad dokumentami.	Uwaga zostanie uwzględniona Uwagi zgłaszane w konsultacjach zostaną przeanalizowane.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Jerzy Sudół – Starosta Tarnobrzski (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 25.07.2019 r. w Sanoku)	316.	10. <i>Polityka regionalna Polski według propozycji projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030</i>	Wprowadzenie zapisu dot. bomby ekologicznej zagrażającej zasobom wodnym wydzielonym z głównego zbiornika wód podziemnych Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów nr 425, stanowiących źródło zaopatrzenia w wodę do picia i dla ludności miasta i gminy Nowa Dęba, w której stwierdzono zanieczyszczenia tri- i tetrachloroetanem, który trzeba zneutralizować.	W 2009 r. GIOŚ ujął ten problem w wykazie „bomb ekologicznych”. Pan Starosta wskazał ponadto, iż ze względu na bliskość zakładów przemysłowych chmura zanieczyszczeń niebezpiecznie zbliża się do ujęcia wody. Gmina wybudowała 5 studni głębinowych, ale to jest niewystraczające. Wg. opracowań AGH rozwiązaniem byłyby specjalne wieże, które rozpraszają wodę i uwalniają	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				zanieczyszczenia do atmosfery, jednakże koszt budowy jest ogromny, dla 2 wież wynosi ok. 3,5 mln. Gmina zwraca się o pomoc do Starostwa, który odpowiada za ochronę środowiska, ale ta inwestycja przekracza możliwości finansowe powiatu. Dlatego też, jak podkreślił Pan Starosta takie zadania powinny być realizowane na poziomie województwa bądź kraju, przez RDOŚ lub NFOŚiGW.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Jakub Hotłoś – Starostwo leskie, stanowisko ds. Promocji Powiatu (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 25.07.2019 r. w Sanoku)	317.	16. Potencjały regionalne województwa podkarpackiego	Proponuje się wprowadzenie zapisów dotyczących marki karpackiej.	Powiat leski jest oparty na turystyce. W związku z tym prowadzona jest promocja Bieszczad w ramach marki karpackiej, które są marką kojarzoną w kraju, a zupełnie nierozpoznawalną poza granicami.	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym etapie prac analitycznych nad Strategią.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Jakub Hotłoś – Starostwo Ieskie, stanowisko ds. Promocji Powiatu (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 25.07.2019 r. w Sanoku)	318.	16. Potencjały regionalne województwa podkarpackiego	Utworzenie obserwatorium turystycznego	Dzięki obserwatorium turystycznemu, można byłoby pozyskiwać dane nt. rozwoju turystyki w regionie, jak również w zakresie współpracy transgranicznej ze Słowacją w tym z Krajem Preszowskim. Z Krajem Preszowskim powiat rozpoczyna różne projekty gdyż jest to region, który chce chętnie współpracować na arenie europejskiej.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Instytucje i narzędzia analiz i monitorowania sytuacji społeczno-gospodarczej są rozbudowywane.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Pan Marian Kapusta Prezes Fundacji „Spichlerz Galicyjski”	319.	13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego	Konieczność zabezpieczenia budowy mokrego zbiornika w m. Sędziszów Młp. i Góra Ropczycka, który chroniłby przed powodzią i suszą.	Zbiornik wpłynąłby znacząco na bezpieczeństwo regionu i zapewniłby dalszy rozwój regionu. Planowany zbiornik byłby największy w okolicach Rzeszowa o powierzchni 55 ha.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Treść uwagi zbyt szczegółowa na tym etapie prac. Zostanie wykorzystana na późniejszym

(uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 25.07.2019 r. w Sanoku)				Zbiornik chroniłby nie tylko przez suszą i powodzią, ale również pozwoliłby na funkcjonowanie małej elektrowni wodnej, która obsługiwałaby te zakłady lotnicze, które dotychczas czerpią wodę z wód podziemnych.	etapie prac analitycznych nad Strategią.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Józef Lubaś – Urząd Gminy w Jaśle. Samodzielne stanowisko ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych i kontroli (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 25.07.2019 r. w Sanoku)	320.	5. Znaczenie europejskiej polityki spójności, jako istotnego źródła współfinansowania rozwoju regionalnego Polski, w tym województwa podkarpackiego, po akcesji do Unii Europejskiej	Zaprogramowanie pozyskiwania środków unijnych bez preferencji ujęcia obszarów w programach strategicznych	Gmina Jasło wodociągami ostało objęte tylko 100 gospodarstw. Jednakże jest problem z pozyskiwaniem środków unijnych na ten cel gdyż skierowane ono jest wycinkowo, jako przykład - nabór wniosków w ramach PROW – Kanalizacja i gospodarka, gdzie preferowane punktowo były gminy z Doliny Błękitnego Sanu. Stąd też strategicznie należy mówić o zatrzymaniu wody i jej właściwym wykorzystaniu, ale przez cały region a nie wycinkowo.	Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń. Uwaga odnosi się do instrumentów na poziomie programu operacyjnego województwa, który będzie obejmował perspektywę 2021 – 2027.

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Paweł Hydzik Zastępca Burmistrza Miasta Sanok (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 25.07.2019 r. w Sanoku)	321.	13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego	25.07.2019 r. w Sanoku Sugestia by w kolejnych etapach prac położyć większy nacisk na metody jakościowe jak wywiady indywidualne, zogniskowane wywiady grupowe czy inne metody z zakresu nauk socjologii	Dołączenie metod jakościowych pozwoli na otwarcie problemów na które statystyka nie udziela odpowiedzi np. badanie zróżnicowania rynku pracy przy użyciu oficjalnego wskaźnika stopa bezrobocia bez uzupełnienia go nie da pełnego obrazu.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Instytucje i narzędzia analiz i monitorowania sytuacji społeczno-gospodarczej są rozbudowywane.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Adam Szweda reprezentujący Zagłębie Ambitnej Turystyki (uwaga zgłoszona ustnie podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 25.07.2019 r. w Sanoku)	322.	13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego	Zaakcentowanie potrzeby funkcjonowania przemysłu edukacyjno – wychowawczego	Jeśli polityka rozwoju ma się przejawiać w gospodarce opartej na wiedzy, to należy rozpocząć od punktu – jak młodzi postrzegają przyszłość i w którym kierunku chcą iść. Stąd też położenie nacisku na przemysł edukacyjno – wychowawczy i edukację szeroko rozumianą musi znaleźć odzwierciedlenie w Strategii gdyż wskaże to nam jak należy kształcić młodzież aby ta funkcjonowała efektywnie.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

	323.	13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego – wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego	Rozważenie możliwości włączenia rolnictwa do obszaru ochrony klimatu	W związku z danymi wskazującymi, że dużo ludzi mieszka na terenach wiejskich to rolnictwo należy połączyć z business intelligence, gdyż obecne rolnictwo jest ilościowe, ekstensywne za wyjątkiem urządzeń mechanicznych i środków ochrony roślin. Należałoby również zbadać wpływ rolnictwa na zasoby wody, zwłaszcza rolnictwa przemysłowego. Naukowcy wykazali, iż stan biocenozy gleby ma wpływ na jej zdolności do zatrzymywania wody, w wielu przypadkach gleba jest wyłącznie rusztowaniem dla roślin i nawozów i nie ma zdolności absorpcji wody. Do tego trzeba uwzględnić problem uszczelniania zlewni gdyż coraz mniej powierzchni pozwala na wsiąkanie wody opadowej.	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. problematyka zmian klimatycznych jest zagadnieniem horyzontalnym.
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Andrzej Guzik -Wicestarosta Krośnieński	324.	„Obszary tematyczne strategii”- str.24- 25 tj. II- Kapitał ludzki i społeczny, III -Infrastruktura dla	Obszary wymagające interwencji na terenie powiatu krośnieńskiego: Dukla, Rymanów, Korczyna, Iwonicz-Zdrój, Chorkówka, Jedlicze, Wojaszówka, Jaśliska, Miejsce	Odwołując się do rekomendacji z projektu „Założeń Strategii rozwoju województwa- Podkarpackie 2030” gdzie zauważono, że cały obszar	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Zagadnienia przestrzenne zostały ujęte w Obszarze tematycznym V.

		zrównoważonego rozwoju, IV- Dostępność usług.	Piastowe i Krościenko Wyżne w obszarach tematycznych : II- Kapitał ludzki i społeczny, III -Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju, IV- Dostępność usług.	<p>województwa podkarpackiego wymaga wsparcia pragniemy podkreślić, że niezrozumiałym jest pominięcie terenu powiatu krośnieńskiego w kilku programach przewidzianych do realizacji w perspektywie do 2030 roku.</p> <p>W skład powiatu krośnieńskiego wchodzi dziesięć gmin, tj. Dukła, Rymanów, Korczyna, Iwonicz-Zdrój, Chorkówka, Jedlicze, Wojaszówka, Jaśliska, Miejsce Piastowe i Krościenko Wyżne, a tylko sześć z nich – wspólnie z miastem Krosnem – tworzy MOF Krosno. Kierując się potrzebą równoważenia rozwoju społeczno-gospodarczego warto zwrócić uwagę, że cały obszar powinien mieć równy dostęp i wsparcie w tym zakresie.</p> <p>Dlatego niezrozumiałe jest pominięcie czterech gmin, tj. Dukła, Rymanów, Iwonicz-Zdrój i Jaśliska w zakresie <i>regionalnej polityki rozwoju</i>. Ten obszar wymaga wsparcia w nie mniejszym stopniu jak pozostałe sześć gmin powiatu.</p> <p>Nie do przyjęcia jest również fakt, że powiat krośnieński w perspektywie do 2030 roku – w odróżnieniu od ościennych powiatów - nie ma być zaliczany do obszarów strategicznej interwencji. Już w 2014 roku</p>	Obszary tematyczne I-IV mają ujęcie problemowe.
--	--	--	--	--	---

				<p>pominięto nasz powiat w trakcie opracowywania wykazu „Obszarów wymagających szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju”. W tej sprawie złożyliśmy na ręce Pana Marszałka stosowną apelację (pismo z dnia 16 kwietnia 2014 roku), która nie zmieniła jednak podejścia samorządu województwa do przedmiotowej kwestii. Identycznie teraz, pragniemy zaprotestować przeciw ignorowaniu uzasadnionych potrzeb mieszkańców powiatu. Zaistniała sytuacja wymaga zmiany podejścia w odniesieniu do kryterium różnicowania samorządów. <u>Błędem jest odnoszenie się do powiatów, które często bywają silnie zróżnicowane pod względem poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego. Lepszym rozwiązaniem byłoby różnicowanie samorządów na poziomie gmin, które pozwala na bardziej sprawiedliwe diagnozowanie i zaspokajanie potrzeb mieszkańców.</u> Tak jest w przypadku naszego samorządu, gdzie szczególnego wsparcia wymagają gminy zajmujące południową część powiatu.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Dodatkowym czynnikiem uniemożliwiającym gminom powiatu krośnieńskiego wpisanie się w pełniejszy zakres w ideę zrównoważonego rozwoju jest funkcjonowanie poza obszarem oddziaływania programów strategicznych <i>Rozwoju Bieszczad</i> i <i>Błękitny San</i>, choć teren ten w pełni odpowiada założeniom programowych, które dały początek obydwu programom. Sytuacja ta wymaga zmiany. Warto tu podkreślić, że powiat krośnieński posiada – identycznie jak inne powiaty na tym terenie - produkty turystyczne godne zauważenia. Znajdują się tu m.in. szlaki turystyczne zasługujące na wypromowanie, co z kolei może mieć wpływ na rozwój turystyki dający podstawę rozwoju w szerszym aspekcie społeczno-gospodarczym. Planowane pozbawienie mieszkańców naszego powiatu możliwości skorzystania ze środków zewnętrznych będzie skutkować zastojem lub regresem w obszarze turystyki. Nie pozwoli także na optymalne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego na pominiętych obszarach. Brak interwencji na pominiętym obszarze skutkować może</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>wzmocnieniem procesów migracyjnych, w szczególności osób młodych. Było to dostrzegane już we wcześniejszych latach. Brak możliwości inwestycyjnych spowoduje znaczny spadek tempa wzrostu poziomu życia mieszkańców, zmniejszenie atrakcyjności gmin, a co za tym idzie powiatu krośnieńskiego. Stanie się to szczególnie widoczne w zestawieniu z powiatami ościennymi. Znaczny spadek pozycji konkurencyjności na tle innych obszarów uwarunkowany brakiem inwestycji jest istotną barierą dla rozwoju tego obszaru. Dlatego apelujemy o zmianę podejścia do naszego powiatu. Na tym etapie nie jest jeszcze za późno.</p> <p>Z uwagi na ważny aspekt poruszany w przedmiotowym dokumencie dot. dbałości o środowisko przyrodnicze oraz odwrócenia niekorzystnych tendencji w podkarpackim rolnictwie i zwiększenia jego konkurencyjności jako powiat krośnieński nie dysponujemy możliwościami wpływu na poruszane problemy. Jak zauważono województwo podkarpackie jest jednym</p>	
--	--	--	--	---	--

				z najsłabszych regionów i zdecydowanym priorytetem finansowania są dwa cele tj. Europa bardziej inteligentna i bardziej zielona, wolna od zanieczyszczeń węglowych. Dlatego też pominięte tereny powiatu krośnieńskiego wymagają interwencji w zakresie wskazanych celów. Biorąc powyższe pod uwagę zasadnym jest uwzględnienie wniosków powiatu krośnieńskiego w Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030.	
	325.	„Obszary tematyczne strategii” - str.24- 25 tj. II- Kapitał ludzki i społeczny, III -Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju, IV- Dostępność usług.	W obszarze tematycznym V: „Terytorialny wymiar strategii” wprowadzić obszar „Obszary strategicznej interwencji regionalnej”: „Obszar Gmin Pogórza Karpackiego’	Wymieniony w punkcie 1 obszar ze względu na swoją specyfikę wymaga strategicznej interwencji na poziomie regionalnym, podobnie jak „Bieszczady”, czy „Błękitny San”. Takie ujęcie planowania Obszarów Strategicznej Interwencji zapewniac będzie lepsze wykorzystanie zasobów województwa oraz bardziej zrównoważony rozwój Województwo podkarpackie ma potencjał do rozwoju funkcji turystycznych, obszar Pogórza Karpackiego oraz znajdujące się tam zasoby przyrodnicze i kulturowe są dotąd wykorzystywane w rażąco niskim	Uwaga nie zostanie uwzględniona. Wyznaczone zostały jako OSI regionalne obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju a jako OSI krajowe obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Zgłoszona uwaga skutkowałaby zbyt dużym rozdrobnieniem OSI regionalnych, co wiązałoby się z trudnością doboru środków oddziaływania.

				<p>stopniu (np. turystyka, kultura i dziedzictwo).</p> <p>Przestrzenne rozłożenie regionalnych inteligentnych specjalizacji, tj.: jakość życia na południu województwa. Ocena walorów estetycznych krajobrazu na tym obszarze należy do najwyższych w kraju (źródło: Koncepcja Przestrzennego ... 2030, s. 123).</p>	
	326.	Obszar tematyczny IV. Dostępność usług (str. 25)	W obszarze tematycznym IV . Dostępność usług. wprowadzić rozwój usług turystycznych z wykorzystaniem walorów turystycznych Podkarpacia	Podkarpacie posiada wiele niewystarczająco wykorzystanych turystycznie walorów jak: „Transgraniczny szlak rowerowy – Beskidzkie Muzea”, „Międzynarodowy Szlak turystyczny – Śladami Aleksandra Fredry” ltd.	<p>Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu.</p> <p>Turystyka jako działalność gospodarcza jest ujęta w obszarze tematycznym I. Natomiast w obszarze III mieści się rozwój infrastruktury dla rozwoju.</p>
	327.	Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 (str. 25)	4 podstawowe obszary tematyczne Strategii powinny zostać uzupełnione przez terytorialny wymiar Strategii obejmujący:” Wnioskuje się o uwzględnienie w tym zapisie również wyników konsultacji społecznych przedmiotowego dokumentu	Wyłonienie na tym etapie potencjalnie kompletnej listy regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji, zapewni lepsze możliwości odpowiedniego przygotowania strategicznych dokumentów, również w kontekście harmonogramu prac nad dokumentami.	<p>Uwaga zostanie uwzględniona</p> <p>Uwagi zgłaszane w konsultacjach zostaną przeanalizowane.</p>

Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Barbara Pelczar-Białek Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego W Rzeszowie / Departament Edukacji, Nauki i Sportu	328.	13. Pozycja strategiczna województwa podkarpackiego - wnioski z Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego (str. 17)	dodanie pkt 13.13) Potrzebne jest prowadzenie działań mających na celu zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców Podkarpacia	W Diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej Województwa Podkarpackiego czytamy: „Analiza ostatnich kilku lat pokazuje niekorzystne tendencje, jeśli chodzi o aktywność fizyczną mieszkańców Podkarpacia. Siedzący tryb życia, telewizja, komputer to tylko najważniejsze czynniki będące alternatywą ludzi wobec ruchu. Przy wydłużającym się wieku życia niesie to poważne zagrożenia dla zdrowia i jakości życia". Widoczna jest tendencja odchodzenia od aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu, w tym przede wszystkim przez ludzi młodych. Prowadzi to do pogorszenia się poziomu wydolności i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, a także coraz powszechniejszych wad kręgosłupa występujących w bardzo	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i nie mieszczą się w konwencji Założeń. Będą wykorzystane w trakcie prac nad Strategią.

				<p>młodym wieku. Z opracowania pt. „Kultura fizyczna w Polsce w latach 2015 i 2016” wynika wprawdzie, że w kategoriach liczby klubów sportowych i osób ćwiczących (na 1000 mieszkańców), ćwiczących kobiet (na 1000 kobiet) oraz ćwiczącej młodzieży (na 1000 osób w wieku do 18 lat) najwyższe wartości miar względnych występowały w województwie podkarpackim. Niemniej jednak odsetek osób ćwiczących w klubach z Podkarpacia wynosi tylko 3,6% ogółu mieszkańców naszego województwa</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) określa wyzwania zewnętrzne stojące przed Polską w dłuższym horyzoncie czasowym, w tym konieczność rozwoju tzw. przemysłu wolnego czasu (turystyki, sportu, branży kulturalno rozrywkowej). W projekcie Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 wskazane zostały dziedziny współpracy i współdziałania rząd i jst - na poziomie regionalnym przez</p>	
--	--	--	--	---	--

				zapewnienie preferencji w ramach RPO na realizację programów i strategii angażujących lokalną społeczność.	
	329.	17. Propozycja głównych osi rozwojowych Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030 (str. 24)	Obszar tematyczny V. Sport powszechny	jw. Ponadto, należałoby wziąć pod uwagę również znaczenie sportu w kontekście polityki Unii Europejskiej. Artykuł 6 lit. e) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że UE ma kompetencje do prowadzenia działań mających na celu wspieranie lub uzupełnianie działań państw członkowskich w dziedzinie sportu, natomiast w art. 165 ust. 1 TFUE szczegółowo opisano politykę w dziedzinie sportu, stwierdzając, że „Unia przyczynia się do wspierania europejskich przedsięwzięć w zakresie sportu, uwzględniając Jego szczególny charakter, jego struktury oparte na zasadzie dobrowolności oraz uwzględniając jego funkcję społeczną i edukacyjną”. W art. 165 ust. 2 jest mowa o rozwijaniu europejskiego wymiaru sportu poprzez popieranie uczciwości i dostępności	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i nie mieszczą się w konwencji Założeń. Będą wykorzystane w trakcie prac nad Strategią

				<p>współzawodnictwa sportowego oraz współpracy między podmiotami odpowiedzialnymi za sport, jak również poprzez ochronę integralności fizycznej i moralnej sportowców w szczególności najmłodszych.</p> <p>W maju 2017 r. na posiedzeniu poświęconym kwestii sportu Rada ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu przyjęła nowy plan prac UE w dziedzinie sportu na lata 2017-2020 Ogólne zawarte w nim cele to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczciwość w sporcie, ze zwróceniem szczególnej uwagi na dobre zarządzanie, ochronę nieletnich, przeciwdziałanie praktyce ustawiania wyników zawodów sportowych oraz na zwalczanie dopingu i korupcji; • wymiar gospodarczy przede wszystkim innowacje w sporcie oraz sport a jednolity rynek treści cyfrowych; • sport i społeczeństwo, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii włączenia społecznego , a także trenerów sportowych, mediów, środowiska, zdrowia, edukacji i dyplomacji sportowej. • sprzyjanie temu, by państwa członkowskie i Komisja - i gdzie stosowne również ruch sportowy i inne właściwe podmioty - stosowały kooperacyjne, uzgodnione podejście zakładające 	
--	--	--	--	---	--

				<p>wytworzenie w dłuższym okresie na szczebla UE wartości dodane w dziedzinie sportu-</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnianie szczególnego charakteru sportu; • przyczynianie się do realizacji nadrzędnych priorytetów programu polityki gospodarczej i społecznej UE, a także zrównoważonego rozwoju, aby dać impuls dla tworzenia miejsc pracy, wzrostu i inwestycji, a także pomóc w przygotowaniach na okres po 2020 r.- • propagowanie równości płci; • uwzględnianie powiązań między edukacją a sportem, w tym kwestii dwutorowej kariery sportowców; • uzupełnianie i wzmacnianie wpływu działań podejmowanych w ramach programu Erasmus+ w dziedzinie sportu; • przyczynianie się do rozwoju sportu masowego w UE <p>O kluczowej roli sportu wspomniano również w rezolucji Parlamentu Europejskiego na temat integracji uchodźców na rynku pracy i ich włączenia społecznego, w której podkreślono ważną rolę sportu jako instrumentu służącego wspieraniu dialogu społecznego i międzykulturowego poprzez dążenie do ustanowienia</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>pozytywnych więz między społecznościami lokalnymi a uchodźcami i osobami ubiegającymi się o azyl. Parlament dostrzega również znaczenie sportu dla turystyki, przypomina, że działalność sportowa jest ważna z punktu widzenia atrakcyjności europejskich regionów dla turystów, a także zwraca uwagę na możliwości wynikające z faktu, że sportowcy i kibice podróżują w ramach imprez sportowych, co może przyciągać turystów nawet do najodleglejszych miejsc. Motyw 36 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) jest kolejnym argumentem stanowiącym za tym, aby w Programie znalazły się zapisy dotyczące możliwości finansowania działań sportowych, tj.</p> <p>„Zapewnienie, aby ludzie byli dłużej zdrowi i aktywni, oraz umożliwienie im aktywnego dbania o własne zdrowie będzie miało pozytywny wpływ na zdrowie, zmniejszenie nierówności pod względem stanu zdrowia i dostępu do opieki zdrowotnej, jakość życia,</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>wydajność, konkurencyjność i włączenie społeczne, a jednocześnie przyczyni się do ograniczenia presji na budżety krajowe.</p> <p>Mając powyższe na uwadze, zasadne jest, aby obszar ten został uwzględniony w Strategii Rozwoju Województwa - Podkarpackie_2030.</p>	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
<p>Sławomir Białas Gmina Nowa Dęba część 2 uwag</p>	330.	<p>10. Polityka regionalna Polski według propozycji projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030</p>	<p>Należy wprowadzić zapis dotyczący zlokalizowanej „bomby ekologicznej” na podkarpaciu tj.: zasoby wodne wydzielone z Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Dębica- Stalowa Wola – Rzeszów nr 425, stanowiące źródło zaopatrzenia w wodę do picia ludności miasta i gminy Nowa Dęba, w których stwierdzono zanieczyszczenie</p>	<p>W 2009 roku Główny Inspektor Ochrony Środowiska w prowadził na listę: „bomb ekologicznych” wymienione zasoby wodne, które są zanieczyszczone trichloroetenem i tetrachloroetenem. Od kilkunastu lat prowadzone są tylko działania doraźne w zakresie zabezpieczenia ujęcia wody i mieszkańców przed zanieczyszczeniami. Należy podjąć kroki na szczeblu rządowym lub wojewódzkim, których celem będzie jednoznaczne zlikwidowanie istniejącego zagrożenia, mając na uwadze, że istniejąca bariera</p>	<p>Uwaga nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Uwaga zbyt szczegółowa na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.</p>

				powstrzymująca migrację zanieczyszczeń, może okazać się nie wystarczająca co stanowi realne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych całego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425, który charakteryzuje się zasobami dyspozycyjnymi rzędu 591000m3/d i należy do największych obszarowo (1500km2) zbiorników czwartorzędowych. Obejmuje dolinę Wisłoki i Sanu z Wisłokiem, jego lewobrzeżnym dopływem, który u podnóża nasunięcia karpackiego łączy się z zasobną w wody doliną kopalną	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Ryszard Pabian Burmistrz Miasta Jasła	331.	Przesłanki prac nad strategią rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 s.4	We wnioskach i rekomendacjach dodać należy w pkt 2.7 w brzmieniu: Wskazane w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju działania dla miast małych i średnich tracących funkcje społeczno- gospodarcze w województwie podkarpackim powinny zostać ujęte również w strategii rozwoju województwa w	Jednym z projektów strategicznych realizujących Strategię na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) jest Pakiet dla średnich miast – ukierunkowany na równoważenie szans rozwojowych wszystkich obszarów, w szczególności tych z największymi problemami	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis mieści się w ramach zapisu 10.2).

			<p>celu zachowania komplementarności kierunków interwencji adresowanych z poziomu kraju z tymi z poziomu regionu</p>	<p>społeczno-gospodarczymi. Na szczególne wsparcie w ramach SOR mogą liczyć 122 ośrodki miejskie, które zgodnie z analizą przeprowadzoną przez Polską Agencję Nauk w największym stopniu zagrożone są utratą funkcji społeczno- gospodarczych. W ramach opracowania IGIPZ PAN np. „Wykonanie pogłębionej analizy obszarów zagrożonych trwałąmarginalizacją oraz świadczenie usług doradczo – konsultacyjnych w zakresie działań naprawczych na rzecz przełamania barier rozwojowych na tych obszarach” szczegółowemu badaniu poddano <u>obszar jasielski, jako obszar najbardziej zagrożony marginalizacją.</u> W ramach analizy obszaru jasielskiego wskazano trzy bariery rozwojowe, z których na pierwszym miejscu wskazano <u>marginalizację instytucjonalną.</u> Polega ona na „niespójności dokumentów strategicznych na różnych poziomach administracyjnych i w związku z tym brakiem efektywnego działania”. <u>By pokonać tę barierę, niezbędna, zdaniem PAN, jest ścisła współpraca samorządów na szczeblu centralnym, wojewódzkim i lokalnym, która doprowadzi do spójnych zapisów w dokumentach strategicznych.</u></p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Pominięcie w Założeniach Strategii działań na rzecz miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, byłoby istotnym błędem, prowadzącym do rozbieżności pomiędzy Strategią na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju a Strategią Województwa. Co więcej, Miast Jasło po raz kolejny zostałyby pokrzywdzone w kontekście możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego. Stało się już tak poprzez fakt nie ujęcia miasta Jasła w tzw. Miejskich Obszarach Funkcjonalnych województwa podkarpackiego, mimo zasadnych argumentów i wielu interwencji samorządów Jasła i powiatu Jasielskiego.</p> <p>Podkreślić należy fakt, że Miast Jasło wraz z innymi gminami powiatu Jasielskiego jest doskonale przygotowane pod względem zarówno diagnozy problemów obszaru, jak i proponowanych działań naprawczych. By mogły one dojść do skutku kluczowe jest zapisanie działań na rzecz rozwoju obszaru jasielskiego w strategicznych dokumentach województwa, począwszy od Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, na kryteriach w SZOOP kończąc. W ten sposób możliwe będzie pozyskanie</p>	
--	--	--	--	---	--

				środków UE na rozwój Jasła i obszaru jasielskiego- najistotniejszego źródła finansowania, o czym mowa m.in. w pkt. 8.1 Założeń Strategii Rozwoju Województwa, i zatrzymanie marginalizacji społecznej, gospodarczej i terytorialnej obszaru, a także zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionu.	
Informacja o zgłaszającym uwagi	Zgłaszane uwagi do projektu Założeń Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030				
	Lp.	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi
Bartosz Romowicz Burmistrz Ustrzyk Dolnych	332.	III Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju		Gmina Ustrzyki Dolne planuje synchronizację z ogólną transformacją systemu energetycznego również w kontekście zasobów energetycznych wód geotermalnych z możliwością ich energetycznego wykorzystania dla miasta.	Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń.
	333.			Inwestycje w turystykę jako element napędowy rozwoju całego regionu – plany wybudowania kolei gondolowej w mieście Ustrzyki Dolne, wprowadzenia nowego modelu transferu turystycznego	Uwaga zawiera się w obecnych zapisach dokumentu. Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy na etapie Założeń, do wykorzystania w pracach nad Strategią.

				(elektromobilność w turystyce)- element gospodarki przyjaznej środowisku	
	334.			Ustrzyki Dolne - „centrum obsługowym” Bieszczad. Ujęcie w interwencji krajowej dla miast tracących funkcje społeczno- gospodarcze odblokuje udział w niektórych przedsięwzięciach finansowych ze źródeł zewnętrznych.	Uwaga nie ma bezpośredniego odniesienia w tekście Założeń.

